

**ZÁKLADNÁ ŠKOLA
a
ŠPECIÁLNA ZÁKLADNÁ ŠKOLA
ČERENČANY**

„Nemôžete nikoho nič naučiť. Môžete mu najviac pomôcť, aby to v sebe našiel.“

Galileo Galillei

Školský vzdelávací program Základná škola Čerenčany, Špeciálna základná škola Čerenčany

Názov vzdelávacieho programu: 2. stupeň ZŠ
Stupeň vzdelania : ISCED 2
ISCED 1
Dĺžka štúdia: 5 rokov
Forma štúdia: denná
Vyučovací jazyk : slovenský
Druh školy : štátna

Predkladateľ:

Názov školy : Základná a špeciálna základná škola Čerenčany
Adresa : Samuela Kollára 51, 979 01 Čerenčany
IČO: 163333
Riaditeľ školy : Mgr. Gabriel Bodnár
Koordinátor pre tvorbu ŠkVP : Mgr. Emil Réti
Kontakty: tel.: 0475631090
fax: 0475631338
mobil : 0915820695
mail: rddcerencany@stonline.sk

Zriadovateľ:

Názov : Krajský školský úrad
Adresa : ČSA 26, 974 01 Banská Bystrica

Dátum schválenia : 27. 08. 2009
Platnosť dokumentu od 1.septembra 2009 – 31. augusta 2010

podpis riaditeľa

1. Všeobecná charakteristika školy

1.1 Veľkosť školy

Reedukačné centrum bolo založené v roku 1966. Pôvodný názov bol Detský výchovný ústav, ale v zmysle § 14 ods. 4 a § 16 zákona NR SR č. 279 z 21.10.1993 o školských zariadeniach sa zmenil názov na Reedukačný detský domov. V roku 2008 sa zmenil názov podľa zákona 245/2008 na Reedukačné centrum.

Areál RC je umiestnený v tichej lokalite obce Čerenčany. Pozemok má rozlohu 4 ha, na ktorom sa nachádza škola s telocvičňou a dielňami, 3 samostatné internáty s kuchyňou a jedálňou, kotolňa s dielňami a garážou. Na pozemku sa nachádza športový areál s atletickou dráhou a samostatné ihriská na všetky kolektívne športy, školská záhrada so skleníkami a ovocný sad. Administratívna budova je vyčlenená v radovej zástavbe obce oproti areálu.

Celková kapacita zariadenia je 70 miest, deti sú zaradené do piatich chlapčenských výchovných skupín a do dvoch dievčenských. Škola pozostáva zo ZŠ a ŠZŠ, kde vyučujeme na II. stupni od 5. po 9. ročník.

1.2 Charakteristika žiakov

V zariadení sú umiestnené deti pochádzajúce z celého Slovenska. Spravidla ide o deti so syndrómom ADHD s impulzívnosťou, hypoaktívne deti, deti s emočnými problémami a problémami v správaní / neurotické /, deti, ktorých problémy vyplývajú z nepodnetného rodinného prostredia / nízka sociokultúrna úroveň /, deti s poruchami správania kombinovanými s poruchami učenia.

Častým znakom správania našich žiakov pred príchodom do nášho zariadenia je všeobecné odmietanie vzdelávania, s tým súvisiace záškoláctvo, odmietanie autorít vrátane vlastných rodičov a orientácia na záhaľčivý, či kriminálny spôsob života.

1.3 Charakteristika pedagogického zboru

Pedagogický zbor je stabilizovaný a na 90 % kvalifikovaný. V škole pracuje 10 učiteľov vrátane riaditeľa a 1 asistenta učiteľa. Vo výchove je 17 vychovávateľov vrátane vedúcej výchovy. Okrem pedagogických zamestnancov sa na plynulom chode zariadenia podieľa 25 nepedagogických zamestnancov, vrátane psychologičky, sociálnej pracovníčky a zdravotnej sestry.

Vedenie školy tvorí riaditeľ školy a dvaja zástupcovia, jeden zástupca pre školu a jedna zástupkyňa pre mimoškolskú činnosť.

1.4 Organizácia prijímacieho konania

Reedukačné centrum v Čerenčanoch je koedukované zariadenie a prijíma deti oboch pohlaví. Reedukačné centrum na základe výchovno-vzdelávacieho programu a individuálneho reedukačného programu poskytuje deťom do veku 16 rokov možnosť ukončenia povinnej školskej dochádzky na základnej škole.

Do reedukačného centra sa prijímajú deti na základe:

- a) žiadosti zákonného zástupcu,
- b) dohody so zariadením, v ktorom sa vykonáva rozhodnutie súdu,
- c) predbežného opatrenia súdu podľa osobitného predpisu,
- d) rozhodnutia súdu o uložení ochranej výchovy,
- e) rozhodnutia súdu o uložení výchovného opatrenia,
- f) rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti.

1.5 Dlhodobé projekty

Naša škola je dlhodobo zapojená do projektu na rozvoj multimediálnych zručností žiakov prostredníctvom projektu Infovek.

1.6 Spolupráca s rodičmi a inými subjektami

Naša škola má silný záujem o spoluprácu s rodičmi a blízkou rodinou žiakov, ktorí sú umiestnení do nášho zariadenia. Záujem rodičov o svoje dieťa považujeme za dôležitý predpoklad úspešnej reedukácie našich klientov. Z dlhodobého hľadiska je pre našich žiakov dôležité mať dobré rodinné a sociálne zázemie a citovú naviazanosť na rodinu, čo by sa malo prejavovať aj komunikáciou rodičov s vedením RC Čerenčany. Komunikácia s rodičmi môže byť písomná, osobná alebo aj telefonická či elektronická a vždy je vedená v prospech optimalizácie reedukačných procesov detí, ktoré sú u nás umiestnené.

Na organizovaní života školy sa podieľa náš zriaďovateľ – KŠÚ Banská Bystrica a rozhodujúce slovo má školská rada RC Čerenčany. Za dôležité zložky s ktorými úzko spolupracujeme a s ktorými často prijímame spoločné rozhodnutia sú ÚPSVaR, respektíve jednotliví kurátori detí, polícia a prokuratúra SR.

V posledné roky sme rozšírili spoluprácu aj s občianskymi združeniami, ktoré nám pomáhajú spestriť voľný čas detí v našich špecifických podmienkach a sú vhodným doplnkom reedukačného procesu žiakov. V sociálnej oblasti sa nám darí rozvíjať spoluprácu s OZ Perspektíva 3000, ktorá sa venuje projektom vzdelávania handicapovanej mládeže a pomoci vylúčeným sociálnym skupinám.

V športovej oblasti úzko spolupracujeme s futbalovým klubom Tempus Rimavská Sobota, kde naši žiaci aktívne hrajú za rôzne vekové kategórie a dostávajú možnosť sa realizovať a odborne športovo rásť.

Na dobrej úrovni je aj spolupráca s obcou, pre ktorú pripravujeme kultúrne programy a taktiež sa zapájame do rôznych spoločenských aktivít pripravovaných obcou.

1.7 Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

Priestorové a materiálno-technické podmienky na prácu sú v našej škole pomerne dobré. Pre školu a mimoškolskú činnosť slúžia športový areál s ihriskami na basketbal, hádzanú, tenis, volejbal a taktiež atletická dráha. Škola má vybudovanú telocvičňu s posilňovňou. V tej istej budove sú zriadené školské dielne drevo – kovo. Rozsiahly pozemok poskytuje priestor na pracovné vyučovanie. Na pozemku sa nachádzajú dva skleníky, ovocný sad, polička na pestovanie sezónnej zeleniny. Na oddych máme zriadené záhradné posedenie s krbom.

Základná a špeciálna škola sú v staršej budove, ktorá by si zaslúžila rekonštrukciu. Pozostáva zo siedmych tried a troch kabinetov. V príľahlej budove sú odborné učebne / počítačová, hudobná, učebňa s video technikou a dataprojektorom /, zborovňa pre učiteľov, dva kabinety, sociálne zariadenia. Pre školu máme zriadenú aj samostatnú kuchynku.

Ubytovanie chovancov sa nachádza v troch budovách. V trojposchodovej budove sú na jednom poschodí zriadené tri oddelenia po troch izbách, so samostatnými sociálnymi zariadeniami

a klubovňou. Na ďalšom poschodí sa nachádza kancelária aj s relaxačnou miestnosťou pre školského psychológa, klub na spoločenské posedenia, herňa a počítačová miestnosť s pripojením na internet a školská knižnica, ktorá by potrebovala doplnenie novými knihami a publikáciami. Na prízemí sa nachádzajú kancelárie vedúcej vychovávateľky, zdravotnej sestry a ochranná miestnosť s kamerovým systémom. V zrekonštruovanom kaštieli sú vybudované dve samostatné krídla pre dve výchovné skupiny s kompletným vybavením. V dvojbytovke sú ubytovacie kapacity pre 24 detí, v jej strednej časti kancelária sociálnej pracovníčky a samostatná bytová jednotka.

Centrum má vlastné stravovacie zariadenie, v ktorom sa stravuje 90 stravníkov, z toho 70 žiakov, 20 zamestnancov.

1.8 Škola ako životný priestor

RC poskytuje našim deťom nielen priestor na získavanie a dopĺňanie si vedomostí, ale aj náhradný domov. Preto sa všetci usilujeme, aby podmienky, v ktorých naše deti žijú, boli čo najlepšie a najviac pripomínali domov.

Do RC sa vchádza cez vstupný vestibul, kde sa nachádzajú vitríny s trofejami a na stenách sa nachádzajú diplomy a práce našich detí. Školské triedy sú zariadené vkusným nábytkom, školskými lavicami v nových moderných farbách a novými keramickými tabuľami, doplnené o kvetinovú výzdobu. Nástenky sa pravidelne aktualizujú a poskytujú dôležité informácie o pravidelných činnostiach školy a nachádzajú sa na nich aj vlastné práce detí. Internáty sú vo veľkej miere zariadené moderným nábytkom a každá výchovná skupina si dopĺňa výzdobu vlastnými prácami a na izbách majú deti vlastnú výzdobu. Vo všetkých priestoroch sa snažíme o maximálnu čistotu, hygienu a estetickosť. Pravidelne udržiavame areál školského dvora a ihrísk, kvetinových záhonov, skaliek a trávnatých a oddychových zón.

Na zlepšenie klímy školy, na vytvorenie spolupatričnosti a postupné zblížovanie organizujeme športové odpolednia, zábavné odpolednia s diskotékami, Mikulášske a Vianočné posedenia, karnevaly a ďalšie spoločenské aktivity.

Deti sa môžu kedykoľvek zdôveriť so svojimi problémami aj schránke dôvery, ktorú máme zriadenú, taktiež majú možnosť vyjadriť svoje názory na komunitách, kde sa všetky problémy neodkladne riešia k spokojnosti všetkých zúčastnených.

1.9 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Na našej škole sa snažíme o dodržiavanie všetkých podmienok na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní. Bezpečnostné revízie sa snažíme robiť v stanovených termínoch a prípadné nedostatky včas odstraňovať. Všetky priestory, miestnosti, prechodové dvere a schodiská sú označené a doplnené o potrebné bezpečnostné predpisy. V celom areáli je zákaz fajčenia.

Najviac pozornosti by si zaslúžila budova internátu, kde je potrebná rekonštrukcia strechy, ktorá čiastočne zateká, výmena okien a zateplenia celej budovy. V tomto roku došlo k výmene protipožiarneho uzáverov. Na budove školy sa nám podarilo vymeniť strechu, ale z dôvodu šetrenia energie je nutné budovu zatepliť a vymeniť okná. Potencionálne nebezpečenstvo hrozí najmä na spojovacej chodbe, ktorá je presklená a pre žiakov s poruchami správania z hľadiska možného úrazu veľmi nebezpečná.

Zamestnanci školy absolvovali pravidelné školenia o BOZP, pravidelné kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia. Žiaci sú poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia pri výchove a vzdelávaní na začiatku školského roka, pred školskými akciami. V škole sa dvakrát ročne koná cvičenie na ochranu zdravia, pri ktorom sa koná nácvik evakuácie.

2. Charakteristika ŠVP

2.1 Pedagogický princíp školy

Hlavné ciele výchovno-vzdelávacieho procesu žiakov v ZŠ a ŠZŠ v RC Čerenčany:

- Poskytnúť žiakom základy všeobecného vzdelania.
- Vytvoriť u žiakov záujem o celoživotné učenie sa a potrebu sa učiť aj mimo školy.
- Podporovať názorné myslenie žiakov úzko späté s realitou a ich záujmy a potreby zmysluplnej aktivity a tvorivosti.
- Pripravovať žiakov v oblasti teórie aj spoločenskej praxe, aby si uvedomovali svoje práva a plnili si svoje povinnosti.
- Viest' žiakov k ohľaduplnosti k iným ľuďom, učiť ich žiť spoločne s ostatnými ľuďmi a naučiť sa niesť zodpovednosť za svoje činy a rozhodnutia.
- Vytvárať u žiakov pozitívne a neagresívne stereotypy správania pre uplatnenie v konkrétnych životných situáciách.
- Naučiť a upevniť u žiakov rešpekt a úctu k druhým a zodpovedný vzťah k sebe a svojmu zdraviu.
- Nadobudnúť primeranú úroveň komunikačných spôsobilostí a spolupráce.
- Rozvíjať pozitívne vzťahy žiakov k spoločnosti, okolitému prostrediu a prírode.

2.2 Zameranie školy a stupeň vzdelania

Škola vytvára najvhodnejšie personálne, materiálno-technické, zdravotno - hygienické podmienky na dosiahnutie a splnenie cieľov a kompetencií pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Naša škola je zameraná na reedukáciu žiakov sociálne, mravne a emocionálne narušených, u ktorých boli zistené také nedostatky v sociálnej prispôsobivosti, osobnostných vlastnostiach a charakterovom vývine, že ich výchova a vzdelávanie v iných zariadeniach alebo prirodzenom rodinnom prostredí by nevedla k náprave.

- Poskytujeme vzdelávanie a reedukáciu pre žiakov ZŠ a ŠZŠ, ktoré zabezpečujeme
- vysokokvalifikovaným odborným personálom z radov učiteľov i vychovávateľov
- mnohoročnými skúsenosťami.
- V našej práci sa opierame o dlhoročné skúsenosti a tradície režimovej výchovy.
- Okrem objektov školy sú súčasťou nášho zariadenia aj objekty ubytovania, jedáleň, kuchyňa, ošetrovňa, klubovne a športový areál s dobre vybavenou telocvičňou.
- Okrem vzdelávania v základnej škole a základnej špeciálnej škole zabezpečujeme celoročný internátny pobyt s priamym umiestnením školy v objekte.
- Podľa individuálnych potrieb žiakov vypracovávame individuálne reedukačné a vzdelávacie programy, zamerané na odstránenie medzier v ich vedomostiach v základných predmetoch.
- Okrem individuálneho prístupu ku každému klientovi nášho zariadenia poskytujeme aj priestor na jeho aktívnu mimoškolskú činnosť, ktorú môže realizovať napríklad v krúžkoch: športovom, chovateľskom, žurnalistickom a iných, podľa záujmu našich klientov.
- V rámci reedukačného procesu zabezpečujeme relaxačnú, terapeutickú činnosť a odborné špeciálno-pedagogické a psychologické poradenstvo.

- Žiak, ktorý je umiestnený v základnej škole získa po ukončení 9. ročníka ZŠ vzdelanie v zmysle ISCD-2.
- Žiak, ktorý je umiestnený v špeciálnej základnej škole získa po ukončení 9. ročníka SZŠ vzdelanie v zmysle ISCD – 1.

2.3 Profil absolventa našej školy

Práca v škole a vo výchove je zameraná na realizáciu reedukačného procesu s cieľom dosiahnuť nižšie uvedený osobnostný profil absolventa našej školy.

Žiak si po ukončení pobytu alebo pri odchode z nášho zariadenia:

- Uvedomuje dôležitosť vzdelávanie pre svoju budúcnosť a získa základné návyky učiť sa.
- Doplní si medzery vo vzdelaní, čím získa predpoklady pre zvládnutie učiva v zmysle ŠVP pre daný ročník a typ školy.
- Je schopný kontrolovať svoje správanie k sebe i druhým.
- Dokáže spolupracovať v skupine, akceptuje pravidlá práce v skupine.
- Dokáže zvládať svoje pocity, chápe ich podstatu a vie primerane veku a zdravotnému stavu regulovať svoje správanie.
- Pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb a plniť ich.
- Vytvára si pozitívnu predstavu o sebe samom, ktorá podporuje jeho sebadôveru a samostatný rozvoj, ovláda a riadi svoje jednanie a správanie tak, aby dosiahol pocit sebauspokojenia a sebaúcty.
- Pozná nebezpečenstvo používania drog, toxikologických látok, dokáže sa starať o svoje fyzické a psychické zdravie.
- Dokáže reálne zhodnotiť spoločenské situácie, v ktorých sa nachádza a chová sa zodpovedne v krízových situáciách a v situáciách ohrozujúcich život a zdravie človeka.
- Pozná a dodržiava normy spoločenského života ako aj ostatné právne normy.

2.4 Pedagogické stratégie

Učiteľ v reedukačnom prostredí triedy oveľa častejšie ako učiteľ v tradičnej triede vystupuje v role pomáhajúceho učiteľa. Ide o pomoc pri adaptácii žiaka na prostredie reedukačného domova a školy, pomoc pri doučovaní, pri riešení osobných a skupinových konfliktov v triede. Túto rolu si musí učiteľ „budovať“ svojim pozitívnym prístupom k žiakovi, ktorý ho bude ako takého vnímať a dôverovať mu. V humanisticky orientovanej prevýchove v reedukačných centrách a školách je orientovanie učiteľov na poskytovanie pozitívnej pomoci, na zvyšovanie sebaúcty žiakov, čo ma význam pre vytváranie kladnej klímy v triede. Medzi ďalšie zložky, ktoré vytvárajú kladnú klímu v triede, patrí atmosféra dôvery, pocit príslušnosti ku kolektívu, zaangažovanie žiakov do rozhodovania, učiteľova vierohodnosť, jasné očakávania výsledkov učenia, spravodlivosť a slušnosť v spolupráci. Rozmanité vzdelávacie stratégie podporujú učenie na strane žiaka. Je na pedagogickej tvorivosti našich učiteľov, ktoré pedagogické stratégie vo vyučovaní zvolia. Budeme podporovať výučbu pomocou IKT, didaktickej techniky, tímové projekty, samostatné práce, praktickú výučbu pred teoretizovaním. Dôraz kladieme na samostatnosť a zodpovednosť za učenie, ale aj tímovú prácu a zodpovednosť za dosiahnutie skupinového cieľa. Využívame rôzne formy vyučovania –skupinové, individuálne vyučovanie v rôznom prostredí- trieda, odborná učebňa, knižnica, exkurzie, športové aktivity, tvorivé dielne, tréningy, turnaje, rôzne výchovné aktivity súvisiace so vzdelávaním.

2.5 Začlenenie prierezových tém

Súčasťou obsahu vzdelávania na úrovni nižšieho sekundárneho vzdelávania sú prierezové tematiky, ktoré sa prelínajú cez vzdelávacie oblasti. Prierezové témy realizujeme viacerými formami – ako integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných učebných predmetov, ako formu projektu (v rozsahu počtu hodín, ktoré sú pridelené téme) alebo ako kurz. Nevyhnutnou podmienkou účinnosti prierezovej tematiky je použitie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód.

Na úrovni primárneho aj nižšieho sekundárneho vzdelávania zavádza Štátny vzdelávací program do vyučovacieho procesu tieto prierezové témy:

- mediálna výchova
- environmentálna výchova
- osobnostný a sociálny rozvoj
- ochrana človeka a zdravia
- tvorba projektov a prezentačné zručnosti
- multikultúrna výchova

Zaradenie prierezových tém :

- mediálna výchova : slovenský jazyk, výtvarná výchova, informatická výchova
- environmentálna výchova : výtvarná výchova, biológia, etická výchova
- osobný a sociálny rozvoj : etická výchova, náboženská výchova
- ochrana človeka a zdravia : biológia, telesná výchova
- tvorba projektov a prezentačné zručnosti: anglický jazyk, výtvarná výchova, informatika, dejepis
- multikultúrna výchova : slovenský jazyk, anglický jazyk, hudobná výchova, geografia

3. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia

Vnútorý systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti :

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

3.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi spätnú väzbu o tom, ako zvláda danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky.

Snažíme sa :

- aby hodnotenie bolo pozitívne a pre žiaka malo motivačný a povzbudzujúci charakter, zvyšovalo sebavedomie pre školskú prácu
- uplatňovanie primeranej náročnosti a pedagogického taktu
- sústrediť sa na individuálny pokrok každého žiaka

- dbať na to, aby sme nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných
- cielene viesť žiakov k sebahodnoteniu a sebakontrolu
- pri hodnotení učebných výsledkov žiakov zohľadňovať možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon, budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania
- hodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami

3.1.1 Klasifikácia a hodnotenie

Klasifikácia a hodnotenie žiakov sa robí s prihliadnutím na stupeň postihnutia. Vyučujúci rešpektujú doporučená a výsledky špeciálnopedagogických vyšetrení žiaka a uplatňujú ich pri klasifikácii a hodnotení správania žiaka. Vyberajú vhodné a primerané spôsoby hodnotenia vrátane podkladov na hodnotenie. Uplatňujú také formy a spôsoby skúšania, ktoré zodpovedajú schopnostiam žiaka a nemajú negatívny vplyv na ich rozvoj a psychiku. Volia taký druh prejavu, v ktorom má žiak predpoklady preukázať lepšie výkony.

Žiaci 5.- 9. ročníka budú vo výchovných predmetoch na vysvedčení hodnotení slovom absolvoval(a), neabsolvoval(a). Slovom neabsolvoval bude hodnotený žiak, ktorý bude oslobodený od daného predmetu, alebo má neospravedlnenú viac ako 50%-nú neúčast' na danom predmete. Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

Žiaka našej školy denne hodnotia pedagogickí pracovníci bodovacím systémom, ktorý aktuálne aj dlhodobo vykresľuje nielen úroveň jeho správania, ale aj stav pripravenosti na jednotlivých hodinách vyučovania, jeho aktivitu na hodinách alebo aj úroveň jeho vedomostí či kvalitu domácich úloh. Žiak je o svojom bodovom hodnotení priebežne informovaný a vzhľadom k stanoveným limitom aj motivovaný k dosiahnutiu čo najlepších výsledkov.

Hodnotenie žiakov je verejné na odpoľudňajších komunitách, večerných hodnotiacich skupinkách a dosiahnuté výsledky sú predpokladom pre získanie určitých výhod v reedukačnom systéme nášho zariadenia – napr. vychádzka, dlhšia večierka, návšteva herne, odchod na prázdniny k rodine a pod.

3.1.2 Sebahodnotenie

Súčasťou hodnotenia má byť aj sebahodnotenie žiakov, ich schopnosť posúdiť svoju vlastnú prácu, vynaložené úsilie, osobné možnosti, rezervy. Sebahodnotenie sa orientuje aj na správanie a konanie v škole, mimoškolskej činnosti, na verejnosti, spoločenských aktivitách, súťažiach a pod.

3.2. Vnútrošný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Úlohou vedúceho zamestnanca – vedúceho MZ, PK, zástupcu riaditeľa školy a riaditeľa školy je posúdenie pracovného výkonu zamestnancov a rozpoznanie ich pozitívnych a negatívnych stránok, spolurozhodovanie o spôsobe odmeňovania a motivovania zamestnancov, zlepšovanie vzájomných vzťahov medzi riadiacim zamestnancom a jeho podriadenými spolupracovníkmi a zamestnancami v pracovnom tíme navzájom, osobný vzťah zamestnanca k práci, stotožnenie sa zamestnanca s cieľmi školy.

Ďalej slúži na vytvorenie predpokladov pre plánovanie potrieb zamestnancov, prípadne odhalenie dôvodov pre prepúšťanie nevhodných zamestnancov, identifikovanie potrieb ďalšieho vzdelávania a rozvoja zamestnancov, napomáhanie plánovaniu a realizácii ich pracovnej kariéry, odhaľovanie pracovných rezerv a odhaľovanie ciest ako a kedy zvyšovať výkonnosť.

3.2.1 Oblasti hodnotenia učiteľov:

a) Kritériá hodnotenia učiteľa vo vzťahu k žiakom:

- vie diagnostikovať vývinové a individuálne charakteristiky žiakov
- vie motivovať žiakov k učeniu
- rozvíja vyššie úrovne poznávania, logické a kritické myslenie, analýzu, tvorivosť
- rozvíja personálne zručnosti žiakov (samostatnosť, zodpovednosť, sebadôveru, sebahodnotenie, sebaúctu, sebamotiváciu...)
- rozvíja sociálne zručnosti žiakov (spoluprácu a kooperáciu, empatiu, vzájomnú pomoc, komunikáciu...)
- pristupuje ku žiakom individuálne, pomáha žiakom
- rešpektuje názory žiakov, podporuje ich vyjadrovanie

b) Kritériá hodnotenia učiteľa vo vzťahu k edukačnému procesu:

- vie určiť edukačné ciele vo väzbe na učebné osnovy
- vie určiť učebné ciele orientované na žiaka
- vie vybrať obsah edukácie, metódy, formy a ostatné prostriedky edukácie v návaznosti na zvolené ciele
- využíva zážitkové učenie, kooperatívne učenie a iné formy sociálneho učenia-
- dodržiava pravidlá hodnotenia žiakov, priebežne hodnotí snahu, výkon a pokrok žiaka
- vie určiť kritériá hodnotenia a sumatívne hodnotiť žiaka
- vytvára dobrú klímu v triede
- vie riešiť konflikty v triede
- je žiakmi akceptovaný, má prirodzenú autoritu

c) Kritériá hodnotenia učiteľa vo vzťahu k sebarozvoju:

- dokáže hodnotiť a reflektovať svoj výchovno-vzdelávací proces a vlastné správanie,
- pozná svoje silné a slabé stránky
- vie komunikovať s inými organizáciami a okolím školy
- dokáže plánovať svoj profesijný rast
- absolvuje rôzne formy kontinuálneho profesijného vzdelávania s cieľom zlepšovať edukáciu
- dokáže nové vedomosti a zručnosti v škole implementovať prostredníctvom metodického združenia alebo predmetovej komisie
- vie využívať IKT v profesijnom rozvoji a v edukácii
- vie pracovať v tíme
- podieľa sa na zavádzaní zmien alebo inovácií v škole
- podieľa sa na tvorbe alebo realizácii projektov

d) Kritériá hodnotenia učiteľa vo vzťahu k normám a pracovnému správaniu:

- vedie správne pedagogickú dokumentáciu
- dodržiava zákonník práce, vnútorný pracovný poriadok školy, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, pracovný čas...
- zúčastňuje sa pracovných a pedagogických porád
- podieľa sa na organizovaní a realizácii aktivít po vyučovaní (krúžky, vystúpenia, verejnoprospešné činnosti...)

3.3 Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia školy je, aby žiaci, ich rodičia, ale aj verejnosť získala dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v štátnom i školskom vzdelávacom programe .

Monitorujeme pravidelne:

- vytváranie pozitívnych podmienok na vzdelanie
- spokojnosť rodičov s vedením školy a učiteľmi
- neohrozené prostredie, spolupatričnosť žiakov i učiteľov – klíma školy
- priebeh vzdelávania – vyučovací proces – pedagogické stratégie - metódy a formy vyučovania
- dosiahnuté výchovno – vzdelávacie výsledky
- riadiacu činnosť v škole
- úroveň výsledkov práce školy

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- školské komplexné hodnotenie(triedne komplexné hodnotenie)
- kronika školy
- dotazníky pre žiakov
- hodnotiace porady
- analýza úspešnosti žiakov na súťažiach a prezentácia na verejnosti
- SWOT analýza

Každoročne škola vypracováva v zmysle Vyhlášky MŠ SR č. 9/2006 Správu o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy v príslušnom školskom roku.

V nej je kladený dôraz na dve veci:

- konštatovanie úrovne stavu,
- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú a prijatie opatrení
- na zlepšenie.

4. Školský učebný plán

4.1. ISCED 2 - Rámcový učebný plán pre žiakov 5. ročníka základnej školy s vyučovacím jazykom slovenským.

Vzdelávacia oblasť	predmet	Štátny vzdelávací program	Voliteľné hodiny	Školský vzdelávací program	Poznámky
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk	5		5	
	Cudzí jazyk	3		3	
	Práca s informáciami /učíme sa učiť/		1	1	
Matematika a práca s informáciami	Matematika	3,5			Spolu 5
	Matematika		1,5	5	Bez doplnenia obsahu
	Informatika	0,5	0,5	1	
Človek a spoločnosť	Dejepis	1			
	Geografia	1			
	Občianska výchova	1			
Človek a príroda	Biológia	1			
Človek a hodnoty	Etická výchova /náboženská výchova	1			
Človek a svet práce	Technika Tvorba životného prostredia		1 1	1 1	
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1			
	Hudobná výchova	1			
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	1	3	
Spolu povinná časť		21			
Voliteľné hodiny			6		
Spolu		21	6	27	

4.2. ISCED 1 - Rámcový učebný plán pre žiakov 5. ročníka s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským.

Vzdelávacia oblasť	predmet	Štátny vzdelávací program	Voliteľné hodiny	Školský vzdelávací program	Poznámky
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk	6,5		7	
	Slovenský jazyk		0,5		Bez doplnenia obsahu
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4		5	Spolu 5
	Matematika		1		Bez doplnenia obsahu
	Informatická výchova	0,5	0,5	1	
Príroda a spoločnosť	vlastiveda	2	1	3	
Človek a spoločnosť	Dejepis				
	Geografia				
	Občianska výchova				
Človek a príroda	Biológia				
Človek a hodnoty	Etická vých. /náboženská vých	1		1	
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	4		4	Práce v dielni-2 pestovateľské práce, práce v domácnosti 2
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1		1	
	Hudobná výchova	1		1	
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	1	3	
Spolu povinná časť		22			
Voliteľné hodiny			4		
Spolu		22	4	26	

Názov predmetu	Slovenský jazyk
Časový rozsah výučby	5 hodín týždenne, spolu 165 vyučovacích hodín
Ročník	piaty
Škola	ZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 2
Forma štúdia	denná
Vyučovacia jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet slovenský jazyk a literatúra má v školskom vzdelávaní centrálnu postavenie. Vytvára predpoklady pre zvládnutie ostatných vyučovacích predmetov. Slovenčina je štátnym jazykom v Slovenskej republike a pre väčšinu obyvateľov nášho štátu je národným jazykom s dlhou históriou. Kvalitné poznanie a praktické ovládanie zákonitostí slovenského jazyka podmieňuje pohotovú, funkčne primeranú a kultivovanú komunikáciu jeho nositeľov.

Každý príslušník slovenského národa by mal ovládať slovenský jazyk. Kultivované ovládanie slovenčiny mu zabezpečí jednak úspešné zvládnutie školského vzdelávania, ale aj jeho plnohodnotné uplatnenie v pracovnom zaradení a v spoločenskej praxi.

Jazyk je fenomén, ktorý sprevádza človeka po celý život, v písomnej aj ústnej forme. Je prostriedkom na poznávanie sveta, okolia, na verbálne vyjadrenie myšlienok, pocitov, nálad, na komunikáciu s inými ľuďmi, na vnímanie krásy umeleckého diela. Zároveň reprezentuje svojich nositeľov, predovšetkým ich intelektuálnu, citovú a mravnú vyspelosť. Jazykové znalosti, štylistické a komunikatívne zručnosti ako aj zručnosti čitateľské a literárne predstavujú základné znaky vyspelosti absolventa základného vzdelania. Žiaci nadobúdajú také schopnosti a zručnosti, aby sa dokázali orientovať v akejkoľvek komunikatívnej situácii, vedeli sa vhodne vyjadrovať a svoje poznatky uplatňovali v praktickom živote.

Schopnosti, ktoré žiaci získajú v predmete slovenský jazyk a literatúra sú potrebné nielen pre kvalitné jazykové vzdelávanie, ale sú dôležité aj pre úspešné osvojovanie si poznatkov v ďalších oblastiach vzdelávania.

Vzdelávací obsah slovenského jazyka a literatúry tvoria tri oblasti: Jazyková komunikácia, Komunikácia a sloh, Čítanie a literatúra.

V oblasti Jazyková komunikácia žiaci nadobúdajú schopnosti, vedomosti, zručnosti a kompetencie potrebné k osvojovaniu si spisovnej podoby slovenského jazyka. Jazyková komunikácia vedie žiakov k presnému a logickému mysleniu, ktoré je základným predpokladom jasného, presného a zrozumiteľného vyjadrovania.

V oblasti Komunikácia a sloh sa žiaci učia vnímať a chápať rozličné jazykové informácie, čítať s porozumením, kultivovane písať, rozprávať a na základe prečítaného alebo počutého textu samostatne sa rozhodovať, nadobúdajú kompetencie text analyzovať a kriticky hodnotiť. V literárnom vzdelávaní sa žiak prostredníctvom literárnych ukážok zoznamuje s literatúrou všeobecne, konkrétne s literárnymi druhmi, literárnymi žánrami, kompozíciou literárnych diel, štylistikou literárneho textu, získava informácie o autoroch, ich živote a ďalších dielach. Učí sa formulovať vlastné názory o prečítanom diele. Získava kompetencie rozlišovať fiktívny príbeh od skutočného. Postupne nadobúda čitateľské zručnosti, schopnosti reprodukovať prečítaný literárny text a samostatne tvoriť nový umelecký text. Žiaci sa oboznamujú s významnými slovenskými predstaviteľmi tvorby pre deti a mládež. Žiaci nadobúdajú poznatky, ktoré pozitívne ovplyvňujú ich postoje, životnú hodnotovú orientáciu, empatiu, prosociálne správanie, obohacujú ich duchovne a nadobúdajú etické kompetencie. Žiak má získať také intelektuálne zručnosti, ktoré

z neho robia vzdelaného čitateľa, ktorý v literatúre nachádza zábavu, poučenie, vie sa v nej orientovať a intelektuálne a duchovne sa vzdelávať.

Ciele

Cieľom predmetu je :

- viest' žiakov k spoznávaníu jazyka ako vnútorne štruktúrovaného a uceleného systému,
- zlepšovať kvalitu ich písomného prejavu ako aj čítania,
- doplniť medzery vo vedomostiach z predchádzajúceho obdobia,
- poskytnúť žiakom vedomosti, zručnosti a kompetencie o gramatike, literatúre a slohových postupoch, ktoré by mohli ďalej využiť v ďalšom vzdelávaní a živote,
- dosiahnuť u žiakov takú úroveň rečových zručností, aby zvládli každú komunikatívnu situáciu po stránke jazykového štýlu, gramatiky, pravopisu v ústnom i písomnom prejave,
- sprostredkovať informácie vhodným spôsobom s prihliadnutím na vek žiaka a jeho doterajšie vedomosti,
- naučiť vyjadriť a formulovať vlastný názor,
- pestovať v žiakoch kladný vzťah k materinskému jazyku a zvyšovať úroveň ich vyjadrovania,
- vzbudiť u žiakov vzťah k čítaniu a naučiť ich pochopiť prečítané,
- pestovať u žiakov estetické cítenie a umožniť im precítiť umelecké slovo,
- zoznámiť žiakov s hlavnými dielami slovenskej a svetovej literatúry.

Kľúčové kompetencie

Cieľom vzdelávania je rozvíjať kľúčové kompetencie tak, aby žiaci:

- pochopili vzdelávanie v príslušnom jazyku ako svojbytný historický jav,
- nadobudli a rozvíjali pozitívny vzťah k materinskému jazyku,
- rozvíjali komunikatívne schopnosti a návyky, aby získali kvalitnú jazykovú kompetenciu, t. j. schopnosť primerane reagovať v rozličných jazykových situáciách,
- zvládli základné pravidlá medziľudskej komunikácie daného kultúrneho prostredia,
- samostatne získali informácie z rozličných zdrojov a zvládli práce s jazykovými a literárnymi textami,
- nadobudli sebavedomie pri vystupovaní na verejnosti a kultivovaný prejav ako prostriedok presadenia samého seba,
- nadobudli etické cítenie založené na empatii a asertivite, naučili sa prosociálne správať,
- nadobudli vzťah k literatúre a mali vlastné čitateľské zážitky,
- rozvíjali svoju slovnú zásobu, vedeli správne používať gramatické javy ,
- rozlišovali spisovné a nespisovné výrazy.

Štruktúra predmetu

Predmet slovenský jazyk a literatúra pozostáva z troch zložiek:

1. Jazyková komunikácia – zvuková rovina jazyka a pravopis, morfológická/tvarová rovina jazyka, významová/lexikálna rovina jazyka, syntaktická/skladobná rovina jazyka.
2. Komunikácia a sloh
3. Čítanie a literatúra

Stratégia vyučovania

Predmet slovenský jazyk a literatúra si vyžaduje využívanie takých metód a foriem práce, ktoré podporujú rozvoj poznávacích schopností žiakov, ich samostatnosť, tvorivosť a cieľavedomosť. Prednosť dávame takým metódam a formám vyučovania, v rámci ktorých bude vystupovať žiak ako aktívny činiteľ vyučovacieho procesu, nie iba ako subjekt prijímajúci mechanicky nové informácie. Z metód využívame v najvyššej miere :

- informačno-receptívnu metódu (výklad)
- riadený rozhovor
- situačnú a inscenačnú metódu
- využívanie IKT

K významným prvkom vo výchovno-vzdelávacom procese predmetu slovenský jazyk a literatúra patrí aj vlastná tvorba žiakov a účasť na literárnych súťažiach a súťažiach v prednese.

Hodnotenie

Vzhľadom na to, že do nášho zariadenia prichádzajú žiaci s rôznymi poruchami učenia priebežne počas celého roka, po ich príchode vykonáme diagnostiku na zistenie ich aktuálnej vedomostnej úrovne. Na základe tejto diagnostiky im prispôbime celý učebný program a od toho bude závisieť aj hodnotenie našich žiakov. Zameriame sa na priebežné hodnotenie. V školskom roku sa napíšu 4 kontrolné diktáty (zameranie – opakovanie zo 4.ročníka, podstatné mená, prídavné mená, slovesá) , tiež 1 slohová práca (zameranie – súkromný list, opis predmetu, opis pracovného postupu, rozprávanie s prvkami opisu – možnosť výberu)

Pri hodnotení sa zameriavame na:

- kvalitu a úroveň písania
- kvalitu a úroveň čítania
- schopnosť žiaka samostatne odpovedať, formulovať myšlienky
- pravopis
- správne pochopenie preberaných pojmov

Učebné zdroje

Pre vyučovanie slovenského jazyka a literatúry budeme používať učebnice a pomôcky schválené a odporúčané MŠ SR. Využívať budeme tiež didaktickú techniku (IKT), demonštračné pomôcky, pracovné listy a pomôcky vytvorené vyučujúcim pedagógom. Na hodinách literatúry budú okrem odporúčaných učebníc použité aj rôzne časopisy, noviny, mimočítanková literatúra.

Prierezové témy

Do predmetu slovenský jazyk a literatúra budú v priebehu školského roka zaradené všetky prierezové témy najmä v rámci hodín slohu a literatúry.

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Poskytnúť žiakovi informácie o zvukovej stránke jazyka	<p align="center">JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA</p> <p>ZVUKOVÁ ROVINA A PRAVOPIS</p>	<p>Abeceda, rozdelenie hlások Priama reč, uvádzacia veta Vybrané slová Rozdeľovanie slov Spojovník, pomlčka Splývavá výslovnosť, znelé, neznelé, znelé nepárové spoluhlásky Prestávka, sila hlasu Dôraz</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie vymenovať všetky hlásky slovenskej abecedy, vie hlásky rozdeliť - dokáže odlíšiť uvádzaciu vetu od priamej reči, správne píše úvodzovky - vymenuje všetky vybrané slová - rozdelí správne slová na slabiky - píše správne spojovník a pomlčku - odlíši znelé a neznelé spoluhlásky - využíva správne silu hlasu a prestávku v reči - dôrazom vyznačí najdôležitejšie slová vo vete
Naučiť ohybné slovné druhy, vysvetliť pojem skloňovanie	<p>TVAROVÁ/MORFOLOGICKÁ ROVINA JAZYKA</p> <p>PODSTATNÉ MENÁ</p> <p>PRÍDAVNÉ MENÁ</p>	<p>Skloňovanie, pád, pádové otázky</p> <p>Rod, číslo, pád podstatných mien Životnosť a neživotnosť Vzory podstatných mien Akostné prídavné mená Vzor pekný, cudzí Rod, číslo, pád prídavných mien</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vie vysvetliť pojem skloňovanie, vymenuje všetky pády spolu s pádovými otázkami - vyhľadá v texte podstatné mená, určí ich rod, číslo, pád

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Naučiť ohybné slovné druhy, vysvetliť pojem skloňovanie</p>	<p>ZÁMENÁ ČÍSLOVKY SLOVESÁ PREDLOŽKY</p>	<p>Osobné, základné, privlastňovacie zámená Základné a radové číslovky Osoba, číslo, čas sloviess Neurčitok sloviess Sloveso byť Väzba predložiek s pádom</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvetlí rozdiel medzi životnými a neživotnými podstatnými menami, uvedie príklad - vymenuje vzory podstatných mien - rozpozná akostné prídavné mená - priradí k prídavným menám správne vzory - ovláda gramatické kategórie prídavných mien - vyhledá v texte zámená a určí základné osobné zámená a privlastňovacie - vysvetlí rozdiel medzi základnými a radovými číslovkami - ovláda gramatické kategórie sloviess - správne priradí predložky k pádom
<p>Rozšíriť slovnú zásobu žiakov. Naučiť orientovať sa v slovníkoch a jazykových príručkách.</p>	<p>VÝZNAMOVÁ/LEXIKÁLNA ROVINA JAZYKA</p>	<p>Synonymá, homonymá, antonymá Spisovný jazyk a nárečia Jednovýznamové a viacvýznamové slová Príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vie vytvoriť k daným slovám synonymá, antonymá - chápe mnohovýznamovosť niektorých slov - vymenuje jednotlivé nárečia - rozlišuje príslovie a porekadlo - uvedie známe pranostiky - využije prirovnania

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Získať prehľad o typoch viet podľa obsahu a o správnom slovoslede.	SYNTAKTICKÁ/SKLADOBNÁ ROVINA JAZYKA	Veta Vety podľa obsahu Slovosled	<ul style="list-style-type: none"> - vie aká je jednoduchá veta - vytvára rôzne typy viet podľa obsahu - ovláda správny slovosled
Ovládať formy spoločenského styku, vedieť komunikovať ústne ale aj písomne, oboznámiť sa so základnými slohovými postupmi (opis, rozprávanie).	KOMUNIKÁCIA A SLOH FORMY SPOLOČENSKÉHO STYKU PÍSOBNÝ KOMUNIKÁCIA ROZHOVOR OPIS ROZPRÁVANIE DISKUSIA POZNÁMKY/KONSP EKT TÉMA A HLAVNÁ MYŠLIENKA	Pozdrav, oslovenie, predstavenie sa, privítanie, rozlúčenie Blahoželanie, pohľadnica, list, adresa Začiatok a koniec rozhovoru, telefonický rozhovor Opis predmetu Opis pracovného postupu Rozprávanie s prvkami opisu Argument Poznámky/konspekt Téma a hlavná myšlienka	<ul style="list-style-type: none"> - ovláda základné pravidlá spoločenského styku - vie komunikovať písomnou formou - dokáže vytvoriť zmysluplný rozhovor - uplatňuje komunikáciu na diaľku v praktickom živote (počítač, telefón) - opíše konkrétnu vec, jej najdôležitejšie vlastnosti - opíše pracovný postup - vytvorí rozprávanie s prvkami opisu - vyjadruje svoj vlastný názor - vytvára konspekt a robí si samostatne poznámky - vytvorí hlavnú myšlienku z prečítaného textu

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vysvetliť všeobecné pojmy patriace do literatúry.	ČÍTANIE A LITERATÚRA Všeobecné pojmy	Autor, spisovateľ Čitateľ, divák Kniha, knižnica Poézia a próza Časopisy a noviny Televízia, film Literatúra pre deti Dej, hlavná postava Odborná (náučná) literatúra	<ul style="list-style-type: none"> - chápe obsahu všeobecných pojmov v literatúre - chápe rozdiel medzi poéziou a prózou - rozozná náučnú literatúru od beletrie
Získať prehľad o literárnych žánroch – rozprávke, legende, povesti. Hádanky, príslovia, porekadlá, pranostiky.	Literárne žánre	Hádanky, príslovia, porekadlá, pranostiky Rozprávka – ľudová, autorská Televízna, filmová rozprávka Legenda Povest' – ľudová, autorská	<ul style="list-style-type: none"> - vie odlíšiť príslovie, porekadlo a pranostiku - pozná znaky fantastickej a realistickej rozprávky - ovláda delenie rozprávok z rôznych hľadísk - nájde rozdiely medzi klasickou a modernou rozprávkou - primerane interpretuje rozprávku - využíva vlastnú fantáziu a tvorivosť - pozná základné znaky legendy - pozná rozdiely medzi povest'ou a rozprávkou - pozná jednotlivé druhy povestí

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Získať prehľad o literárnych žánroch – Komiks.	LITERÁRNE ŽÁNRE	Komiks	- vie vytvoriť komiks
Získať vedomosti a personifikácii a nonsense v literatúre.	ŠTYLIZÁCIA TEXTU	Personifikácia/ zosobnenie nonsense	- ovláda pojem personifikácia, vytvára sám personifikácie - chápe pojmu nonsense
Získať základné vedomosti o metrike	METRIKA	Rytmus Prízvučná a neprízvučná slabika Refrén	- ovláda základy metriky

Názov predmetu	Anglický jazyk
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín
Ročník	piaty
Škola	ZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 2
Forma štúdia	denná
Vyučovacia jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Cudzie jazyky prispievajú k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných materinským jazykom a štátnym jazykom. Cudzie jazyky poskytujú živý jazykový základ a predpoklady pre komunikáciu žiakov v rámci Európskej únie. Osvojenie si cudzích jazykov pomáha žiakovi prekonávať bariéry, a tak prispievať k zvýšeniu jeho mobility v osobnom živote, v ďalšom štúdiu a napokon uplatnením sa na trhu práce.

Cudzie jazyky umožňujú poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytujú prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenie a tolerancie a vytvárajú podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Učenie sa cudzích jazykov podporuje otvorenejší prístup k ľuďom. Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú občanom plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Orientácia jazykového vzdelávania na kompetencie vytvára v nemalej miere podmienky pre nadpredmetové a medzi-predmetové vzťahy, ktoré pomáhajú učiacemu sa chápať vzťahy medzi jednotlivými zložkami okolia a sveta, v ktorom existujú. Chápanie jazykového vzdelávania ako „vzdelávania pre život“ umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia.

Ciele

Hlavným cieľom anglického jazyka v 5. ročníku je, aby žiaci získali základnú slovnú zásobu v rozsahu 300 – 350 anglických slov, rozumeli najbežnejším každodenným výrazom a najzákladnejším frázam a aby dokázali tieto výrazy a frázy používať. Žiak má získať návyky na učenie sa cudzieho jazyka.

Ďalšie ciele výučby Anglického jazyka, cieľom predmetu je:

- viesť žiakov k spoznávaniu cudzieho jazyka ako vnútorne štruktúrovaného a uceleného systému,
- zlepšovať kvalitu ich písomného prejavu ako aj čítania,
- doplniť medzery vo vedomostiach z predchádzajúceho obdobia,
- poskytnúť žiakom vedomosti, zručnosti a kompetencie o gramatike a komunikácii, ktoré by mohli ďalej využiť v ďalšom vzdelávaní a živote,
- sprostredkovať informácie vhodným spôsobom s prihliadnutím na vek žiaka a jeho doterajšie vedomosti,
- naučiť žiaka vyjadriť a formulovať vlastný názor,
- nadobudnúť primeranú úroveň komunikačných spôsobilostí a spolupráce v Aj.

Základné tematické celky 5. ročníka:

Pozdravy a odpovede
Tvary a farby
Čísla 1 – 100, ovocie a zelenina
Domáce a divé zvieratá
Ročné obdobia a dni v týždni
Veci okolo nás v škole a doma
Ovocie, zelenina a jedlá
Moja rodina a ja

Kľúčové kompetencie

Kompetencie definujeme ako súhrn vedomostí, zručností, postojov a hodnôt, ktoré umožňujú osobe konať. Preto základným princípom jazykového vzdelávania na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učiaci sa:

- dokázal riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhal cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- dokázal vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkujú mu svoje myšlienky a pocity,
- viac a lepšie chápal spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

V 5. ročníku:

Jednotlivé tematické celky dajú žiakom možnosť:

- mať základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení,
- nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu,
- napísať jednoduché slovné spojenia a vety.

Žiak na konci 5. ročníka bude vedieť dohovoriť sa jednoduchým spôsobom. Bude mať obmedzenú slovnú zásobu vzťahujúcu sa na konkrétne situácie preberaných tematických celkov. Rozumie jednoduchým pokynom. Dokáže napísať krátky osobný list. Dokáže vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi. Dokáže napísať a povedať jednoduché slovné spojenia o sebe a iných ľuďoch.

Stratégia vyučovania

Vychádzajú z materiálneho vybavenia školy v oblasti výuky anglického jazyka, ktorá je aktuálne na nízkej úrovni. Tomu sa adekvátne musia prispôbiť aj metódy výučby cudzieho jazyka, pričom je nutné prispôbiť ich aj vekovým a iným osobitostiam žiaka zaradeného do reedukačného zariadenia. Pre týchto žiakov je charakteristická nechuť k systematickému učeniu, odmietajúci postoj k cudzím jazykom. Problémom u týchto žiakov je všeobecne aj nízka znalosť samotného slovenského jazyka, jeho pravopisu či syntaxe, čo v konečnej miere sťažuje pochopenie a zvládnutie anglického jazyka, jeho gramatických štruktúr a špecifik.

Učiteľ v reedukačnom prostredí triedy vystupuje v role pomáhajúceho učiteľa a v prípade výučby cudzieho jazyka je potrebné preferovať metódy založené na hre či pozitívnom zážitku žiaka. Účinným nástrojom motivácie žiakov môže byť využitie PC, RMG, DVD, pracovné listy, internet, alebo časopisy so zameraním na Aj – pokiaľ na to vedenie školy vytvorí predpoklady.

Priority stratégie vyučovania Aj považujem za potrebné vyšpecifikovať nasledovne:

- 1) Špeciálnymi pedagogickými metódami vytvoriť pozitívny vzťah žiakov k učeniu anglického jazyka.
- 2) Viest' hodiny Aj tak , aby neboli pre žiakov traumou, ale príjemným zážitkom.
- 3) Používať pri vyučovaní vo väčšej miere názorné pomôcky, pracovné listy a sprievodné materiály aktivizujúce pozornosť a pamäť žiakov.
- 4) Hlavný objem získaných poznatkov dostať do žiaka v priebehu vyučovania, nespoliehať na učenie v dobe prípravy a samoštúdia v osobnom voľne žiakov, pretože sa to doteraz ukázalo ako málo efektívne

Hodnotenie

Slovne a známku v zmysle platnej smernice MS SR o hodnotení žiakov z vedomosti cudzích jazykov.

- Verbálna forma kontroly úrovne osvojenia poznatkov žiakov, zisťovanie a hodnotenie najmä osvojenie základných poznatkov.
- Písomná forma kontroly úrovne osvojenia poznatkov prostredníctvom testu a krátkych písomných previerok priebežne a na konci jednotlivých tematických celkov.
- Hodnotenie žiakov a klasifikácia zohľadňuje a prihliada na individuálne osobitosti žiakov.
- V rámci aplikácii reedukačného procesu využívať aj prvky pozitívnej motivácie a motivačného hodnotenia žiaka s cieľom stavať na jeho silných stránkach a podpore jeho osobnosti.

Učebné zdroje

Učebnica Aj pre 5. ročník, DVD, mg kazety, výukový softvér Aj, pracovné listy.

Medzipredmetové vzťahy

Sú nevyhnutnou súčasťou vzdelávania, pretože zabezpečujú komplexnosť vzdelávania, využívanie aplikačných súvislostí a riešenie problémov, situácií a javov v logickom celku.

Môžeme ich rozvíjať:

- formou prierezových tém
- prostredníctvom IKT, ktoré sú aplikované v rámci predmetu – E-mail, využívanie programu Word pri tvorbe textov, programu PowerPoint na tvorbu prezentácií, vyhľadávanie informácií v elektronických médiách, internete a pod.

Vyučovaci predmet Anglický jazyk je spojený s ostatnými vyučovacími predmetmi. Učivo sa prelína s učivom Slovenského jazyka. Ďalším predmetom je hudobná výchova, do vyučovacích

hodín sú zaradované angloamerické pesničky, ako populárne, tak aj tradičné, napr. vianočné koledy. Hudba je zároveň využívaná na výchovu k tolerancii iných kultúr, napr. afroamerická hudba. Vyučovanie reálií o anglicky hovoriacich krajinách je úzko spojené so zemepisom.

V predmete sa realizujú tematické okruhy prierezových tém:

- Multikultúrna výchova
- Environmentálna výchova
- Mediálna výchova
- Dopravná výchova
- Tvorba projektov a prezentačné zručnosti.

Cieľ a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Žiak sa predstavuje, pýta sa na meno. Hovorí, z akej krajiny pochádza.	POZDRAVY A ODPOVEDE	Pozdravy, predstavenie sa, zoznámenie sa.	Žiak bude vedieť predstaviť sa, povedať odkiaľ pochádza, opýtať sa na meno a odkiaľ pochádza.
Žiak číta a počíta do sto, pomenováva veci v triede, vyslovuje a rozumie príkazom v škole, učí sa vyslovovať anglickú abecedu, rozlišuje jednotné a množné číslo.	ČÍSLA 1 – 100, TVARY A FARBY	Základné číslovky, prídavné mená, jednoduché príkazy, abeceda, prívlastňovacie zámená, množné číslo.	Žiak bude vedieť počítat' do sto, plniť a vyslovovať jednoduché príkazy, pomenovať veci v jednotnom a množnom čísle a povedať koho veci sú.
Žiak dokáže vytvárať jednoduché otázky, kde je, kto je. Vytvára kladné vety, otázky a zápory so slovesom byť, píše pozdravy z dovolenky.	OVOCIE A ZELENINA	Sloveso byť, prívlastňovacie zámená, predložky miesta.	Žiak bude vedieť používať sloveso byť, bude vedieť povedať o sebe základné informácie.
Žiak sa učí používať sloveso mať, vie množné číslo nepravidelných podstatných mien, pomenováva dni týždňa a školské predmety.	DOMÁCE A DIVÉ ZVIERATÁ	Sloveso mať, toto, tieto, množné číslo podstatných mien.	Žiak bude vedieť používať sloveso mať v kladnom tvare, otázke a zápore, bude vedieť vytvoriť rozvrh hodín v anglickom jazyku.
Žiak sa vie opýtať a povedať koľko je hodín. Používa prítomný jednoduchý čas v kladnej vete, v otázke a zápore.	VECÍ OKOLO NÁS, V ŠKOLE A DOMA	Povedanie času, jednoduchý prítomný čas, predložky časové.	Žiak bude vedieť povedať čas v anglickom jazyku. Bude vedieť rozprávať jednoduché vety v prítomnom jednoduchom čase.
Žiak vie povedať a opýtať sa, čo vie robiť. Žiak opisuje svoj byt, dom a mesto, v ktorom žije.	ROČNÉ OBDOBIA A DNI V TÝŽDNI	Sloveso môcť, vedieť, musieť, miestne predložky.	Žiak bude vedieť povedať čo vie a nevie robiť, čo robí vo voľnom čase, bude vedieť opísať svoj byt, dom, mesto v ktorom žije.

Žiak opisuje ľudí s použitím prídavných mien, vie sa opýtať či sú časti ľudského tela, používa prítomný priebehový čas na vyjadrenie, čo robí teraz. Nakupuje v obchode.	MOJA RODINA A JA	Opis ľudí, prítomný priebehový čas.	Žiak bude vedieť povedať čo robí vždy a čo robí práve teraz, vie opísať vonkajší výzor ľudí s použitím prídavných mien.
--	---------------------	-------------------------------------	---

Názov predmetu	Učíme sa učiť'
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	Piaty
Škola	ZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 2
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet Práca s informáciami a komunikácia (Učíme sa učiť') slúži ako propedeutika žiakov na samostatnejšiu prípravu na vyučovacie hodiny. Učí žiakov efektívne prijímať informácie rôzneho druhu a adekvátne svojmu veku ich spracovávať. Pomáha im získavať vedomosti, ktoré z rôznych príčin nenadobudli na prvom stupni základných škôl a dopĺňa tak medzery v ich vedomostiach. Pomáha žiakom v rozvoji slovnej zásoby, učí ich ako sa lepšie a zrozumiteľnejšie vyjadrovať, formulovať svoje myšlienky, vedieť diskutovať, vytvárať si vlastný názor. Žiaci sa cvičia v práci s textom, zlepšujú sa v technike čítania, no najmä v chápaní prečítaného. Okrem čítania si zlepšujú aj písmo a grafický prejav. Žiaci nadobúdajú zručnosti na verbálnu aj neverbálnu komunikáciu.

Ciele

Cieľom predmetu je :

- zlepšovať techniku čítania žiakov
- skvalitňovať písomný prejav a písomné vyjadrovanie
- naučiť žiakov spracovať informácie rôzneho druhu
- podporovať ich vo vytváraní vlastných názorov a postojov k rôznym skutočnostiam

Kľúčové kompetencie

Cieľom vzdelávania je rozvíjať kľúčové kompetencie tak, aby žiaci:

- boli samostatnejší pri príprave na vyučovanie
- vedeli odlíšiť podstatné informácie od menej podstatných
- vedeli komunikovať ústnou aj písomnou formou v dostatočnej kvalite a kvantite
- vedeli vyjadrovať svoje názory a postoje
- získali kladný vzťah k učeniu a k dopĺňaniu si vedomostí

Stratégia vyučovania

- Vytvoriť na hodine priateľskú a uvoľnenú atmosféru.
- Dôležité je tiež odbúrať napätie a stres, ktorý neraz pramení z absencie základných školských vedomostí detí prichádzajúcich do Reedukačného centra.
- Pristupovať ku každému žiakovi individuálne.
- Venovať sa tým oblastiam, v ktorých má žiak najvýraznejšie nevedomosti.
- Oceňovať každý úspech a pokrok žiaka.
- Prispieť k tomu, aby žiak nadobudol vzťah k škole a k plneniu školských povinností.

Hodnotenie

Predmet nebude klasifikovaný známkami. Žiaci budú hodnotení priebežne, individuálne a na polročnom a koncoročnom vysvedčení získajú hodnotenie absolvoval – neabsolvoval. V priebehu školského roka budú ich vedomosti preverované ústnou aj písomnou formou.

Učebné zdroje

Predmet Práca s informáciami a komunikácia je predmetom novým, preto ako učebné zdroje budú slúžiť najmä materiály vytvorené pedagógom vyučujúcim tento predmet. Na prácu s textom budú používané rôzne časopisy, noviny, knihy, publikácie ako aj internet.

Cieľ a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Cieľom predmetu je doplniť chýbajúce vedomosti žiakov tak, aby boli samostatnejší pri príprave na vyučovanie, aby vedeli odlíšiť podstatné informácie od menej podstatných, aby vedeli komunikovať ústnou aj písomnou formou v dostatočnej kvalite a kvantite, aby vyjadrovali svoje názory a postoje a najmä aby získali kladný vzťah k učeniu a k dopĺňaniu si vedomostí.	1. ČÍTANIE 2. PÍSANIE 3. KOMUNIKÁCIA 4. PRÁCA S TEXTOM	- práca s tlačeným textom - tréning čítania s porozumením - identifikácia hlavných kľúčových pojmov, hľadanie súvislostí - texty odbornejšieho charakteru z rôznych oblastí a rôznych žánrov - reprodukcia najdôležitejších myšlienok vlastnými slovami - zostavovanie textu, osnovy textu - diskusia a aktívne zapájanie sa do nej - tréning komunikácie, verbálnej aj neverbálnej - prezentácia	Žiak: - získa kladný vzťah k učeniu a získavaniu vedomostí - zlepšuje sa v samostatnej práci - dorozumieva sa v ústnej aj písomnej forme - rozširuje si slovnú zásobu - zdokonaľuje sa vo vyjadrovaní - odlišuje podstatné fakty od menej podstatných

		vlastných textov	
		<p>Poznámka: Obsahový štandard môže byť počas školského roka aktualizovaný a dopĺňaný vzhľadom na potreby žiakov, ktorí do nášho zariadenia nastúpia až počas školského roka.</p>	

Poznámka:

Predmet Učíme sa učiť bude v našom Reedukačnom centre slúžiť žiakom najmä ako forma doučovania. Zameriame sa na vedomosti, ktoré naši žiaci mali získať na prvom stupni ZŠ, ale z rôznych príčin ich nezískali a absencia ktorých im bráni v ďalšom úspešnom nadobúdaní vedomostí, znižuje ich sebavedomie a vytvára negatívny postoj a vzťah ku škole. Každého žiaka, ktorý k nám príde, po jeho prijatí zdiagnostikujeme. Diagnostika jeho aktuálnych vedomostí nám bude slúžiť na vytvorenie individuálneho plánu konkrétne pre každého žiaka.

Názov predmetu	Matematika
Časový rozsah výučby	5 hodín týždenne, spolu 165 vyučovacích hodín
Ročník	Piaty
Škola	ZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 2
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Učebný predmet matematika na 2. stupni ZŠ je zameraný na rozvoj matematickej kompetencie tak, ako ju formuloval Európsky parlament:

„Matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Vychádzajúc z dobrých numerických znalostí sa dôraz kladie na postup a aktivitu, ako aj na vedomosti. Matematická kompetencia zahŕňa na rôznych stupňoch schopnosť a ochotu používať matematické modely myslenia (logické a priestorové myslenie) a prezentácie (vzorce, modely, diagramy, grafy, tabuľky).“

„Potrebné vedomosti z matematiky zahŕňajú dobré vedomosti o počtoch, mierkach a štruktúrach, základné operácie a základné matematické prezentácie, chápanie matematických termínov a konceptov a povedomie o otázkach, na ktoré matematika ponúka odpovede. Jednotlivec by mal mať zručnosti na uplatňovanie základných matematických princípov a postupov v každodennom kontexte doma a v práci a na chápanie a hodnotenie sledu argumentov. Jednotlivec by mal byť schopný myslieť matematicky, chápať matematický dôkaz, komunikovať v matematickom jazyku

a používať vhodné pomôcky. Pozitívny postoj v matematike je založený na rešpektovaní pravdy a na ochote hľadať príčiny a posudzovať ich platnosť.“

Ciele

Cieľom vyučovania matematiky na 2. stupni ZŠ a v 5.ročníku osobitne je:

- zavŕšiť dôležité obdobie v procese vyučovania matematiky, v ktorom prevládalo vytváranie nových poznatkov a zručností na skúsenostnej báze s využívaním induktívnej metódy
- získať schopnosti používať matematiku v svojom budúcom živote
- rozvíjať žiakovo logické a kritické myslenie, schopnosť argumentovať a komunikovať a spolupracovať v skupine pri riešení problému
- spoznať matematiku ako súčasť ľudskej kultúry a ako dôležitý nástroj pre spoločenský pokrok
- získať nové vedomosti a rozvíjať svoje schopnosti a postoje, prostredníctvom riešenia úloh s rôznorodým kontextom, tvoriť jednoduché hypotézy a skúmať ich pravdivosť, vedieť používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy), rozvíjať svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore
- napomôcť rozvoju algoritmickeho myslenia, schopnosti pracovať s návodmi a tvoriť ich
- správne používať matematickú symboliku, terminológiu, frazeológiu a získať schopnosti čítať s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky, grafy a diagramy, využívať pochopené a osvojené postupov a algoritmy pri riešení úloh
- viesť k budovaniu vzťahu medzi matematikou a realitou, k získavaniu skúseností s matematizáciou reálnej situácie a tvorbou matematických modelov rozvíjať schopností žiakov pri použití prostriedkov IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií
- použitím vhodného softvéru uľahčiť niektoré namáhavé výpočty alebo postupy a umožniť tak sústredenie sa na podstatu riešeného problému, rozvíjať zručností žiakov súvisiacich s procesom učenia sa, s aktivitou na vyučovaní a s racionálnym a samostatným prístupom k učeniu sa, podporeniu a k upevňovaniu kladných morálnych a vôľových vlastností žiakov, ako je samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomá seba výchova a seba vzdelávanie, dôvera vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh

Kľúčové kompetencie

Čísla, premenná a početové výkony s číslami

Kompetencie, ktoré má žiak získať

- používa prirodzené, celé a racionálne čísla pri opise reálnej situácie
- číta, zapisuje a porovnáva prirodzené, celé a racionálne čísla, používa, zapisuje a číta vzťah rovnosti a nerovnosti
- zobrazí čísla na číselnej osi
- vykonáva spamäti aj písomne základné početové výkony
- zaokrúhľuje čísla, vykonáva odhady a kontroluje správnosť výsledkov početových výkonov
- tvorí a rieši úlohy, v ktorých aplikuje osvojené poznatky o číslach a početových výkonoch

Dosiahnuté postoje

► na čísla sa pozerá, ako na prostriedky objektívneho poznania reality ◼ smelšie kvantifikuje realitu okolo seba ◼ prostredníctvom možnosti kontroly výpočtov spolieha sa na

počtovými výkonmi zistené výsledky ▣ prostredníctvom veličín vystupujúcich pri výpočte percent, získava pocit, že poznáva realitu z inej strany ▣ je vedomí toho, že pomer a mierka sú veľmi blízke dennému životu ▣ poznaním písmen vo význame čísla získava pocit, že je bohatší o dôležité využiteľné vedomosti ▣ poznanie rovníc mu dáva rýchlejší a univerzálnejší prostriedok riešenia úloh

Geometria a meranie

Kompetencie, ktoré má žiak získať

- rozozná, pomenuje a opíše jednotlivé základné priestorové geometrické tvary, nachádza v realite ich reprezentáciu; dokáže špecifikovať ich jednotlivé prvky (telesová uhlopriečka, vzťah hrán)
- pozná, vie popísať, pomenovať, načrtnúť, narysovať a zostrojiť základné rovinné útvary, pozná ich základné prvky a ich vlastnosti a najdôležitejšie relácie medzi týmito prvkami a ich vlastnosťami
- užíva k argumentácii a pri výpočtoch vety o zhodnosti a podobnosti trojuholníkov
- rozoznáva a modeluje osovo a stredovo súmerné útvary v rovine, manipulatívnu činnosťou je žiak privedený k pochopeniu a osvojeniu jednoduchých geometrických transformácií, pozná základné vlastnosti dvojíc súmerných útvarov a vie ich využívať pri jednoduchých konštrukciách
- vie vykonať v praxi potrebné najdôležitejšie merania a výpočty obvodu, obsahu, povrchu a objemu geometrických útvarov
- pozná meracie prostriedky a ich jednotky, vie ich samostatne používať aj pri praktických meraniach.
- analyzuje a rieši aplikačné geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

Dosiahnuté postoje

► *nie je ľahostajný k svojmu okoliu ▣ dokáže sa sústrediť na objavovanie geometrických tvarov vo svojom okolí ▣ snaží sa do primeraných praktických problémov vniesť geometriu ▣ je naklonený v jednote používať odhad, meranie a výpočet ▣ postupne zvyká na potrebu dôkazu a v odôvodnených prípadoch ho aj nárokuje ▣ snaha o presnosť pri meraniach, konštrukcii a výpočtoch je pre neho samozrejme ▣ ochotne používa náčrty, rôzne spôsoby znázornenia geometrických telies a predmetov, vyvíja snahu o rozvoj vlastnej priestorovej predstavivosti ▣ často sa opiera o svoje vedomosti a zručnosti z oblasti zhodnosti a podobnosti geometrických útvarov ▣ trvá na používaní správnej geometrickej terminológie v praxi*

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Kompetencie, ktoré má žiak získať

- prostredníctvom hier a manipulatívnych činností získa skúsenosti s organizáciou konkrétnych súborov predmetov podľa zvoleného ľubovoľného a podľa vopred daného určitého kritéria
- vykonáva zber, zápis, interpretácia údajov a ich grafické znázornenie
- vie posudzovať realitu zo štatistického a pravdepodobnostného pohľadu v jednoduchých prípadoch vie rozlíšiť istý a nemožný jav

Dosiahnuté postoje

► *iný spôsob vnímania okolitej skutočnosti ▣ vedomie určitej nadvlády nad svojím okolím ▣ uspokojenie nad ovládaním ďalšieho prostriedku riešenia úloh ▣ uspokojenie nad novým pohľadom na realitu ▣ spokojnosť nad novou možnosťou zachytávania kvantifikácie reality.*

Stratégia vyučovania

Na splnenie vytýčených cieľov vyučovania matematiky je nevyhnutné používať aktivizujúce vyučovacie metódy, a to predovšetkým samostatnú prácu žiakov, prácu vo dvojiciach a skupinovú prácu. Okrem samostatnej práce zacielenej na získanie počtových návykov a ďalších zručností je nevyhnutné, aby žiaci objavovali nové poznatky experimentovaním a vlastnou činnosťou.

Na skoncentrovanie a zorientovanie žiakov využívame rôzne matematické hry a rozcvičky (Bumbáč ,Matematická rozprávka ,Červík ,Molekuly...), ktoré rozvíjajú určité matematické schopnosti , zručnosti a myslenie .Takouto nenásilnou formou sa snažíme pritiahnúť žiakov k cielenej a tvorivej práci .Individuálnym prístupom objavujeme rozvoj schopností jednotlivých žiakov , riadime tvorivú prácu celého kolektívu triedy .

Iniciatíva jednotlivých žiakov pri riešení úloh a spoluzodpovednosť za pracovné výsledky majú hlboký výchovný význam. Hodiny matematiky musia byť naplnené živým pracovným ruchom. Objaviteľský prístup pri získavaní nových poznatkov a radosť zo samostatne vyriešenej úlohy posilňujú pozitívny vzťah žiaka k predmetu.

Použitie aktivizujúcich metód práce sa musí zabezpečovať využívaním demonštračných pomôcok a didaktickej techniky. Ide predovšetkým o IKT pre samostatnú a skupinovú prácu , kedy sa žiaci učia samostatnosti , sebadôvere , schopnosti tvorivo riešiť problémy , komunikatívnosti s inými , vyjadriť svoj názor , sprostredkovať poznatky iných , uplatňovať logické operácie ,

Pri vyučovaní treba dbať na priebežné opakovanie a precvičovanie učiva, riešenie primeraných úloh so stále rastúcou náročnosťou vo vzťahu k individuálnemu rozvoju žiakov. Účinnou formou na rýchle zopakovanie a upevnenie učiva sú krátke písomné práce, ktoré sa zaraďujú spravidla na začiatok vyučovacej hodiny. Dôležitá je rýchla kontrola výsledkov práce žiakov a rozbor chýb žiakov tak, aby si každý žiak uvedomil, aké vedomosti si musí individuálne doplniť. Na túto prácu so žiakmi učiteľ využíva zbierky úloh.

V učebniciach a zbierkach úloh sú k daným tematickým celkom zaradené aj obťažnejšie úlohy výrazne označené, ktoré umožňujú učiteľovi diferencovane pristupovať k žiakom a individuálne pracovať so žiakmi s hlbším záujmom o matematiku.

Neoddeliteľnou súčasťou individuálneho prístupu vyučujúceho k žiakom je starostlivosť o zaostávajúcich žiakov. Obťažnosť matematiky pre týchto žiakov spočíva v tom, že neosvojenie jedného pojmu nedáva predpoklad na zvládnutie ďalšieho učiva. Preto je nevyhnutné individuálnou starostlivosťou doplniť osvojenie si všetkých základných pojmov a vedomostí. Na zvládnutie numerických zručností u týchto žiakov výrazne pomáhajú kalkulačky .

Obsah vzdelávania

Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Pri prezentácii nových matematických poznatkov sa vychádza z predchádzajúceho matematického vzdelania žiakov, z ich skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov. Vyučovanie sa prioritne zameriava na rozvoj žiackych schopností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov.

Vzdelávací obsah predmetu je rozdelený na päť tematických okruhov

Čísla, premenná a počtové výkony s číslami

Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

Geometria a meranie

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Logika, dôvodenie, dôkazy

V tematickom okruhu **Čísla, premenná a počtové výkony s číslami** sa dokončuje vytváranie pojmu prirodzeného čísla, desatinného čísla, zlomku a záporných čísel. Žiak sa oboznamuje

s algoritmami početových výkonov v týchto číselných oboroch. Súčasťou tohto okruhu je dlhodobá propedeutika premennej, rovníc a nerovníc.

V tematickom okruhu **Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy** žiaci objavujú kvantitatívne a priestorové vzťahy, zoznámia sa s pojmom premennej veličiny a jej prvotnou reprezentáciou vo forme, tabuliek, grafov a diagramov. Skúmanie týchto súvislostí smeruje k zavedeniu pojmu funkcie.

V tematickom okruhu **Geometria a meranie** sa žiaci zoznamujú so základnými geometrickými útvarmi, skúmajú a objavujú ich vlastnosti. Učia sa zisťovať odhadom, meraním a výpočtom veľkosť uhlov, dĺžok, povrchov a objemov. Riešia polohové a metrické úlohy z bežnej reality. Dôležité miesto má rozvoj priestorovej predstavivosti.

Ďalšou súčasťou matematického vzdelávania žiakov 2. stupňa základnej školy je **Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika**, v ktorej sa žiaci naučia systematicky vypisovať možnosti a zisťovať ich počet, čítať a tvoriť grafy, diagramy a tabuľky dát, rozumieť bežným pravdepodobnostným a štatistickým vyjadreniam.

Tematický okruh **Logika, dôvodenie, dôkazy** sa prelína celým matematickým učivom a rozvíja schopnosť žiakov logicky argumentovať, usudzovať, hľadať chyby v usudzovaní a argumentácii, presne sa vyjadrovať a formulovať otázky.

Hodnotenie

Vstupná previerka, 4 štvrťročné práce, 6 kontrolných prác po tematických celkoch

Stupnica: 100 - 94 %1

93 - 76 %2

75 - 46 %3

45 - 26 %4

25 - 0 %5

motivačné hodnotenie - známkuje aktivitu žiaka známku výborný za výnimočnú prácu

kontrolné hodnotenie - krátke previerky celej triede alebo skupine žiakov na zistenie pochopenia a naučenia sa učiva, klasifikácia 1-5

Učebné zdroje

Na hodinách je používaná okrem učebnice Šedivý a kol.: Matematika pre 5. roč. ZŠ, 1. a 2. diel, SPN Bratislava aj nasledovná literatúra:

A – Česenek a kol.: Zbierka úloh z matematiky pre 5. roč. ZŠ, SPN Bratislava 1990

B – Melichar a kol.: Zbierka úloh z matematiky pre 4. roč. ZŠ, SPN Bratislava 1991

C – Sekáčová: Zbierka úloh z matematiky pre 4. a 5. roč. ZŠ, Didaktis Bratislava 2005

D – Bálint, Kuzma: Zbierka úloh z matematiky pre 5. roč. ZŠ, Príroda Bratislava 2006

E – Kníže a kol.: Zbierka úloh z počtov pre 4. a 5. roč. ZDŠ, SPN Bratislava 1974

F – Repáš a kol.: Matematika pre 5. roč. ZŠ, Prirodzené čísla, Orbis Pictus Istropolitana Bratislava 1997

G – Kaslová a kol.: Farebná matematika pre piatakov, 2000

H – Kolbaská, Tarábek: Osvetľovník matematiky (prirodzené a celé čísla), Didaktis Bratislava 2000

Pavlič: Školská encyklopédia matematiky, Príroda Bratislava 2001 (k téme História matematiky)

Pappasova: Potešenie z matematiky, Nebojsa Bratislava 1997 (k téme História matematiky)

Goga: Premýšľanie hrou, Bratislava 2002 (k tematickému celku Neštandardné aplikačné úlohy a problémy)

Telepovský: Matematické hlavolamy, Enigma Nitra 1996 (k tematickému celku Neštandardné aplikačné úlohy a problémy)

Hart-Davis: Lišácké hádanky a hlavolamy, Portál Praha 2006 (k tematickému celku Neštandardné aplikačné úlohy a problémy)

EKO – Telepovský: Eko-matematika, matematické úlohy s ekologickou a zdravotnou tematikou, Enigma Nitra 2001

IKT využívané na hodinách:

CD TS matematika pre 1. – 4. roč.

CD Didakta matematika

Cabri Geometry II

ClassPad 300

Matematika pre 4. roč. <http://www.infovek.sk/predmety/matem/mater/hyper/uceb4zs/start.htm>

Počtové operácie. Porovnávanie koľkokrát. Rímske číslice. Zaokrúhľovanie. Veľká násobilka a delilka. Kolmé priamky. Štvorec, obdĺžnik. Numerácia (zápis čísla, rád číslice...). Násobenie dvojciferným a trojciferným číslom. Delenie so zvyškom. Premena jednotiek. Delenie jednociferným deliteľom.

Počtové operácie <http://www.infovek.sk/predmety/matem/mater/progo/pocty/>

<http://www.orieskydetom.szm.sk/matetesty.htm>

http://www.walter-fendt.de/m14cz/srechnen_cz.htm <http://www.orieskydetom.szm.sk/test17.htm>

Hlavolamy <http://www.ide.sk/indexsk.php?aktdir=mateksk&ut=zau&s=11>

<http://brainden.com/hlavolamy/geometricke.htm>

Rozširujúce učivo

Základné pravidlá rysovania

Riešenie slovných úloh s viacerými počtovými výkonmi a s praktickou problematikou

Nepriamo sformulované úlohy

Propedeutika počítania s približnými (zaokrúhlenými) číslami

Znaky deliteľnosti 2, 3, 5, 10

Rímske číslice

Riešenie nerovníc

História matematiky

Neštandardné aplikačné úlohy a problémy

Matematické hry

Prierezové témy

Multikultúrna výchova

- Slovné úlohy
- Riešenie slovných úloh s viacerými početnými výkonmi a s praktickou problematikou

Mediálna výchova

- Zhromažďovanie, usporiadanie a grafické znázornenie údajov (úvod do štatistiky)

Osobnostný a sociálny rozvoj

- Slovné úlohy
- Riešenie slovných úloh s viacerými početnými výkonmi a s praktickou problematikou
- Nepriamo sformulované úlohy

Environmentálna výchova

- Slovné úlohy
- Riešenie slovných úloh s viacerými početnými výkonmi a s praktickou problematikou
- Nepriamo sformulované úlohy
- Obvod trojuholníka, štvorca, obdĺžnika
- Stavba telies zo stavebnícových kociek na základe stanovených podmienok
- Zhromažďovanie, usporiadanie a grafické znázornenie údajov (úvod do štatistiky)

Ochrana života a zdravia

- Slovné úlohy

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

- tvorba projektu – História matematiky
- tvorba projektu – samostatná tvorba matematických rébusov a hádaniek
- tvorba projektu – matematická hra
- dlhodobý projekt – Súťaž v riešení logických úloh

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Ďalšie rozvíjanie nazerania žiakov na vzťah reality a matematiky prostredníctvom lepšej orientácie žiakov medzi veľkými číslami. Dotvorenie správnej interpretácie zaokrúhleného čísla.	VYTVORENIE OBORU PRIRODZENÝCH ČÍSEL DO A NAD MILIÓN	Vytvorenie predstavy o veľkých číslach. Počítanie po desaťtisícoch, tisícoch, stovkách. Čítanie a písanie prirodzených čísel. Rád číslice v zápise prirodzeného čísla, porovnávanie, usporiadanie, zaokrúhľovanie, zobrazovanie na číselnej osi.	- vie čítať, písať, znázorňovať, zaokrúhľovať, porovnávať dve prirodzené čísla, rozkladať na jednotky rôzneho rádu a opačne, skladať z jednotiek rôzneho rádu dané číslo - vie riešiť slovné úlohy na porovnávanie dvoch čísel

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
		Vzťahy medzi číslami, susedné čísla, párne, nepárne čísla. Rímske číslice Slovné úlohy História matematiky	
Bližšie zoznámenie sa s princípom práce kalkulačiek a hlbšie zamyslenie sa nad poradím početných výkonov v kontexte so skúmaním ich vlastností (komutatívnosť, asociatívnosť, distributívnosť) a pri ich využívaní pre racionálnejší postup počítania. Rozvíjanie schopnosti žiakov odhadnúť výsledok početného výkonu, ako metódy skúšky približnej presnosti výpočtu.	POČTOVÉ VÝKONY S PRIRODZENÝMI ČÍSLAMI	Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel spamäti, písomne a na kalkulačke (písomne kvôli pochopeniu princípu). Riešenie jednoduchých slovných úloh na sčítanie a odčítanie. Násobenie a delenie spamäti mimo obor násobilky v obore do 100. Delenie so zvyškom v obore do 100. Znamky deliteľnosti 2, 3, 5, 10. Násobenie a delenie písomne jednociferným číslom a v jednoduchých prípadoch aj spamäti.	-vie pohotovo sčítať a odčítať prirodzené čísla -vie pohotovo spamäti násobiť a deliť v obore do 100, v jednoduchých prípadoch aj vo vyššom obore -pozná a vie používať algoritmus písomného násobenia jednociferným a dvojciferným číslom -pozná a vie používať algoritmus písomného delenia jednociferným a dvojciferným číslom aj so zvyškom
Bližšie zoznámenie sa s princípom práce kalkulačiek a hlbšie zamyslenie sa nad poradím početných výkonov v kontexte so skúmaním ich vlastností (komutatívnosť, asociatívnosť, distributívnosť) a pri ich využívaní pre racionálnejší postup počítania.		Násobenie a delenie pomocou kalkulačky aj dvojciferným číslom (aj bez kalkulačky). Kontrola správnosti výpočtu. Riešenie jednoduchých slovných úloh na násobenie a delenie. Sčítanie a odčítanie, resp. násobenie a delenie ako navzájom opačné operácie, využitie tejto vlastnosti pri riešení jednoduchých úloh ako	

		propedeutiku riešenia rovníc.	
--	--	-------------------------------	--

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Rozvíjanie schopnosti žiakov odhadnúť výsledok početového výkonu, ako metódy skúšky približnej presnosti výpočtu.</p>	<p>POČTOVÉ VÝKONY S PRIRODZENÝMI ČÍSLAMI</p>	<p>Rovnice a nerovnice (zatiaľ bez premennej – len ako hľadanie „chýbajúcich“ čísel v príkladoch). Kontextové úlohy, metóda pokus – omyl (aj pri rovniciach). Dohoda o poradí početových výkonov, porovnanie s poradím operácií na kalkulačkách používaných žiakmi. Propedeutika počítania s približnými (zaokrúhlenými) číslami. Riešenie slovných úloh s viacerými početovými výkonmi a s praktickou problematikou. Nepriamo sformulované úlohy. História matematiky.</p>	<p>-vie pohoťovo počítať spamäti praktického hľadiska primerané príklady na všetky početové výkony, vrátane delenia so zvyškom -vie pohoťovo počítať na kalkulačke</p>
<p>Získanie skúseností s rovinnými a priestorovými útvarmi. Pociťovanie celého útvaru a jeho častí. Rozvíjanie schopnosti stanovenia polohy. Dbať na presnosť pri meraniach, úhľadnosť pri rysovaniach a na rozvíjanie jemnej motoriky rúk</p>	<p>GEOMETRIA A MERANIE</p>	<p>Základné pravidlá rysovania. Pomôcky na rysovanie a ich použitie. Druhy čiar a ich rysovanie. Rovinné útvary trojuholník, štvoruholník a ich porovnanie, kruh, kružnica. Vytváranie rovinných útvarov rysovaním kolmíc a rovnobežiek.</p>	<p>-vie vytvárať rovinné a priestorové útvary zodpovedajúce udaným podmienkam -pozná a vie geometrické vlastnosti a na základe toho výber útvaru tejto vlastnosti -vie odmerať dĺžku s presnosťou na milimeter, vzdialenosť na metre, narysovať úsečku danej dĺžky</p>

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
		<p>Meranie dĺžky úsečky, súčet a rozdiel dĺžok úsečiek, násobok dĺžky úsečky.</p> <p>Obvod trojuholníka, štvorca, obdĺžnika.</p> <p>Premena jednotiek dĺžky v obore prirodzených čísel.</p> <p>Zväčšovanie a zmenšovanie geometrických tvarov vo štvorcovej sieti.</p> <p>Stavba telies zo stavebnicových kociek na základe stanovených podmienok.</p> <p>História matematiky.</p>	<p>-vie premieňať jednotky dĺžky</p> <p>-vie rysovať trojuholník, štvoruholník, označiť jeho vrcholy a strany, kružnicu, kruh, určiť jeho polomer a priemer</p> <p>-vie rysovať vo štvorcovej sieti štvorec a obdĺžnik, zväčšovať a zmenšovať ich</p>
<p>Rozvíjanie pozorovacej a analytickej schopnosti.</p> <p>Rozvíjanie štatistického a pravdepodobnostného nazerania žiakov.</p>	<p>RIEŠENIE APLIKAČNÝCH ÚLOH A ÚLOH ROZVÍJAJÚCICH ŠPECIFICKÉ MATEMATICKÉ MYSLENIE</p>	<p>Zhromažďovanie, usporiadanie a grafické znázornenie údajov (úvod do štatistiky).</p> <p>Voľba stratégie a zisťovanie počtu (úvod do kombinatoriky).</p> <p>Pravdepodobnostné hry, pokusy, pozorovania.</p> <p>Zisťovanie počtu náhodných udalostí pri pokusoch (úvod do kombinatoriky, pravdepodobnosti).</p>	<p>- vykonáva zber, zápis, interpretácia údajov a ich grafické znázornenie</p> <p>-vie na konkrétnych príkladoch rozoznať istú a nemožnú udalosť</p> <p>-prostredníctvom hier a manipulatívnych činností má skúsenosť s organizáciou konkrétnych súborov predmetov podľa daného kritéria</p>

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rozvíjanie logického myslenia	NEŠTANDARDNÉ APLIKAČNÉ ÚLOHY A PROBLÉMY	Logické úlohy. Magické štvorce, rébussy, dopĺňovačky. Riešenie algebrogramov s tajničkami. Dopĺňanie chýbajúcich tvarov, čísel v obrazcoch a číselného radu podľa objaveného pravidla. Samostatná tvorba matematických rébusov a hádaniek.	-rieši jednoduché praktické slovné úlohy a problémy, ktorých riešenie je do značnej miery nezávislé na obvyklých postupoch a algoritmoch školskej matematiky -používa logickú úvahu a kombinačný úsudok pri riešení úloh a problémov, nachádza rôzne riešenia predkladaných alebo skúmaných situácií
	MATEMATICKÉ HRY	Tangram. Pexeso. Tvorba a hra.	-tvorí a hrá jednoduché matematické hry

Názov predmetu	Informatika
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	piaty
Škola	ZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 2
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní žiakov , pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov. Vede k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Cieľom informatickej výchovy je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch.

Cieľom predmetu je zoznámiť sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote, získať základné zručnosti v používaní počítača

V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci môžu pomocou rôznych aplikácií precvičovať napr. učivo z matematiky, slovenského jazyka a iných predmetov. Získavajú vedomosti za podpory edukačných programov napr. z vlastivedy.

Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy

Informácie okolo nás

Komunikácia prostredníctvom IKT

Postupy, riešenie problémov

Princípy fungovania IKT

Informačná spoločnosť

Informácie okolo nás - žiaci sa učia pracovať so základnými počítačovými aplikáciami, aby vedeli

základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou, získali prvé zručnosti pri kreslení v

grafickom prostredí, porozumeli nahrávaniu a prehrávaniu zvukov a videí.

Komunikácia prostredníctvom IKT - sa venuje využitiu nástrojov internetu na komunikáciu, na vlastné učenie sa. Žiaci by sa mali naučiť pracovať s elektronickou poštou, mali by pochopiť spôsob a

mechanizmy vyhľadávania informácií na internete, uvedomovať si bezpečnostné riziká pri práci s internetom.

Postupy, riešenie problémov - žiaci sa zoznámia so špecifickými postupmi riešenia problémov prostredníctvom IKT. Zoznámia sa s pojmami ako program, programovanie.

Princípy fungovania IKT - sa venuje popisu a pochopeniu mechanizmov informačných a komunikačných technológií. Žiaci by sa mali zoznámiť s možnosťami vstupných a výstupných zariadení, so získavaním základných zručností pri práci so súbormi a priečinkami.

Informačná spoločnosť - tematický okruh sa zaoberá s etickými, morálnymi a spoločenskými aspektmi informatiky. Žiaci by mali sa oboznámiť s ukázkami využitia IKT v bežnom živote, pochopiť, že používanie IKT si vyžaduje kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám, viesť

k zodpovednému používaniu interaktívnych médií – rozumieť rizikám, ktoré sa tu nachádzajú.

Ciele

- Samostatne/s pomocou zapnúť a vypnúť počítač,
- samostatne/s pomocou pracovať s myšou,
- samostatne/s pomocou pracovať s klávesnicou,
- samostatne/s pomocou správnym spôsobom uchopiť a spustiť CD, DVD,
- minimalizovať a maximalizovať pracovné okno, zatvoriť ho,
- pracovať s jednoduchými hrami ovládateľnými myšou a klávesnicou,
- chápať rozdiel medzi ťahaním a klikaním myšou, rozdiel medzi dvojklikom a jedným kliknutím, stláčaním pravého a ľavého tlačidla,
- spustiť CD, DVD cez tento počítač,
- e-maily posielat' a prijat',
- používať jednoduché zásady písania e-mailov,
- rozpoznať vhodné detské webové stránky – vzdelávacie, zábavné, náučné, je oboznámený s negatívnym vplyvom stránok, propagujúcich násilie a s erotickým zameraním,
- získať základy algoritmického myslenia – príkazy v priamom režime,
- pracovať so slúchadlami – zapojenie, hlasitosť,
- ovládať zásady správneho sedenia pri počítači.

Kľúčové kompetencie

- predmet žiakov vedie k :
 - Poznaniu úlohy informácií a informačných činností a k využívaniu moderných informačných a komunikačných technológií
 - Porozumeniu toku informácií ,počínajúc ich vznikom, uložením na médium ,prenosom , spracovaním , vyhľadávaním a praktickým využitím

- Schopnosti formulovať svoju požiadavku a využívať a využívať pri interakcii s počítačom algoritmicke myslenie
- Porovnávanie informácií a poznatkov z väčšieho množstva alternatívnych zdrojov a tým k dosahovaniu väčšej vierohodnosti vyhľadanych informácií
- Využívanie výpočtovej techniky
- Zaujatie zodpovedného etického prístupu k nevhodným obsahom vyskytujúcich sa na internete

Obsah

Informácie okolo nás

Oboznámenie sa s počítačom

Vedieť z akých základných častí sa skladá počítačová zostava (PC, monitor, klávesnica, myš).

Ovládanie klávesnice, myši.

Textový dokument, čísla a znaky, slová, vety, jednoduché formátovanie, textové efekty

Práca s textovým editorom, vytváranie jednoduchého textu, mazanie, ukladanie dokumentu.

Ukladanie rôznych informácií do súborov (text).

Jednoduché nástroje na úpravu textových dokumentov (zmena veľkosti písma, hrúbka).

Dodržiavanie základných zásad písania textu.

Počítačové didaktické hry.

Komunikácia prostredníctvom IKT

E-mail, poštový program, e-mailová adresa, adresár

Oboznámenie sa s pojmami – e-mail, poštový program, e-mailová adresa.

Správne posielanie a prijímanie jednoduchých listov (rodičom, kamarátom, spolužiakom).

Bezpečné a etické správanie v e-mailovej komunikácii (ochrana osobných údajov).

E-mailové adresy rodičov a kamarátov (zistenie adresy, využitie adresára),

www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie na webe

Oboznámenie sa s pojmami – www, webový prehliadač, webová stránka.

Bezpečnosť, zásady správania sa v prostredí internetu.

Detské webové stránky (rozprávky, obrázky).

Postupy, riešenie problémov

Oboznámenie sa s pojmami – detský programovací jazyk, elementárne príkazy

Riešenie jednoduchých algoritmov v detskom programovacom prostredí (kreslenie obrázkov).

Princípy fungovania IKT

Oboznámenie sa s pojmami myš, klávesnica

Funkcie vybraných klávesov.

Tlačiareň

Funkcia tlačiarne.

CD

Spúšťanie hry a hudby z CD, ovládanie jednoduchých hier

Ukladanie informácií, súbor

Uloženie informácií do súboru, otvorenie.

Informačná spoločnosť

Informačné technológie v škole

Edukačné programy, komunikácia. - objavovanie a využívanie rôznych typov edukačných programov pre rôzne predmety.

Voľný čas a IKT

Počítačové hry, hudba, filmy.

Stratégia vyučovania

Hlavným pracovným nástrojom na príprave a pri výučbe je počítač. Je veľmi silným prostriedkom na dosiahnutie výchovno-vzdelávacích cieľov. Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy : výkladovo ilustratívnu metóda

reproduktívnu metóda
metóda problémového výkladu
metóda výskumu
samostatná práca
riadený rozhovor
vyhľadávanie informácií

Hodnotenie

Žiak bude hodnotený nasledovne:

absolvoval – ak získa minimálne polovicu možných bodov počas celého hodnotenia.

neabsolvoval – ak získa menej ako polovicu bodov.

V piatom ročníku nebudú žiaci na predmete Informatika hodnotení známkou, aby ľahšie zvládli prechod z prvého stupňa ZŠ na druhý stupeň.

Cieľom bodového hodnotenia počas roka je naučiť sa hrovou, súťaživou formou cieľavedome využívať informačné technológie.

Hodnotia sa nasledovné činnosti:

Mimoriadne aktívna práca na hodine – bonusové body

Samostatná práca na hodine – vyhodnotenie najlepších prác podľa ich charakteru :

- napr. vytlačenie na nástenku
- umiestnenie na www stránke
- vyhodnotenie najlepších prác
- zverejnenie na www stránke
- Vedomostné testy

Učebné zdroje

Práca s grafikou, SPN, Ľubomír Salanci

Práca s textom, SPN Jana Machová

Práca s internetom, SPN, Ľudmila Jašková, Ľubomír Šnajder, Roman Baranovič
internet

Prierezové témy

Multikultúrna výchova
Mediálna výchova
Osobnostný a sociálny rozvoj
Enviromentálna výchova
Dopravná výchova
Ochrana života a zdravia

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Oboznámiť sa s ukázkami využitia IKT v bežnom živote	ÚVODNÁ HODINA INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ	Od mechanizácie k informačnej spoločnosti	IKT v bežnom živote
Oboznámiť sa so systémami na spracovanie údajov, zvládnuť základnú obsluhu počítača , ovládanie klávesnice , práca s myšou , výučbové programy CD/DVD	PRINCÍPY FUNGOVANIA IKT	Oboznámenie sa s pojmami myš , klávesnica, tlačiareň, fungovanie tlačiarne, CD, spúšťanie hry a hudby s CD ,ovládanie jednoduchých hier Ukladanie informácií ,súbor Uloženie informácií do súboru	Pozná princípy fungovania IKT Dokáže spustiť CD, jednoduchú hru a hudbu
Pozná a dodržiava základné zásady písania textu , ovláda jednoduché formátovanie , Vedieť pracovať so súbormi	<i>INFORMÁCIE OKOLO NÁS</i>	Textový dokument, čísla a znaky, slová, vety, jednoduché formátovanie, textové efekty Práca s textovým editorom, vytváranie jednoduchého textu, mazanie, ukladanie dokumentu. Ukladanie rôznych informácií do súborov (text). Jednoduché nástroje na úpravu textových dokumentov (zmena veľkosti písma, hrúbka) Dodržiavanie základných zásad písania textu Počítačové didaktické hry	Dokáže napísať súvislý text a uložiť ho

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zvládne základné IKT nástroje na komunikáciu	KOMUNIKÁCIA PROSTREDNÍCTVOM IKT	E-mail, poštový program, e-mailová adresa, adresár Oboznámenie sa s pojmami – e-mail, poštový program, e-mailová adresa Správne posielanie a prijímanie jednoduchých listov (rodičom, kamarátom, spolužiakom) Bezpečné a etické správanie v e-mailovej komunikácii (ochrana osobných údajov) E-mailové adresy rodičov a kamarátov (zistenie adresy, využitie adresára), www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie na webe Oboznámenie sa s pojmami – www, webový prehliadač, webová stránka. Bezpečnosť, zásady správania sa v prostredí internetu. Detské webové stránky (rozprávky, obrázky).	Vie poslať mail Vie vyhľadať stránky pre použitie v praxi

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rozvíja svoje algoritmické myslenie	POSTUPY , RIEŠENIE PROBLÉMOV	Oboznámenie sa s pojmami – detský	Vie nakresliť plagát na ľubovoľnú tému

Vie zapísať postup riešenia Pozná programovací jazyk		programovací jazyk, elementárne príkazy Riešenie jednoduchých algoritmov v detskom programovacom prostredí (kreslenie obrázkov)	
Vedieť ako vznikajú počítačové vírusy , ako sa odhaľujú a odstraňujú	INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ	Informačné technológie v škole Edukačné programy, komunikácia. - objavovanie a využívanie rôznych typov edukačných programov pre rôzne predmety Voľný čas a IKT Počítačové hry, hudba, filmy	Dokáže posúdiť spoľahlivosť získaných informácií

Názov predmetu	DEJEPIS
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	piaty
Škola	ZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 2
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Dejepis spolu s humánnou zložkou zemepisu a občianskou výchovou tvorí vzdelávaciu oblasť spoločenskovedných predmetov. Je v nej však samostatným predmetom a spolu s nimi v integratívnych vzťahoch predstavuje jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov. V jeho priebehu si žiaci postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania na základe oboznamovania sa s vývojom ľudskej spoločnosti najmä z hľadiska aspektu konajúcich osôb, či skupín ľudí a tiež prostredníctvom pohľadov na dôležité formy života spoločnosti v jednotlivých historických obdobiach.

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiaka ako celistvej osobnosti a uchovanie continuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historickej skúsenosti či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Pričom kladie dôraz na dejiny 19. a 20. storočia, v ktorých môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov.

Takto vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasti kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností, ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločností. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

Ciele

Za základnú cieľovú kategóriu výučby dejepisu považujeme tvorbu študijných predmetových, medzi-predmetových kompetencií – spôsobilostí, schopností využívať kvalitu získaných znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách, ktoré umožnia žiakom, aby nepristupovali k histórii len ako k uzavretej minulosti, ale aj k rozvíjaniu celej škály kompetencií (spôsobilostí) klásť si v aktívnej činnosti kognitívne rôznorodé otázky, pomocou ktorých sa cez prizmu prítomnosti pýtajú na minulosť a vytvárajú si tak postupne vlastný názor.

Významným prostriedkom k tomu je súbor primeraných školských historických prameňov (aj exemplárne mnohostranných), ktorý sa považuje za integrálnu súčasť didaktického systému výučby dejepisu i dejepisných učebníc na základných školách.

Závažným predpokladom rozvíjania a uplatňovania uvedených cieľových kategórií je prekonávať transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov v hotovej podobe prevažne explikačnými (vysvetľujúcimi) metódami a prostredníctvom frontálnej výučby, a v širšej miere aplikovať prístupy, ktoré kladú dôraz na aktívne učenie, na proces hľadania, objavovania a konštruovania (vytvárania) poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení. V súlade s cieľmi školy je výuka dejepisu vedená tak, aby viedla žiaka k uvedomovaniu si dôležitosti vzdelávania pre svoju vlastnú budúcnosť a k získaniu návykov sa učiť. K tomu slúži aj pravidelný systém hodnotenia a preverovania vedomostí žiaka počas vyučovania dejepisu s cieľom odstrániť nedostatky a doplniť jeho vedomosti v tomto predmete.

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE

Žiaci sa naučia pochopiť a pracovať:

- **s historickým časom**
 - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky
 - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchronne
 - rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja
 - využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti.
- **s historickým priestorom**
 - rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor
 - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti priestorovo
 - rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, spoločnosti.
- **s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním**
 - vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť
 - popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov
 - rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti
 - skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho

- určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
- vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
- rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období
- rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj.

Žiaci získajú základné informácie ako:

- **vyhľadávať relevantné informácie**
 - z rôznych zdrojov – textov verbálnych, obrazových, grafických, i z textov kombinovaných
 - z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, webových stránok
 - z populárnovedeckej literatúry a historickej beletrie.
- **využívať tieto informácie a verifikovať ich hodnoty**
 - vo vyberaní informácií
 - v organizovaní informácií
 - v porovnávaní informácií
 - v rozlišovaní informácií
 - v zaraďovaní informácií
 - v kritickom zhodnotení rôznych zdrojov informácií
- **štruktúrovať výsledky, výstupy a potvrdenia vybraného postupu**
 - v zoradení výsledkov rozpoznaní podstatného od nepodstatného
 - integrovaní výsledkov do chronologického a historického rámca
 - vyhodnocovaní správnosti postupu
 - tvorbe súboru vlastných prác.

Uvedený komplex študijných (predmetových) kompetencií (spôsobilostí) sa spresňuje, konkretizuje v učebných požiadavkách v jednotlivých tematických celkoch učebného obsahu v podobe systematizovaného výkonového štandardu.

Okrem individuálnej práce budeme používať aj skupinovú prácu žiakov zvlášť pri tvorbe a realizácii projektov. Súčasťou vyučovania bude i začlenenie IKT.

STRATÉGIA VYUČOVANIA

Predmet dejepis si vyžaduje využívanie takých metód a foriem práce, ktoré podporujú rozvoj poznávacích schopností žiakov, ich samostatnosť, tvorivosť a cieľavedomosť. Prednosť dávame takým metódam a formám vyučovania, v rámci ktorých bude vystupovať žiak ako aktívny činiteľ vyučovacieho procesu, nie iba ako subjekt prijímajúci mechanicky nové informácie.

Z metód využívame v najvyššej miere:

- informačno-receptívnu metódu (výklad)
- riadený rozhovor
- situačnú a inscenačnú metódu
- využívanie IKT cestou využitia PC a internetového pripojenie
- písomné spracovanie tematiky formou projektu
- opakovanie dôležitých častí celku
- dokumentárny i hraný film zachytávajúci určitú historickú udalosť s vlastným komentárom
- beseda – seminár k filmu, obrázku či tematike
- kreslenie určitej historickej udalosti a jej opis

HODNOTENIE

Vzhľadom na to, že do nášho zariadenia prichádzajú žiaci s rôznymi poruchami učenia a s rôznou úrovňou vedomostí priebežne počas celého roka, bude po ich zaradení do triedy vykonaná diagnostika na zistenie ich aktuálnej vedomostnej úrovne.

Na základe výsledkov diagnostiky sa im vytvorí časový priestor na doplnenie chýbajúcich základov a poskytne sa im formou individuálneho prístupu zúžený objem materiálov z dejepisu, aby zvládli a pochopili dejinné súvislosti historických procesov, ktoré sú obsahom vyučovania v 5. ročníku.

Súčasťou zvyšovania aktivity žiakov na hodinách s cieľom trvalej motivácie k učeniu budú písomné kontrolné previerky z každej prebranej tematiky v rozsahu 4 – 5 otázok z prebraného učiva. V závere polroka a na konci školského roka budú žiaci písomne spracovávať zadanú tematiku formou samostatnej práce – projektu s jej verejnou prezentáciou pred spolužiakmi. Za veľmi dôležité pri celkovom hodnotení žiaka z tejto oblasti bude jeho schopnosť samostatne vysvetliť určenú dejinnú etapu, alebo historickú udalosť.

Pri hodnotení sa zameriavame na:

- schopnosť žiaka samostatne odpovedať, formulovať myšlienky
- správne pochopenie prebraných pojmov
- schopnosť správne chronologicky zoradiť dejinné udalosti a správnosť ich interpretácie
- schopnosť k jednotlivým dejinným udalostiam zaujať svoj vlastný postoj, vyjadriť k nim svoj názor a porovnať ho so súčasnosťou.

UČEBNÉ ZDROJE

Základným učebným zdrojom je: Učebnica dejepisu pre 5. ročník – Stretnutie s minulosťou.

Pre vyučovanie dejepisu budeme používať aj ďalšie pomôcky schválené a odporúčané MŠ SR. Využívať budeme tiež didaktickú techniku (IKT), demonštračné pomôcky, pracovné listy a pomôcky vytvorené vyučujúcim pedagógom. Na hodinách budú okrem odporúčaných učebníc použité aj rôzne časopisy, noviny, filmy na DVD či VHS, prípadne priame sledovanie TV a rozhlasu a exkurzie do múzea či zaujímavé historické miesta.

ZAČLENENIE PRIEREZOVÝCH TÉM DO DEJEPISU

Osobnostný a sociálny rozvoj

- osobnostný rozvoj, sebapoznávanie a poznávanie iných s dôrazom na školský, profesijný, rodinný, partnerský a manželský rámec, rozvíjanie identity seba a zdravého sebavedomia a sebadôvery – schopnosť prezentovať seba, svoje názory a vedomosti cez penzum vedomostí z dejepisu
- výchova k multikultúrnej tolerancii a k akceptovaniu aj iných názorov a hodnôt v medziľudských vzťahoch na konkrétnych dejinných skutočnostiach
- odsudzovanie a prevencia agresie, násilia a šikanovania medzi vrstovníkmi, v rodine, v manželstve, v spoločnosti na pozadí historických udalostí.

Ciel' a kl'účové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Žiaci sa naučia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchrónne 	<p style="text-align: center;">OD BLÍZKEHO K VZDIALENÉMU</p>	<p style="text-align: center;"><u>Priestor a čas</u></p> <p>dom, byt, sídlisko, dedina, mesto, vyšší územný celok, Slovensko, Európska únia</p> <p>prírodný a historický čas</p>	<p>Žiaci vedia: vymenovať zmeny v mieste bydliska, ktoré sa udiali počas ich života.</p> <p>Žiaci vedia: rozpoznať, čo sa zmenilo a čo sa nezmenilo v mieste ich bydliska.</p>

<p>Žiaci sa naučia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja - využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti - rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor 		<p style="text-align: center;"><u>Pamiatky</u> <u>v priestore</u> <u>a čase</u></p> <p>kategórie historického času</p> <ul style="list-style-type: none"> - meniny, narodeniny, dátum, letopočet, sviatky <p>fotografia- obrazová spomienka, rodinný album, rodostrom</p>	<p>Žiaci sú schopní:</p> <p>identifikovať rozdiel medzi prírodným a historickým časom, zostaviť tabuľku dátumov štátnych, cirkevných sviatkov a pamätných dní.</p> <p>Žiaci vedia:</p> <p>zaradiť letopočty do príslušného storočia, z ľubovoľného storočia vybrať správny letopočet , rozlíšiť dátum a letopočet , zakresliť na časovú priamku významné údaje zo života svojej rodiny , rozpoznať pojmy pred Kr. a po Kristovi/pred našim letopočtom a po našom letopočte , vytvoriť jednoduchú časovú priamku.</p>
---	--	--	--

Cieľ a kľúčové kompetencie	Tematický celok	obsahový štandard	Výkonový štandard požiadavky na výstup
<p>Žiaci sa naučia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti priestorovo - rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, 	<p style="text-align: center;">OD BLÍZKEHO K VZDIALENÉMU</p>	<p>historické pramene (písomné, obrazové, hmotné) múzeum, knižnica, archív</p>	<p>Žiaci sú schopní:</p> <p>pochopiť pojem generácia v rodinnom kontexte na príklade starých rodičov, rodičov, zostaviť rodostrom svojej rodiny, napísať krátky príbeh zo života svojej rodiny, položiť adekvátne otázky súvisiace s fotografiami, zaznamenať rozprávanie starých rodičov, rodičov o minulosti svojho rodiska.</p>

spoločnosti			
<p>Žiaci sa naučia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť - popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov 	<p>ČLOVEK V PREMENÁCH PRIESTORU A ČASU</p>	<p><u>Minulosť našej školy</u></p> <p>školská kronika</p> <p><u>Priestor na mape</u></p> <p>dejepisná mapa glóbus</p>	<p>Žiaci sú schopní:</p> <p>poznať historickú udalosť, osobnosť, ktorú pripomína pomník, pamätník, pamätná tabuľa v mieste, kde žijú,</p> <p>identifikovať najstarší hrob na cintoríne,</p> <p>poznať jednotlivé druhy historických prameňov,</p> <p>rozpoznať rozdiel medzi múzeom a archívom,</p> <p>usporiadať širšiu škálu historických obrázkov a objektov,</p> <p>vymenovať hlavné body z jedného prameňa na základe otázok učiteľa,</p> <p>používať rozširujúcu sa škálu pojmov v závislosti od témy,</p> <p>zhodnotiť význam rodinného albumu pre život rodiny.</p>

Cieľ a kľúčové kompetencie	Tematický celok	obsahový štandard	Výkonový štandard požiadavky na výstup
-----------------------------------	------------------------	--------------------------	---

<p>Žiaci sa naučia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho - rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období - vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov 	<p>ČLOVEK V PREMENÁCH PRIESTORU A ČASU</p>	<p><u>Človek v pohybe</u></p> <p>sťahovanie národov stretávanie kultúr kolonizácia vysťahovalec-tvo</p> <p><u>Ako si človek zmenšoval svet</u></p> <p>Práca detí v minulosti i prítomnosti</p> <p>Človek vládca prírody?</p>	<p>Žiaci sú schopní:</p> <p>Zaznamenávať rozprávanie starých rodičov o škole z čias ich mladosti, pátrať po starých školských zošitoch a učebniciach.</p> <p>Žiaci sa naučia:</p> <p>orientovať sa na dejepisnej mape čítať dejepisnú mapu, rozpoznať rozdiel medzi mapou a glóbusom, uviesť príčiny sťahovania ľudí v minulosti i prítomnosti, vysvetliť pojem kolonizácia.</p>
<p>Žiaci sa naučia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov - rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti 	<p>ČLOVEK V PREMENÁCH PRIESTORU A ČASU</p>	<p><u>Pamäť ľudstva</u></p> <p>od kolesa k lietadlu</p> <p>roľník</p> <p>remeselník</p>	<p>zostaviť tabuľku najdôležitejších dopravných prostriedkov v chronologickej postupnosti, porovnať spôsoby dopravy v minulosti i prítomnosti, rozpoznať vplyv dopravných prostriedkov na životné prostredie svojho regiónu, charakterizovať život roľníkov v minulosti, vysvetliť oddelenie remeselníkov od roľníkov, zhodnotiť význam špecializácie remeselnej výroby, vysvetliť príslovie: „remeslo má zlaté dno“, nakresliť znak, ktorý výstižne charakterizuje zamestnanie remeselníka, nájsť rozdiely medzi výmenným a peňažným obchodom, uviesť najčastejšie druhy detskej práce.</p>

Cieľ a kľúčové kompetencie	Tematický celok	obsahový štandard	Výkonový štandard požiadavky na výstup
-----------------------------------	------------------------	--------------------------	---

<p>Žiaci sa naučia: -rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj</p>	<p>ČLOVEK A KOMUNIKÁCIA</p>	<p>detská práca</p> <p>prírodná energia</p> <p>umelá energia</p>	<p>Žiaci sú schopní:</p> <p>zaujať stanovisko k problému detskej práce, zaujať postoj k tvrdeniu, že dospelí v niektorých krajinách zneužívali a i naďalej zneužívajú prácu detí vo svoj prospech, vystihnúť rozdiely medzi prírodnou a umelou energiou, uviesť príklady využívania prírody v prospech človeka, zdôvodniť príčiny neustáleho hľadania nových zdrojov energie, vymenovať vynálezy, ktoré pomohli človeku využiť energiu vo svoj prospech, uviesť príklad zneužívania prírody človekom.</p>
<p>Žiaci majú získať nasledovné kompetencie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyberať informácie - organizovať informácie - porovnávať informácie 	<p>ČLOVEK A KOMUNIKÁCIA</p>	<p><u>Duchovný život človeka</u></p> <p>jazyk, písmo rukopis, kniha noviny, rozhlas, televízia internet E-mail</p> <p>náboženstvo legendy mýty povesti (región)</p>	<p>Žiaci vedia:</p> <p>zhodnotiť význam vynálezu písma vymenovať najstaršie druhy slovanského písma, vymenovať druhy písem z minulosti, rozpoznať príbeh z minulosti svojho regiónu z povesti, uviesť prostriedky dorozumievania medzi ľuďmi v minulosti, uviesť druhy moderných masovokomunikačných prostriedkov, identifikovať rozdiely medzi rukopisom a tlačenou knihou zhodnotiť význam vynálezu kníhtlače.</p>

Cieľ a kľúčové kompetencie	Tematický celok	obsahový štandard	Výkonový štandard požiadavky na výstup
----------------------------	-----------------	-------------------	--

<p>Žiaci majú získať nasledovné kompetencie</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišovať informácie - zoraďovať informácie - kriticky ich zhodnotiť - používať rôzne zdroje informácií 	<p style="text-align: center;">ČLOVEK A KOMUNIKÁCIA</p>	<p style="text-align: center;"><i><u>Keď zlyhá komunikácia</u></i></p> <p>vojna mier vítazi – porazení</p>	<p>Žiaci sú schopní:</p> <p>uviesť dôsledky vojen pre človeka a prostredie, v ktorom žije, zdôvodniť stálu prítomnosť vojen v minulosti i prítomnosti, <i>zostaviť správu o vojenskom konflikte v súčasnosti.</i></p>
--	--	--	---

Názov predmetu	Geografia
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	piaty
Škola	ZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 2
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Učebný predmet geografia rozvíja u žiakov poznanie jedinečnosti planéty Zem. Od tohto sa odvíja aj obsah daného predmetu. Žiaci postupne pochopia poznania a zákonitosti Zeme. Uvedomia si, že dokonalé pochopenie princípov existencie Zeme im pomôže ju využívať a chrániť.

Ciele predmetu

Geografia rozvíja súbor kľúčových kompetencií, ktoré majú prevažne priestorový a integrujúci charakter. Považuje sa za ne súbor vedomostí, zručností a schopností, ktoré vie žiak správne skombinovať, a tak porozumieť, interpretovať a prakticky využívať danosti krajiny, poprípade sa orientovať v danej lokalite. Medzi ne patrí:

- používať rôzne druhy máp / automapy, navigačné systémy, mapy na internete, turistické mapy, tematické mapy , vojenské mapy a i.,
- práca s informáciami o krajine ako časti Zeme. Ich praktické využitie v bežnom živote a schopnosť , vyhľadávať a použiť ich pre praktické potreby,
- poznatky systematizovať do oblastí humánnej geografie,

- pozorovanie a využívanie nerovností zemského povrchu napríklad pri turistike,
- poznať vplyv a účinkov vonkajších a vnútorných geologických síl, ktoré pôsobia na povrch Zeme,
- chrániť sa pred živelnými pohromami,
- klásť dôraz na zdroje informácií, nielen učebnice ale hlavne na odborné a populárno--vedecké časopisy, ktoré nám prinášajú aktuálne informácie, čím sa podporuje aj potreba čítania u žiakov, správne porozumenie prečítaného textu,
- rozvíjanie podnikateľských aktivít, ktoré žiaci získavajú spracovávaním projektov, predpoklady na rozvoj regiónov vo svojom okolí a pod.,
- rozumieť grafom a diagramom,
- vnímať jedinečnosť prírodných javov a výtvorov na Zemi a vedieť vysvetliť prírodné úkazy a javy na základe získaných vedomostí,
- oceniť krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa ich nielen využívať ale predovšetkým ich chrániť a zveľaďovať.

Kľúčové kompetencie

Kompetencie, ktoré žiaci prehlbujú štúdiom geografie, umožňujú im spoznávať krajinu, zákonitosti jej usporiadania, možnosti optimálneho využitia a ochrany krajiny človekom. Obsah geografie sa sústreďuje aj na vzťahy prírody a väzby k ľudskej spoločnosti. Vzhľadom na nárast problémov, vyplývajúcich z aktivít človeka a ich dopadu na prírodné prostredie i na spoločnosť, žiaci získajú aj skúsenosti ako reagovať na zmeny v priestore, pochopiť ich a čiastočne riešiť v budúcnosti. Základnou geografickou kompetenciou je práca s mapou. Vedieť pracovať s mapou, čítať ju, analyzovať obsah mapy a postupne interpretovať ho, orientovať sa podľa mapy, vedieť zhotoviť jednoduchý náčrt okolia a i. Túto základnú kompetenciu podporujú i záujmy žiakov, nielen o svoje okolie, ich možnosť cestovať, pracovať s internetom a iné.

Spoznávanie Zeme je základnou podmienkou jej ochrany. Každé miesto na Zemi je iné, líši sa podnebím, rastlinstvom, živočíštvom, obyvateľmi, kultúrnymi a historickými danosťami. Obyvateľstvo sa v rôznych častiach sveta líši nielen jazykom ale svojimi zvykmi, kultúrou či spôsobom života. Poznanie týchto charakteristík a ich pochopenie vedie k porozumeniu predovšetkým vzájomných väzieb v krajine. Posúdiť postavenie Slovenska v porovnaní s okolitými štátmi, ako ďalej zmeniť účastný stav a pričiniť sa o rozvoj Slovenska a jeho regiónov. Námety, čo môže každý žiak urobiť pre svoje mesto, svoj región, sú súčasťou praktického geografického výstupu potrebné pre bežný život.

Obsah vzdelávania

Hlavné témy sú koncipované hlavne cez regióny. Bázou geografického vzdelávania je regionálna geografia. Priemerná kombinácia konkrétnych regionálnych tém:

Zem ako planéta vo vesmíre

Získať poznatky o Zemi, tvare a jej pohyboch a uvedomiť si vplyv slnečnej energie ako základnej podmienky pre život ľudí. Riešiť problémové úlohy, vysvetliť zmeny v prírode počas roka, súvislosti vzniku podnebných a rastlinných a živočíšnych foriem v závislosti s rozdielnym množstvom dopadajúcich lúčov slnka a slnečného žiarenia, ktoré je ovplyvnené tvarom Zeme.

Priestor na Zemi a jeho zobrazovanie

Používať mapy pri orientácii v teréne /automapy a iné /. Vedieť sa orientovať na mape , získať údaje a vedieť ich aplikovať v bežnom živote. Vedieť nájsť mapu na internete, vedieť sa v nej orientovať a získať informácie z dát.

Vzťah medzi zložkami krajiny

Vedieť vysvetliť prírodný charakter jednotlivých oblastí na Zemi, pochopiť fungovanie zložiek krajiny v danej oblasti, porozumieť odlišnostiam krajiny a tomu prispôbiť svoj vody, činnosť riek, potokov a vodných nádrží.

Vzťah medzi krajinou a človekom

Posúdiť život človeka v priestore, tvorený vzájomnými vzťahmi medzi prírodou a životom. Vplyv podnebia a počasia na povrch krajiny , na rastlinstvo a živočíšstvo, význam spoločnosti. Podmieňuje ho znalosť podmienok, ktoré príroda dáva človeku a ovplyvňuje ho. Zároveň uvedomenie si človeka, do akej miery môže využívať prírodu, aby prežil. Vznik chránených území, národných parkov , chránených lokalít. Využívať prírodné zdroje človekom.

Ludia na Zemi a vzťahy medzi ľuďmi

Zhodnotiť rozmiestnenie obyvateľstva na Zemi, podmienky v jednotlivých častiach Zeme a ich vhodnosť pre život človeka , vzájomné ovplyvňovanie starých a mladých kultúr, existencia rôznych kultúr vedľa seba. Vzbudiť snahu zaujímať sa o kultúru ľudí žijúcich v rôznych oblastiach sveta, porozumieť jej a akceptovať hodnoty iných kultúr pri zachovaní svojej vlastnej identity ako predpoklad kvalitného reagovania na možné spolupráce.

Regióny Zeme

Komplexne hodnotiť regióny z hľadiska ich prírodných a kultúrnych a iných charakteristík, možnosti rozvoja , poznať miestny región , možnosti ich rozvoja, byť schopný prispieť k rozvoju miestneho regiónu.

Stratégia vyučovania

- internetové stránky zamerané na zemepis
- filmové ukážky
- prírodné objekty a výtvary
- využívanie školských a prírodných podmienok regiónu
- zážitkové metódy vyučovania

Hodnotenie

- ústne priamo na hodine
- písomne formou testu, a preverovanie vedomostnej úrovne – pripravenosť na hodinu
- hodnotenie skúšaním a známokovaním
- bodové ohodnotenie za aktivitu na hodine
- slovné hodnotenie po vypracovaní domácej úlohy

Učebné zdroje

- učebnica
- mapa
- náučné zemepisné atlasy
- internet
- odborné časopisy
- odborná literatúra
- denná tlač

Cieľ a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
-----------------------------------	------------------------	--------------------------	--------------------------

<p>Nadviazanie na učivo zo 4.ročníka Práca s učebnicou <u>a načo nám slúži</u> atlas</p> <p>Chápať postavenie planét vo vesmíre a ich využitie pre výskum</p> <p>Striedanie ročných období a čo všetko s tým súvisí</p> <p>Prečo sa strieda deň a noc</p> <p>Čo by sa stalo keby sa Zem netočila okolo svojej osi?</p> <p>Používanie buzoly v teréne Vedieť určiť svetové strany aj keď nie je Slnko praktický význam , použitie mapy</p> <p>Práca s atlasom určovanie geologickej polohy v atlase</p> <p>Poznávať jednotlivé znaky na mape vysvetliť čo znamenajú</p> <p>Oboznámenie sa s rastlinstvom, a živočíštvom ochrana prírody</p> <p>Stihnúť mapu nejakého mesta Vyhľadať a pracovať s tematickými mapami</p>	<p><u>Opakovanie učiva zo 4. ročníka</u></p> <p>ÚVOD DO VYUČOVANIA GEOGRAFIE</p> <p>OBJAVOVANIE ZEME A VESMÍRU</p> <p>POHYBY ZEME</p> <p>MAPA A GLÓBUS</p> <p>URČOVANIE GEOLOG. POLOHY POMOCOÚ SÚRADNÍC MERANIE VZDIALENOSTI NA MAPE, PLÁN MESTA</p>	<p>Oboznámenie sa s učebnicou a atlasom Oboznámenie sa s učebnicou a atlasom</p> <p>Tvar Zeme – Zemeguľa, Zem – ako planéta vo vesmíre -planéty</p> <p>Vedieť ukázať ako sa pohybuje Zem</p> <p>Mesiac, cesty do vesmíru a na Mesiac</p> <p>Oceány a kontinenty Cesty objaviteľov</p> <p>Zemská os, póly</p> <p>Zemské pologule</p> <p>Poludníky bez stupňov</p> <p>Zemepisná vychádzka</p>	<p>Ucelený prehľad o SR</p> <p>Vyhľadať zemepisné názvy podľa regiónov</p> <p>Vedieť vymenovať a stručne charakterizovať planéty</p> <p>Opísať pohyby Zeme okolo Slnka a pohyb po vlastnej osi</p> <p>Vedieť dátumy rovnodennosti a slnovratov vplyv Mesiaca na Zem Ukázať oceány a svetadiely Ukázať moria a prielivy Plavba K.Kolumba, Jamesa Cooka , R.Amundsen Ukázať svetové strany Určiť zemskú os, severný a južný pól</p> <p>Určiť polohu na Zemi Určovanie mies na Zemi Určiť geologickú polohu v atlase Orientovať sa na mapách Čítať plán mesta</p> <p>Práca s turistickou mapou určovanie svetových strán Vedieť vypočítať vzdialenosť medzi mestami Oboznámiť sa s GPS</p>
--	--	---	---

Cieľ a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
-----------------------------------	------------------------	--------------------------	--------------------------

<p>Vedieť vysvetliť čo je to legenda ak čomu slúži Vedieť zdôvodniť časový posun</p> <p>Prezentácia najkrajších miest na Zemi, ktoré patria k naj...</p> <p>Poznať čo sa nachádza v útrobach Zeme, DVD Cesta do stredu Zeme</p> <p>Vedieť a poznať význam pohorí u nás a vo svete určovanie reliéfu terénu Praktická využitie- v lete v zime. Ich nebezpečenstvá</p> <p>Meteosenzitivny ľudia, čo pre nich znamená zmena počasia</p> <p>Vplyv počasia na rastliny a živočíchy</p> <p>Sila a intenzita vetra, priaznivé účinky a ničivé účinky</p> <p>Voda ako zdroj života na Zemi Ničivé účinky vody Členitosť pobrežia, vplyv mesiaca – príliv a odliv</p> <p>Liečivé pramene- minerálne pramene ich význam</p>	<p>NAJKRAJŠIE MIESTA NA ZEMI, KTORÉ VYTVORILA PRÍRODA</p>	<p>Legenda automapy Projekt- cestovanie podľa automapy GPS Mapy na internete Fyzická mapa, klimatické mapy vodstvo ,obyvateľstvo Plán mesta Čas a časové pásma</p> <p>Čo vytvorila príroda sama a čo vytvoril človek</p> <p>Krajina – zložky krajiny</p> <p>Cesta do stredu Zeme Zemetrasenie a sopečná činnosť</p> <p>Vznik vrásových, kryhových a sopečných pohorí Podnebie a podnebné pásma Charakteristika pásiem Počasie a zrážky Projekt- sledovanie počasia podľa predpovedí počas jedného týždňa</p>	<p>Používať mapy pri získaní informácii o danej lokalite</p> <p>Čítať plán mesta Koľko je hodín v určenom pásme</p> <p>Koloseum, Niagarské vodopády Eifelova veža</p> <p>Vysvetliť prírodný charakter jednotlivých oblastí Zeme</p> <p>Vedieť opísať, z akých vrstiev je zložená naša Zem Vyhľadať na internete sopky , v časopisoch Vedieť popísať vrásové pohoria , vyhľadať v atlase: Himaláje, Alpy, Karpaty.... Ukážte na mape pásma</p> <p>Predpovede zmien počasia</p> <p>Vypočítať dennú priemernú a nočnú teplotu Vplyv vetra na krajinu</p> <p>Vedieť vysvetliť kolobeh vody v prírode, čo vytvára v hornom strednom a dolnom toku</p>
---	---	--	--

Cieľ a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
----------------------------	-----------------	-------------------	-------------------

<p>Opísať činnosť ľadovcov</p> <p>Pôdy v živiteľky ľudstva, pestovanie plodín Erózia pôdnych fondov Ťažba dreva a nerast. surovín</p> <p>Život v savanách</p> <p>Aj na púšti ach je život</p> <p>Charakteristika rastlinných pásiem</p> <p>Čo to je tundra , život v tundrách Rastlinné etáže</p> <p>Čo to zaľudnenie znamená Aké formy poznáme Podmienky života na Zemi v jednotlivých častiach Zeme Kulminácia obyvateľov Akou činnosťou sa ľudia od pradávna zaoberajú vzájomné ovplyvňovanie starých a nových kultúr</p> <p>Honosné výtvary ľudí veľkomiest a dedín</p>	<p>NAJKRAJŠIE MIESTA NA ZEMI, KTORÉ VYTVORIL ČLOVEK</p>	<p>Vietor a jeho činnosť</p> <p>Skalné mestá, púšte Vodstvo- kolobeh vody v prírode Oceány a moria Planktón, morské prúdy Voda na pevnine Ľadovce –činnosť Pôdy -druhy Pôdne typy Dažďové lesy, rastlinstvo, živočíšstvo, ťažba Savany, rastlinstvo, živočíšstvo, ťažba Púšte a polopúšte Subtropické krajiny Opakovanie- dažďové lesy Lesy mierneho pásma Tundry a polárne krajiny Vysoké pohoria Opakovanie učiva Hustota zaľudnenia Zloženie obyvateľstva Ľudstvo v pohybe Činnosť ľudí na Zemi Mestá a dediny</p>	<p>Ukázať na mape</p> <p>Oboznámiť s činnosťou morských prúdov Opis činnosti riek</p> <p>Význam ľadovcov na Zemi Vymenovať druhy pôda ich význam úrodnosť pôdy Charakterizovať rastlinné pásma Charakterizuj vplyv ťažby na klímu a pestovanie Rastlinné pásma Živočíšstvo a rastlinstvo subtrópov Poloha pásiem</p> <p>ivot rastlín a živočíchov v tundrách Rastlinstvo pohorí</p> <p>Nerovnomerné zaľudnenie Hodnotiť rozmiestenie obyvateľov ne Zemi</p> <p>Multikulturistika</p> <p>Hľadanie veľkomiest na mape New York, Paríž... Hľadanie informácií o najkrajších miestach na Zemi ktoré vytvorila príroda ale aj človek</p>
---	---	---	---

Cieľ a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
----------------------------	-----------------	-------------------	-------------------

Zachovanie vlastnej identity - kultúrneho dedičstva – a ich akceptácia	NAJKRAJŠIE MIESTA NA ZEMI, KTORÉ VYTVORIL ČLOVEK	Kultúrne a technické stavby a chrámy Kultúrne a technické stavby - pyramídy Pamiatky UNESCO Projekt -prezentácia Opakovanie a precvičovanie učiva Záverečná kontrola vedomostí	Kultúra iných národov žijúcich v iných častiach sveta Socha slobody, Koloseum, Eifelova veža Pamiatky zapísané u nás Zo života ľudí v danej ,vybranej oblasti
Pochopenie života ľudí nielen u nás ale aj inde vo svete			

Názov predmetu	Občianska výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	piaty
Škola	ZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 2
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet prispieva k orientácii žiakov v rodinnom a školskom prostredí. Vedie ich k poznávaniu svojej obce, regiónu, vlasti a Európskej únie. Umožňuje žiakom pochopiť seba samých a pomáha im v ich socializačnom procese. Učí ich demokraticky myslieť a konať, poznávať svoje práva a povinnosti a obhajovať práva druhých. Poskytuje žiakom základné vedomosti z oblasti štátu a práva a vedie ich k aktívnej občianskej angažovanosti a umožňuje im pochopiť ekonomický život spoločnosti.

Ciele

Predmet sa cieľmi spolupodieľa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií tým, že vedie žiaka k:

- podpore vedomia jedinečnosti a neopakovateľnosti každého človeka v spoločnosti, utváraní vedomia vlastnej identity a identity druhých ľudí,
- realistickému sebapoznávaniu a sebahodnoteniu, akceptovaniu vlastnej osobnosti a osobnosti druhých ľudí,
- aktívnemu občianstvu a osobnej angažovanosti, uvedomovaniu si práv a povinností, rešpektovaniu základných princípov demokracie a tolerancie,
- vytváraniu pozitívnych vzťahov k opačnému pohlaviu v prostredí

- školy a mimo školy, rozpoznávaní stereotypných názorov na postavenie muža a ženy,
- získaní základných vedomostí o ekonomickom fungovaní spoločnosti,
 - uplatňovaní vhodných komunikačných prostriedkov k vyjadrovaní vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov,
 - k obhajovaní vlastných postojov a k primeranému obhajovaní svojich práv,
 - vytváraní schopnosti využívať ako zdroj informácií rôzne verbálne a neverbálne texty spoločenského a spoločenskovedného charakteru,
 - rešpektovaní a uplatňovaní mravných princípov a pravidiel spoločenského spolunažívania a prebratíu zodpovednosti za vlastné názory, správanie sa a dôsledky konania.

Kľúčové kompetencie

Žiak :

- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času
- dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku,
- dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medziosobných vzťahoch,
- dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápady a postupmi pri spoločnej práci.

Stratégia vyučovania

Voľbu metód vyučovania prispôsobíme cieľom vyučovacej hodiny, vekovým a iným osobitostiam žiaka, materiálnemu vybaveníu školy.

Učiteľ v reedukačnom prostredí triedy vystupuje v role pomáhajúceho učiteľa. Ide o pomoc pri adaptácii žiaka na prostredie reedukačného domova a školy, pomoc pri doučovaní, pri riešení osobných a skupinových konfliktov v triede. Učiteľ poskytuje pozitívnu pomoc na zvyšovanie sebaúcty žiakov, vytvára atmosféru dôvery, pocit príslušnosti ku kolektívu, zaangažováva žiakov do rozhodovania. Učiteľova vierohodnosť, jasné očakávania výsledkov učenia, spravodlivosť a slušnosť v spolupráci má význam pre vytváranie kladnej klímy v triede.

Hodnotenie

V reedukačnom procese hodnotenie a pozitívna klasifikácia má žiaka motivovať, má napomôcť zvyšovať sebavedomie, motivovať ho pre školskú prácu a motivuje žiaka k zozbieraní vnútorných síl potrebných na doplnenie zameškaného učiva. Hodnotenie žiakov a klasifikácia zohľadňuje a prihliada na individuálne osobitosti žiakov.

- Verbálna forma kontroly úrovne osvojenia poznatkov žiakov, zisťovanie a hodnotenie najmä osvojenie základných poznatkov

- Písomná forma kontroly úrovne osvojenia poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém
- Pri praktických aktivitách hodnotenie praktických zručností, vrátane správnosti nákresov a schém podľa potreby, s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh.
- Pri samostatných pozorovaniach žiakov hodnotenie samostatnosti, správnosti tvorby záverov.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- učebnica Občianskej náuky pre 5. ročník ZŠ,
- encyklopédie,
- odporné časopisy,
- informácie z internetu,
- multimediálne CD, videá,
- exkurzie.

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Poslanie a funkcie rodiny. Vzťahy v rodine, roly členov rodiny. Normy a pravidlá, práva a povinnosti členov rodiny. Komunikácia v rodine. Problémy rodinného života a ich riešenie .Zdravý spôsob života. Voľný čas v mojej rodine. Naši príbuzní, priatelia, susedia.</p>	<p>MOJA RODINA</p>	<p>Rodina, Funkcie rodiny Spoločenské roly Práva a povinnosti rodičov Práva a povinnosti detí Rodostrom, Zvyky a tradície rodiny Verbálna komunikácia Neverbálna komunikácia Dohovor o právach dieťaťa Zákon o rodine Zdravý životný štýl Širšia rodina Medzilidské vzťahy</p>	<p>Žiak: Vie vysvetliť poslanie a funkcie rodiny, svoje miesto v rodine. Pozná pravidlá v rodine, vie ich objasniť na príklade svojej rodiny. Vie vysvetliť práva a povinnosti. Na príkladoch vie uviesť fungovanie vzťahov v širšej rodine. Vie rozlíšiť vhodné a nevhodné spôsoby využívania voľného času v rodine. Vie pomenovať tri základné roly v triede členov rodiny.</p>
<p>Trieda ako sociálna skupina. Sebapoznávanie, sebahodnotenie a hodnotenie žiakov triedy. Sociálne vzťahy v našej triede. Práva a povinnosti žiakov v triede. Práva a povinnosti.</p>	<p>MOJA ŠKOLA</p>	<p>Sociálna skupina Sebapoznávanie. Sebahodnotenie Hodnotenie iných Osobnosť Spolupráca Pravidlá spolupráce v triede</p>	<p>Vie rozlíšiť kladné i záporné vlastnosti seba i svojich spolužiakov. Aktívne sa podieľa na tvorbe pravidiel v triede a v škole a riadi sa nimi. Zapája sa do práce v záujmových útvaroch školy a do mimoškolských aktivít.</p>

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vzdelávanie ako hodnota. Čím by som chcela, chcel byť	NAŠA ŠKOLA	História a súčasnosť školy Symboly školy (logo, hymna)	Uvedomuje si význam hodnôt, týkajúcich sa rodiny a školy vo svojom živote.
	NAŠI UČITELIA	Typológia osobnosti učiteľov a ich pracovný štýl Povolanie Zamestnanie Rodinné tradície v povolaniach	
Školský systém v Slovenskej republike. Školský systém v Európe.	ŠKOLSKÝ SYSTÉM	Typy a stupne škôl Povinná školská dochádzka Typy a stupne škôl vo vybraných štátoch EÚ (kritériá výberu: projekt Comenius)	Vie získavať informácie o školskom systéme v SR a EÚ.
Život žiaka základnej školy u nás – v zahraničí, na dedine a v meste. Škola budúcnosti.	ŽIVOT ŽIAKA	Režim dňa Výchova, vyučovanie Voľnočasové aktivity.	

Názov predmetu	Biológia
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	piaty
Škola	ZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 2
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Učebný predmet rozvíja a prehľbuje poznatky o živých organizmoch s dôrazom na vzájomné vzťahy organizmov a vzťahy k prostrediu, ako aj človeka k živým a neživým zložkám prostredia. Predmet je zameraný na chápanie živej a neživej prírody ako celku.

Štruktúra učiva v piatom ročníku je orientovaná na konkrétne prírodné celky, poznávanie organizmov v nich žijúcich, triedenie a zovšeobecňovanie poznatkov, chápanie základných súvislostí živých a neživých zložiek prírody ako výsledku vzájomného pôsobenia rôznych

procesov. Na základe získaných poznatkov vedie k schopnosti využívať ich v praktickom živote, rozvíja aktívny a pozitívny vzťah človeka k prírode a ochrane jeho zdravia.

Ciele

Ciele sú zamerané na poznávanie živej a neživej prírody ako celku.

1. spoločenské ciele:

- viesť žiakov k schopnosti triediť informácie a osvojené poznatky, využívať ich v praktickom živote
- poznať a chápať život v prírodných celkoch,
- poznať väzby organizmov na životné prostredie v prejavoch života a vzájomných vzťahoch ako súčasti celku
- aplikovať poznatky a skúsenosti v praktickom živote

2. vzdelávacie ciele:

- vedieť vysvetliť podstatu javov, procesov a vzťahov
- vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje, vyhľadávať, triediť, spracovávať a zrozumiteľne prezentovať poznatky, skúsenosti
- rozvíjať zručnosti pri práci s prírodninami a pri terénnych pozorovaniach
- predpokladať a určiť príčinné súvislosti, pozorovať, experimentovať a odhadovať

3. výchovné ciele:

- vecne správne sa vyjadrovať verbálne, písomne a graficky k učebnej téme
- pracovať v skupinách, vzájomne si radiť a pomáhať
- prezentovať vlastné výsledky, hodnotiť vlastné výkony v učení
- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti
- dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia

Kľúčové kompetencie

Cieľom vzdelávania je rozvíjať kľúčové kompetencie tak, aby žiaci:

- vytvorili pozitívny vzťah k živej prírode
- pochopili životný priestor organizmov, jednotlivé druhy ekosystémov
- poznali jednotlivých zástupcov živej prírody
- rozvíjali zručnosti pri práci s prírodninami a pri terénnych pozorovaniach.
- identifikovali a správne používali základné pojmy.
- objektívne opísali základné znaky biologických objektov a procesov.
- vedeli vysvetliť podstatu javov, procesov a vzťahov.
- aplikovali poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach.

Stratégia vyučovania

Voľbu metód vyučovania prispôbime cieľom vyučovacej hodiny, vekovým a iným osobitostiam žiaka, materiálnemu vybaveniu školy.

Učiteľ v reedukačnom prostredí triedy vystupuje v role pomáhajúceho učiteľa. Ide o pomoc pri adaptácii žiaka na prostredie reedukačného centra a školy, pomoc pri doučovaní, pri riešení osobných a skupinových konfliktov v triede. Učiteľ poskytuje pozitívnu pomoc na zvyšovanie sebaúcty žiakov, vytvára atmosféru dôvery, pocit príslušnosti ku kolektívu,

zaangažuje žiakov do rozhodovania. Učiteľova vierohodnosť, jasné očakávania výsledkov učenia, spravodlivosť a slušnosť v spolupráci má význam pre vytváranie kladnej klímy v triede.

Hodnotenie

V reedukačnom procese hodnotenie a pozitívna klasifikácia má žiaka motivovať, má napomôcť zvyšovať sebavedomie, motivovať ho pre školskú prácu a motivuje žiaka k zozbieraniu vnútorných síl potrebných na doplnenie zameškaného učiva. Hodnotenie žiakov a klasifikácia zohľadňuje a prihliada na individuálne osobitosti žiakov.

- Verbálna forma kontroly úrovne osvojenia poznatkov žiakov, zisťovanie a hodnotenie najmä osvojenie základných poznatkov.
- Písomná forma kontroly úrovne osvojenia poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém.
- Pri praktických aktivitách hodnotenie praktických zručností, vrátane správnosti nákresov a schém podľa potreby, s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh.
- Pri samostatných pozorovaniach žiakov hodnotenie samostatnosti, správnosti tvorby záverov.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- učebnica Biológia pre 5. ročník ZŠ,
- encyklopédie,
- odporné časopisy,
- informácie z internetu,
- multimediálne CD, videá,
- exkurzie.

Cieľ a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Chápať význam pojmov príroda , živé a neživé prírodniny. Osvojiť si základné postupy pozorovania prírodnín, prácu s lupou a mikroskopom.	PRÍRODA A ŽIVOT	Príroda a prírodniny Metódy a prostriedky skúmania v biológii	Pochopenie pojmu príroda. Rozlíšiť živú a neživú prírodu. Pozorovať prírodniny lupou, mikroskopom, voľným okom.
Chápať lesný ekosystém ako životný priestor organizmov		Les Štruktúra lesa Život a zmeny lesa počas roka	Uviesť príklady rastlín a živočíchov žijúcich v lese, v jednotlivých etážach lesa
Poznať typických predstaviteľov lesných rastlín, húb a živočíchov podľa vonkajších znakov, životných prejavov a potravných vzťahov	ŽIVOT V LESE	Dreviny v lese Ihličnaté a listnaté stromy. Kry. Mikroskopické a nekvitnúce rastliny Kvitnúce byliny Huby a lišajníky Spolunažívanie Pomoc pri otrave hubami	Poznávať, rozlišovať typických predstaviteľov lesných rastlín, húb a živočíchov podľa vonkajších znakov a uviesť príklady Pochopiť význam potravných vzťahov
Poznať význam		Lesné bezstavovce	

lesných organizmov pre život v lese.		Lesné vtáky Lesné cicavce	Potravový reťazec
Chápať vodný ekosystém ako životný priestor organizmov.	ŽIVOT VO VODE A NA BREHU	Voda a jej okolie Význam kyslíka, teploty vody pre život vodných organizmov	Uvedomiť si význam vody a potrebu ochrany vody v prírode pre život organizmov
Poznať typických predstaviteľov vodných a brehových organizmov podľa vonkajších znakov, životných prejavov a potravných vzťahov. Poznať význam vodných a brehových organizmov pre život vo vode a okolí.		Rastliny žijúce vo vode Význam planktónu a vodných zelených rastlín Brehové rastlinstvo Mikroskopické a drobné vodné živočíchy Vodné bezstavovce Hmyz žijúci vo vode a na brehu Ryby žijúce vo vode Živočíchy žijúce na brehu Vtáky žijúce pri vode	Vysvetliť význam rastlín a planktónu pre život vo vode. Poznávať, rozlišovať typické druhy rastlín rastúcich vo vode a jej okolí podľa vonkajších znakov a uviesť príklady Poznávať zástupcov živočíchov žijúcich vo vode a jej okolí podľa vonkajších znakov a uviesť príklady

Cieľ a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Chápať poľný a trávnatý ekosystém ako životný priestor organizmov.	ŽIVOT NA POLIACH A LÚKACH	Polia, lúky a pastviny	Pochopiť význam a potrebu ochrany suchozemských ekosystémov v prírode dôležitých pre život organizmov
Poznať typických predstaviteľov poľných a lúčnych organizmov podľa vonkajších znakov, životných prejavov a potravných vzťahov.		Životný priestor organizmov, druhová rozmanitosť, vplyv ľudskej činnosti Rastliny a huby na lúkach Obilniny Krmoviny Olejniny a okopaniny	Poznávať, rozlišovať typické druhy rastlín rastúce na poliach, lúkach a pasienkoch podľa vonkajších znakov a uviesť príklady
Poznať význam poľných a lúčnych organizmov pre život na poliach a lúkach a výživu človeka		Bezstavovce žijúce na lúkach a poliach Obojživelníky a plazy Plazy Cicavce	Poznávať zástupcov živočíchov žijúcich na poliach, lúkach, pasienkoch a jej okolí podľa vonkajších znakov a uviesť príklady

<p>Poznávať naše byliny a huby s cieľom prevencie a ochrany zdravia.</p> <p>Poznať užitočné a škodlivé rastliny a živočíchy na poliach a lúkach.</p>	<p>PRAKTICKÉ AKTIVITY</p>	<p>Poznávanie lesných bylín rozlišovanie jedlých a jedovatých húb. (podľa prírodnín, herbárových položiek, obrazov, atlasov a pod.).</p> <p>Poznávanie poľných a lúčnych rastlín a živočíchov v životnom prostredí (podľa atlasu, obrazov, herbárových položiek, trvalých preparátov a pod.).</p>	<p>Vytváranie kladného vzťahu k prírode.</p>
--	---------------------------	---	--

Názov predmetu	Technika
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	piaty
Škola	ZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 2
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Oblasť Človek a svet práce zahŕňa široké spektrum pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získavaniu základných technických poznatkov pre každodenný život, k nadobúdaniu užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a napomáha pri profesijnej orientácii žiakov.

Koncepcia vzdelávacej oblasti Človek a svet práce vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach.

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce sa zameriava na praktické pracovné návyky a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitou zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti. Tým sa odlišuje od ostatných vzdelávacích oblastí a je ich určitou protiváhou. Je založená na tvorivej spolupráci žiakov.

Ciele

V tomto predmete sa majú žiaci naučiť základom pracovných zručností, kreativite a kladnému vzťahu k práci a prírode.

V rovine hodnôt a postojov predmet smeruje k:

- rozvoju kladného vzťahu k práci a ochrane toho, čo vytvorili
- rozvoju morálnych a vôľových vlastností / systematickosť práce k dosiahnutiu cieľa, vytrvalosť, samostatnosť/

- estetickému vnímaniu bezprostredného okolia žiaka

V rovine vedomostí predmet smeruje k:

- poznávaniu súvislostí medzi technikou a prírodou, technikou a spoločnosťou
- osvojeniu si poznatkov o jednoduchých strojoch a prevodoch
- osvojeniu si poznatkov o mechanizačných prostriedkoch
- získavaniu a osvojeniu si poznatkov v oblasti ochrany životného prostredia

V rovine pracovných činností a zručností predmet smeruje k:

- získavaniu pracovných zručností a skúseností v oblasti tvorby životného prostredia,
- pri vytváraní jednoduchých strojov a prevodov
- získavanie pracovných zručností a návykov pri používaní jednoduchých mechanizačných prostriedkov

Kľúčové kompetencie

1. schopnosť riešiť základné technické problémy, schopnosť uplatňovať tvorivé nápady vo svojej práci
2. schopnosť preberať zodpovednosť, schopnosť byť samostatným, schopnosť hodnotiť a vyjadrovať vlastný názor
3. schopnosť sebaapoznania a seba hodnotenia v smere vlastnej profesijnej orientácie
4. schopnosť flexibilne reagovať na zmeny na trhu práce v snahe čo najlepšie sa uplatniť

Pracovné kompetencie žiaka

- používa bezpečné a účinné materiály, nástroje a vybavenie, dodržiava stanovené pravidlá, plní povinnosti a záväzky, adaptuje sa na zmenené alebo nové pracovné podmienky
- pristupuje k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a spoločenského významu, ale i z hľadiska ochrany svojho zdravia i zdravia druhých, ochrany životného prostredia i ochrany kultúrnych a spoločenských hodnôt
- využíva znalosti a skúsenosti získané v jednotlivých vzdelávacích oblastiach v záujme vlastného rozvoja i svojej prípravy na budúcnosť, robí podložené rozhodnutia o ďalšom svojom vzdelávaní a profesionálnom raste
- orientuje sa v základných aktivitách ktoré bude potrebovať k uskutočneniu podnikateľského zámeru a k jeho realizácii, chápe podstatu, cieľ a riziko podnikania, rozvíja svoje podnikateľské myslenie

Stratégia vyučovania

Časová týždenná dotácia : 1 hodina

Vyučovanie sa uskutočňuje v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň v kmeňovej triede, v školskej dielni, učebni informatiky, na školskom dvore a v blízkom okolí školy- stolárska dielňa, kovo a drevo spracujúce firmy.

Hodnotenie

Hodnotenie je považované za akt objektívnej spätnej väzby, motivačný, výchovný a prevýchovný prostriedok, ako aj prostriedok pozitívneho podporovania zdravého sebaobrazu žiaka.

Pri hodnotení žiaka- priebežnej i súhrnnej klasifikácii, sa uplatňuje primeraná náročnosť a pedagogický takt. Výkony žiaka sa hodnotia komplexne –teoretické poznatky, osvojenie

praktických zručností a návykov, ich praktické využitie , práca žiaka v tíme a berie sa do úvahy snaha a ochota pracovať.

Je zohľadnená aj motivačná funkcia hodnotenia, a to najmä pri slabších menej zručných žiakoch. Žiak bude v priebehu školského roka hodnotený v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR. Budú hodnotení slovné absolvoval / absolvovala.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania sa využijú tieto učebné zdroje:

1. učebnice
2. odborná literatúra
3. odborné časopisy
4. internet

Obsah vzdelávania - učivo

Vzdelávací obsah predmetu v 5.ročníku je rozdelený na 4 tematické celky

1. Človek a technika
2. Ako veci fungujú -jednoduché stroje, prevody
3. Materiály a technológie
4. Konštruovanie a navrhovateľská činnosť

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Schopnosť riešiť problém, schopnosť uplatňovať tvorivé nápady vo svojej práci.	<p>ČLOVEK A TECHNIKA</p> <p>ČLOVEK – TVORCA TECHNIKY A PRÍRODA TECHNIKA A SPOLOČNOSŤ</p> <p>HISTÓRIA TECHNIKY</p>	<p>Žiaci sa v tomto tematickom celku oboznámia s pojmom technika, spoznajú vzťahy medzi technikou a prírodou, technikou a spoločnosťou s využitím osobných skúseností. Získajú základné informácie o slovenských vynálezoch a histórii techniky všeobecne a na Slovensku. Človek – príroda – spoločnosť – technika a ich vzťahy. História techniky – človek tvorca techniky. Vznik výrobku, cesta: myšlienka – konštrukcia – výroba – využitie.</p>	<p>Vedieť vysvetliť pojem technika, technické prostredie a technické dielo ako produkt ľudskej činnosti. Vedieť vymenovať pozitívne a negatívne dôsledky techniky. Oboznámiť sa s najvýznamnejšími objavmi a vynálezmi od kolesa po súčasnosť. Oboznámiť sa s poznatkami histórie na Slovensku a so slovenskými vynálezcami. Vedieť vysvetliť pojem technologický postup a opísať všeobecne cestu vzniku výrobku.</p>
Vedieť komunikovať a viesť konštruktívny dialóg pri riešení elementárnych i náročnejších technických problémov.	<p>JEDNODUCHÉ STROJE, PREVODY</p> <p>JEDNODUCHÉ STROJE</p> <p>MECHANICKÉ PREVODY</p> <p>PREVODY HRAČKÁCH</p>	<p>Obsah tematického celku žiakom priblíži základné informácie z mechaniky – mechanické prevody, najčastejšie druhy, účel a jednoduché stroje. Získajú základné informácie o konštrukcii bicykla, jeho hlavných častiach a o hlavných činnostiach pri údržbe bicykla. Oboznámia sa so základmi cestnej premávky.</p>	<p>Poznať a vedieť vymenovať jednoduché stroje, s ktorými sa žiaci stretávajú napr. na hračkách, na bicykli a vo svojom okolí. Poznať princíp jednoduchého prevodu /reťazový, ozubený, lanový, skrutkový/ a vedieť uviesť praktické využitie týchto prevodov. Vedieť vymenovať hlavné časti bicykla a vysvetliť ich funkciu.</p>

			Poznať pravidlá cestnej premávky, ktoré sa vzťahujú na jazdu na bicykli a na malom motocykli.
--	--	--	---

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Orientácia v rôznych odboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej a duševnej práce a osvojení potrebných poznatkov a zručností význam uplatnenia sa, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a procesnú orientáciu, možnosti uplatnenia sa na trhu práce (aj napr. v medzinárodnom kontexte).	MATERIÁLY A TECHNOLOGIE SPRACOVANIE DREVA SPRACOVANIE KOVOV SPRACOVANIE PLASTOV	V tematickom okruhu Materiály a technológie sa žiak oboznamuje s vlastnosťami dreva, kovov, plastov a kompozitných materiálov. Učí sa jednoduché ručné opracovanie týchto materiálov a dodržiavať technologickú disciplínu. Rieši technické problémy súvisiace s vhodným výberom materiálu, pracovných nástrojov a náradia. Pri práci dodržiava všeobecné zásady bezpečnosti a hygieny práce s nástrojmi a náradím, poskytuje prvú pomoc pri úraze.	Mať schopnosti vytvárať a realizovať technické myšlienky pre vlastné potreby pre potreby školy, pre komerčné aktivity a pod. (rozvoj sebadôvery a motivácie).
Vedieť získavať poznatky z rôznych informačných zdrojov.	KONŠTRUOVANIE A NAVRHOVATEĽSKÁ ČINNOSŤ ZÁKLADY TECHNICKÉHO ZOBRAZOVANIA ČÍTANIE A KRESLENIE JEDNODUCHÉHO TECHNICKÉHO NÁČRTU, VÝKRESU	V tematickom okruhu Konštruovanie a navrhovateľské činnosti žiak učí porozumieť technickému zobrazovaniu a zhotovovať jednoduchá náčrty výrobkov.	Úlohy zamerané na navrhovanie technických produktov zlepšujúcich kvalitu života človeka a prírody.

Názov predmetu	Tvorba životného prostredia
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	piaty
Škola	ZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 2
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

V tomto predmete sa žiaci majú naučiť základným pracovným zručnostiam, kreativite a hlavne kladnému vzťahu k prírode a životnému prostrediu.

Ciele

- Viesť žiakov k tvorbe a ochrane životného prostredia
- Vedieť oceniť cenu práce iných a svojej
- Hľadať spôsoby, ktoré sú efektívne a nízko- nákladové
- Viesť žiakov k vytrvalosti, zhovievavosti, sebadôvere, sebapoznávaniu, seba hodnoteniu, zodpovednosti, poriadkumilovnosti, vynaliezavosti, estetického vnímania
- Vedieť svoju prácu prezentovať tak, aby bola prínosom pre nich a samozrejme prínosom pre spoločnosť
- Získavať pracovné vedomosti, zručnosti a skúsenosti
- Poznať druhy náradia a vedieť ho správne používať pri práci
- Menej teoretizovať, viac sa zamerať na rozvoj tvorivých činností
- Využívať tímovú prácu, učiť sa od iných, vedieť ostatným pomôcť a vedieť niesť zodpovednosť za seba a svojich spolužiakov
- Dodržiavať bezpečnosť pri práci, pred úrazom chrániť seba a svojich spolužiakov

Kľúčové kompetencie

- ochrana a tvorba životného prostredia
- poznávanie menej známych druhov zeleniny
- postoj k životnému prostrediu a ochrane prírody
- pochopenie symbiózy rastlín a živočíchov
- vytvorené hodnoty chrániť, nie devastovať
- postoj k ochrane človeka a prírody v danom regióne

- racionálna strava – zelenina, ovocie

Stratégia vyučovania

V rovine hodnôt a postojov predmet smeruje k:

- uvedomenie si tvorby a hlavne významu a ochrany životného prostredia,
- rozvoj kladného vzťahu k práci a ochrane toho, čo si sami vytvorili,
- rozvoj morálnych a vôľových vlastností ako sú vytrvalosť k dosiahnutiu cieľa,
- estetické vnímanie okolia žiackych aktivít.

V rovine vedomostí predmet smeruje k :

- poznaniu významu pôdy a jej vlastností,
- poznanie úžitkových a okrasných rastlín – interierové a exteriérové,
- osvojiť si poznatky o ich pestovaní, rozmnožovaní a rýchlí,
- osvojiť si základy aranžovania a viazania kvetov,
- poznať základy drobného chovu a živočíšnej výroby,
- osvojenie si poznatkov o zakladaní skalky a trávniku a starať sa o ne.

Hodnotenie

- Primárne- na vyučovacej hodine slovné, písomné, ústne
- Vyhodnocovať jeho vzťah k ochrane a tvorbe životného prostredia
- Vzťah k prírode
- Hodnotiť činnosti a zručnosti žiaka
- Hodnotiť vynaliezavosť a obratnosť žiaka
- Ako vie uplatniť svoje vedomosti a zručnosti v živote
- Portfólio žiaka

Konkrétny výstup

- Získané pracovné zručnosti a skúsenosti využívať pri tvorbe životného prostredia pri ochrane prírody v súčasnom a budúcom živote, Ochrana životného prostredia

- Správne vedieť používať názvoslovie a terminológiu
- Vedieť si získať vhodné zdroje pre úlohy ktoré ho čakajú
- Byť schopný viesť dialóg v svojom obore
- Vedieť sa vyčleniť s priemeru do vyššej kategórie

Učebné zdroje

Učebnica

Odborná literatúra Odborné časopisy Internet

Prírodný materiál Denná tlač Náradie

Medzipredmetové vzťahy

Etická výchova – ľudia a práca

Prírodopis – druhy drevín

Zemepis – pôvod okrasných rastlín

Dejepis – vývin ľudskej spoločnosti

Geografia – planéta Zem

Pestovateľské práce – krmoviny, obilniny, okopaniny

Zemepis – vegetačné pásma

Prírodopis – výživa rastlín

Dejepis – pôvod niektorých rastlín

Prírodopis – Hospodársky významné rastliny

Prírodoveda – zásady zdravého života

Rodinná príprava – výživa a rozpočet rodiny

Ciel' a kľúčové kompetencie	TEMATICKÝ CELOK	Obsahový štandard	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Význam pôdy.	VZNIK PÔDY, OCHRANA PÔD,	Oboznámenie sa so vznikom pôd	Vedieť a poznať jednotlivé druhy pôd
Ochrana pôdy.	ROZDELENIE PÔD.	Poznávanie pôd	
Zúrodňovanie pôdy		Pôdu podľa druhu a typu pôd	Ako postupovať pri ochrane pôd
Poznať významné druhy osív a sadív, ktoré tvoria výživu ľudstva. Oboznámiť žiakov aký význam má osivo a sadivo pri zdravej výžive	OSIVO- SEMENÁ A PLODY SADIVO	Poznávať osivá a sadivá Rozdelenie osív a sadív Vzorkovnica semien	Vedieť definovať rozdiel medzi Osivom a sadivom Poznať a popísať jednotlivé druhy semien
Osvojenie poznatkov o pestovaní zeleniny, rozmnožovaní a rýchlení. Získavanie pracovných zručností a skúseností.	VÝZNAM PESTOVANIA ZELENINY HLÚBOVÁ KOREŇOVÁ PLODOVÁ STRUKOVÁ CIBULOVÁ LISTOVÁ	Zelenina a jej postavenie vo výžive človeka	Kooperatívne riešenie problémov v pestovaní zeleniny
		Poznať zatriedenie a rozdelenie zeleniny	Poznávať jednotlivé druhy zeleniny - druhy zeleniny
		Výživa obyvateľstva - konzumácia	
		Konzumácia viac zeleniny	Popísať listovú zeleninu.
Tvorba životného prostredia.	ZBER A SPRACOVANIE ZELENINY RÝCHLENIE ZELENINY BURINA	Poznať s akým náradím pracovať	Poznať spôsoby chemickej ochrany rastlín ochrany
Vedieť používať správne druhy náradia pri pestovaní		Ničenie buriny- poznať postupy A metódy ničenia burín.	Určovanie burín

Názov predmetu	Výtvarná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	piaty
Škola	ZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 2
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet výtvarná výchova (ďalej VV) v nižšom sekundárnom vzdelávaní plynulo nadväzuje na výtvarnú výchovu v primárnom vzdelávaní. Naďalej vychádza z autentických skúseností žiaka, získaných výtvarnou činnosťou – z intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a sebvýjadrovania sa. Rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Vzhľadom na psychický vývin zodpovedajúci veku, ustupuje spontánny prístup k vyjadrovaniu seba samého a vyjadrovaniu vonkajších podnetov. Väčšina žiakov v tomto období stráca svoju prirodzenú výrazovosť. VV sa musí podieľať na tejto transformácii.

Uskutočňuje sa to:

- dorazom na objaviteľsky prístup k technikám, vyjadrovacím prostriedkom a médiám,
- nahradením nedostatku formálnych zručnosti pri vyjadrovaní reality postupmi, ktoré takéto zručnosti nevyžadujú,
- väčším dôrazom na myslenie žiaka, na príčinné súvislosti, vzťahy medzi javmi a poznávaciu funkciu umenia i vlastného vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami.

Detskú spontánnosť má postupne nahrádzať jej dospelý ekvivalent – duchovná otvorenosť a sviežosť, spojená s pribúdaním vedomej tvorivej operatívnosti. Žiak reaguje na stále komplexnejšie podnety, reflektuje podnety prírodné, civilizačné i kultúrne. Zvyšujú sa jeho technické schopnosti, preto potrebuje vo výtvarnej výchove objaviť oblasť nových možností, zodpovedajúcich svojmu vývinu.

Ciele predmetu

Ciele výtvarnej výchovy na úrovni nižšieho sekundárneho vzdelávania sú :

Kognitívne ciele

Poznávať jazyk vizuálnych médií – jazykové prostriedky, základne kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií.

Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich.

Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia a iné kultúry.

Senzomotorické ciele

Vedome rozvíjať tvorivosť.

Rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu.

Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií.

Formovať celistvú osobnosť. Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručnosti – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.

Obsah vyučovania

Obsah vyučovania VV tvorí sústava edukačných tém. Každá z tém zodpovedá riešeniu určitého výtvarného problému. Témy sú zoradené v metodických radoch. Metodický rad predstavuje riešenie príbuzných výtvarných problémov v priereze ročníkov (v tabuľke vodorovný rad), vždy na úrovni zodpovedajúcej veku. Takéto zoradenie sleduje stupňovanie náročnosti pri štruktúrovaní osobnosti žiaka. Zoradenie edukačných tém v rámci jedného ročníka (v tabuľke zvislý rad) umožňuje učiteľovi sledovať motivačné nadväznosti, prípadne ich zgrupovať a tvoriť z nich edukačne projekty. Takto koncipovaná sieť edukačných tém predstavuje model, s ktorým môže učiteľ dynamicky pracovať – podľa potreby preradovať témy v časovom pláne jedného ročníka i medzi ročníkmi. Témy napĺňa konkrétnymi úlohami.

Kľúčové kompetencie

Žiak dokáže :

- zvládnuť základy proporčnej stavby zobrazovaného predmetu (výška a šírka, pomer hlavných častí),
- dokázať vybrať časť videnej skutočnosti za účelom zobrazenia – záber (fotografia, film, komiks), RAM, pohľad (obraz), charakteristicky tvar (plastika),
- vytvárať formálne série z jedného motívu a jednoduché variácie motívu,
- vyjadriť sa základnými technickými postupmi kreslenia, maľovania, jednoduchých grafických techník, fotografovania, priestorového vytvárania objektu, plastiky a skulptúry,
- vytvoriť základný rozvrh architektonického tvaru a priestoru, kresbu jednoduchého dizajnérskeho návrhu,
- tvorivo používať vybrané média, vyjadrovacie prostriedky, nástroje a techniky komponovať a štylizovať – prostredníctvom toho vedieť vyjadriť vlastne nápady a koncepty,
- vo svojom vyjadrovaní procese spracovať charakteristické podnety z prostredia svojej obce (regiónu), svojho sociálneho prostredia,
- vo svojom vyjadrovaní procese spracovať charakteristické podnety rôznych (vybraných) tendencií umenia 20. st. až po súčasnosť,
- vo svojom vyjadrovaní procese (výtvarnom, hudobnom, literárnom) spracovávať podnety z iných predmetov.
- otvorenosť voči experimentovaniu s farbou, hmotou, tvarom, technikou, postupom, motívom a témou,
- otvorenosť voči hľadaniu analógií (tvarových, materiálových, výrazových),
- náklonnosť k uvedenému hľadaniu vlastných riešení, odklon od vyjadrovacích schém – inovovanie grafických stereotypov na základe podnetov fantázie a (primerane veku) vlastného názoru (myslenia),

- tolerancia voči rôznym typom vyjadrovania, vkusu iných ľudí,
- aktívny prístup ku svojmu prostrediu, citlivá reflexia jeho hodnôt – jeho poznávanie a pretváranie
- vyjadriť a vyhodnotiť štýl ľudí, ktorých obdivuje (považuje za svoj vzor) a porovnať ich so svojim štýlom,
- hľadať vlastné cesty sebvýjadrenie; budovania vlastného vkusu a tvare (imidžu).

Stratégia vyučovania

Zamerať sa na individuálne osobitosti každého žiaka.

Hodnotenie

- priebežné, verbálne, autentické.

Učebné zdroje

Kniha : Každé dieťa to zvládne – sto výtvarných nápadov, pracovné listy, makety, DVD, CD, časopisy.

Začlenenie prierezových tém

Enviromentálna výchova – kresba maľba – ochrana životného prostredia, ochrana vodných tokov, vychádzka do prírody s následnou maľbou prírody, ochrana rastlín – kresba liečivých rastlín, maľba – chránených rastlín

Dopravná výchova –dopravné značky-koláž, ako sa správať na cestách – maľba

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zachytenie reálneho sveta	ZÁKLADNÉ PRVKY VÝTVARNÉHO VYJADROVANIA	Výtvarný jazyk	Zobrazenie videného sveta
Vyjadrenie vlastných pocitov	KATEGÓRIE UVEDOMOVANIA SI OSOBNEJ A KULTÚRNEJ IDENTITY	Kultúrna identita : ja, iný, cudzinec, priateľ	Zobrazenie kresbou, maľbou
Estetické prežívanie	KATEGÓRIE ESTETICKÉHO PREŽÍVANIA	Vyjadrenie estetického prežívania	Zobrazenie estetického prežívania : krása, škaredosť, drsnosť, jemnosť
Vyjadrovanie , pozorovanie prírodnín	KULTÚRNE ARCHETYPY NÁVRH LOGA	Zachytenie prírodných javov	Zobrazenie živlov, prírodných polarít
Podnety dizajnu		Ukážky typov písma	Rozvíjať predstavivosť

Názov predmetu	Hudobná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	piaty
Škola	ZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 2
Forma štúdia	denná
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Hudobná výchova je spoločenský, organizovaný, cieľavedomý proces hudobného rozvoja jedinca a je rozhodujúca pri odovzdávaní a sprostredkovaní hudby novým generáciám, pričom zohráva dôležitú úlohu aj ako jedna z foriem realizácie tvorivosti každého človeka. Hudobnosť národa neurčuje niekoľko desiatok vynikajúcich interpretov, ale viacgeneračná vrstva zanietovaných percipientov hudby.

Jedine hudobná výchova na základnej škole pokrýva celú populáciu, preto jej kvalita je mimoriadne dôležitá. Základnými prostriedkami hudobno-výchovnej práce sú rozmanité hudobné činnosti (vokálno-intonačné, inštrumentálne, hudobno-pohybové, percepčné), ktoré podporujú hudobnosť žiakov, ich záujem o hudbu. Vzájomným pôsobením činnostného, tvorivého a objaviteľského princípu hudobná výchova vytvára predpoklady na poskytovanie zážitkov, radosti, pozitívnych životných podnetov tak, aby sa hudba stala súčasťou života žiakov.

Ciele

Cieľom je, aby žiaci získali poznatky, vedomosti a zručnosti v procese komunikácie s hudbou, aby spoznali najvýznamnejších slovenských a svetových hudobných skladateľov, aby si uvedomili svoju národnú identitu na základe osvojenia si piesní a hudobných diel, aby prostredníctvom hudobných činností boli schopní vyjadrovať svoje emócie, aby boli schopní spolupracovať pri kolektívnych činnostiach.

Kľúčové kompetencie

Veľmi dôležité a potrebné je dosiahnuť, aby dobre vedená hudobná výchova participovala na dosiahnutí kľúčových kompetencií žiakov sekundárneho vzdelávania.

Úlohou predmetu je rozvíjať **kľúčové kompetencie** tak, aby sa:

- formoval a rozvíjal emocionálny svet žiakov,
- formovali mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života,
- vychovali žiaci hrdí na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo a históriu, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom,
- vhodne a nenásilne spájala hudba s prejavmi iných umení – s poéziou, výtvarnými dielami, tancom, filmom, videom a modernými komunikačnými technológiami,
- vychovávali vnímaví, aktívni poslucháči, tolerantní k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre, ale aj bez predsudkov k nim,
- hudobná výchova participuje na rozvíjaní osobnostnej, sociálnej, občianskej, komunikačnej kompetencie.

Stratégia vyučovania

Učiteľ sa usiluje o to, aby poskytoval podnety pre hudobnú aktivitu žiakov:

- skupinové, projektové, diferencované vyučovanie, návšteva hudobných podujatí, besedy,
- zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy, dialóg a diskusia, metódy hrania rol; špecifické metódy: intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno-receptívna metóda, improvizácia.

Hodnotenie

Forma hodnotenia:

- ťažiskovou formou hodnotenia je slovné hodnotenie výkonu a vedomosti žiaka na základe pozorovania,
- hodnotenie známku, pričom nie je nutné známkovať každý výkon žiaka.

Je na voľbe učiteľa, ktoré výkony, resp. úlohy bude hodnotiť, aby poskytol žiakovi i prostrediu dostatočný obraz o jeho kvalitách a vývoji.

Učiteľ u žiaka hodnotí primerane veku:

- záujem o hudobné činnosti a o hudobné umenie v rámci edukačných úloh,
- schopnosť posúdiť svoj výkon (hudobné prejavy a vedomosti) a výkon spolužiakov,
- žiak spieva na základe svojich dispozícií intonačne čisto, rytmicky presne so zodpovedajúcim výrazom, pritom využíva získané spevácke, intonačné a sluchové zručnosti a návyky,
- aktivita a prístup k hudobným činnostiam a k poznávaniu umenia,
- poznanie najvýraznejších slovenských folklórnych regiónov, ich typické piesne a tance, slovenské zvykoslovie,
- poznanie mien najvýznamnejších slovenských a svetových hudobných skladateľov a ich najznámejšie diela, vedieť ich zaradiť do štýlových období.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- učebnica Hudobnej výchovy pre 5. ročník
- nahrávky hudobných diel slovenských a svetových skladateľov

Cieľ a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Ako sa nám prihovára hudba Výrazové prostriedky hudby Rytmus	Opakovanie učiva a piesní zo 4.roč. Keby mala rozum stonožka Šijeme vrecia Na kováča A tá polka, trcipolka	Vedieť čisto spievať so zreteľom na hlasovú hygienu. Zosúladiť správne dýchanie so spevom. Poznať výrazové prostriedky hudby. Poznať základné rytmy a vedieť ich Použiť.	Správne dýchanie a čistá intonácia piesne. Vymenovanie výrazových prostriedkov hudby. Rytmizácia piesne

Melódia Harmónia Tempo Dynamika	Vretienko mi padá ,Tancovala a neznala Z východnej dievčatá Tancuj, tancuj ,vykrúcaj Limbora ,limbora Bodaj by vás	Vedieť čisto zaspievať melódiu Vedieť definovať pojem akord Vedieť definovať pojem tempo Vedieť definovať pojem dynamika	Rozširovanie hlasového rozsahu Zaspievanie zákl. akordov na I, IV, V ,stupni Interpretácia rýchlej a pomalej piesne Intonácia piesne podľa dynamiky
Farba Hudobný koncert Prostredníctvom hudby spoznávame svoju hud.kultúru a kultúru iných národov	Základné rozdelenie hudobných nástrojov Rozdelenie ľudského hlasu. Na zelenej lúke Spev a inštrumentálny sprievod Slovenská hudba. Láska bože láska, Keď ja budem maširovať	Poznať základné skupiny hudobných nástrojov Vedieť rozlíšiť hlasové skupiny Vedieť prakticky využívať výrazové prostriedky hudby v skladbe Poznávať ľudové tradície ,kultúru svojej krajiny	Rozdeliť hudobné nástroje podľa obrázkov do skupín, znázorniť ich predvedenie piesne v dievčenskej a chlapčenskej podobe. Koncert žiakov s hudobným sprievodom učiteľa. Dôležitosť ľudovej piesne v živote človeka.
Prostredníctvom hudby spoznávame svoju hudobnú kultúru a kultúru iných národov Koledy, vinše	Česká hudba. Neřukej, Škoda lásky December a jeho zvyky. Vianoce Bůvaj, dieťa krásne, Tichá noc, svätá noc	Porovnanie českej a slovenskej ľudovej kultúry Emocionálne vnímanie sviatkov prostredníctvom hudby	Polka a čardáš, Praktická tanečná ukážka Sila a jedinečnosť vianočnej koledy

Cieľ a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Prostredníctvom hudby spoznávame svoju hudobnú kultúru a kultúru iných národov	Česká hudba - Hymna ČR Maďarská hudba Aza szép, az a szép Poľská hudba Kukuleczka	Spoznať hymnu a uvedomiť si jej slávnostný charakter Prostredníctvom hudby spoznávame svojich najbližších susedov Spoznať hudbu svojho severného suseda	Porovnanie hymny SR a ČR Interpretácia maďarskej ľudovej piesne Podobnosť slovenského a poľského jazyka

Prostredníctvom hudby spoznávame svoju hudobnú kultúru a kultúru iných národov	Rakúska hudba Ruská hudba- Kalinka Slováci na Balkáne Do hore ma poslali Slovenská ľudová pieseň Do hory ma poslali	Spoznať špecifiká rakúskej kultúry Vyjadriť temperament – dotvoriť rytmický sprievod Nájsť spoločné a odlišné znaky v piesniach	Interpretácia rakúskej ľudovej piesne Správne reagovať pohybom na hudbu, vyjadriť metrum hra na rytmické nástroje Interpretácia oboch piesní
Hudba spojená s inými druhmi umenia	Opera Detská opera. Martin a slnko Rusalka Muzikál Oliver	Pochopiť čo je to opera Základné znaky opery Rozdelenie opery Vedieť rozlíšiť operu a muzikál	Počúvanie hudby. Peter a vlk Zaspievanie ukážok z detskej a rozprávkovej opery Porovnať rozdiely Zaspievanie hudobné ukážky
Hudba spojená s inými druhmi umenia - tvorba interaktívneho projektu Veľkonočné tradície Hudba spojená s inými druhmi umenia	Pamodaj šťastia, lavička-voľné dotvorenie hry so spevom Fašiangy turice, Vinšovanie Pamodaj šťastia , lavička	Správne reagovať pohybom na hudbu, vyjadriť metrum, tempo, dynamiku, pohyb melódie v súlade s charakterom piesne alebo skladby Vedieť vnímať sviatky prostredníctvom sily piesne Komplexné využitie všetkých hudobných činností	Vedieť reagovať na hudbu ,vyjadriť pohyb výraz a náladu piesne a znejúcej hudby Znovuobjavovať veľkonočné koledy a ich krásu Zapojenie žiakov do všetkých činností

Cieľ a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hudba spojená s inými druhmi umenia – tvorba interaktívneho projektu	B.Felix: My vrabčiaci- hra so spevom	Komplexné využitie vokálnych, hudobnopohybových a inštrumentálnych činností v dramatickom príbehu	Žiaci majú rozdelené úlohy a spoločne hrajú hudobné divadlo
Klenotnica ľudovej hudby	Sedela na vršku plakala Oči ,oči čierne oči Tota Heľpa A ja taka čarna	Obohatiť estetické cítenie žiaka o bohatosť a rôznorodosť ľudového folklóru	Čistota prejavu ľudovej piesne a rytmický sprievod

		Znovuobjavovať ľudové zvyky	
--	--	-----------------------------	--

Názov predmetu	Telesná výchova
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín
Ročník	piaty
Škola	ZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 2
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet telesná a športová výchova poskytuje základné informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak si v ňom rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvojí si zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomostí o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov. Svojím zameraním má telesná výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu - pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

Ciele

Všeobecným cieľom telesnej a športovej výchovy ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej aktivity, telesnej výchovy a športu s ohľadom na ich záujmy, predpoklady a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie.

Kľúčové kompetencie

Pohybové kompetencie

- Žiak si vie vybrať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb.
- Žiak dokáže rozvíjať všeobecnú pohybovú výkonnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia.

- Žiak má osvojené primerané množstvo pohybových činností vo vybraných odvetviach telesnej výchovy a športu a vie ich uplatniť vo voľnom čase.

Kognitívne kompetencie

- Žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia.
- Žiak používa odbornú terminológiu osvojených pohybových činností a oblastí poznatkov.
- Žiak vie zostaviť a používať rozcvičenie pred vykonávaním pohybovej činnosti.
- Žiak dodržiava osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru.
- Žiak vie, ktoré sú základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote.
- Žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem.
- Žiak vie poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí.
- Žiak dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti.
- Žiak pozná životné priority a priority v starostlivosti o vlastné zdravie.
- Žiak pozná negatívne účinky návykových látok na organizmus.

Komunikačné kompetencie

- Žiak sa dokáže jasne a zrozumiteľne vyjadrovať.
- Žiak používa správnu odbornú terminológiu v edukačnom procese i počas voľno časových aktivít.

Učebné kompetencie

- Žiak vie zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu.
- Žiak vie zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenie pre športový výkon i ako prevenciu pred zranením.

Interpersonálne kompetencie

- Žiak prejavuje pozitívny vzťah k sebe i iným.
- Žiak efektívne pracuje v kolektíve.
- Žiak vie racionálne riešiť konfliktné situácie, najmä v športe.
- Žiak sa vie správať empaticky a asertívne pri vykonávaní telovýchovných a športových činností.

Postojové kompetencie

- Žiak má zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.
- Žiak dokáže vysvetliť, ale i prijať prehru v športovom záporení i v živote, uznať kvality súpera.
- Žiak dodržiava princípy fair-play.
- Žiak sa zapája do mimoškolskej telesnej a športovej aktivity.
- Žiak využíva poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblastí telesnej výchovy a športu a iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochrany prírody.

Profil absolventa

- vie sa orientovať v základných atletických disciplínach, vie ich charakterizovať a prakticky demonštrovať,
- vie správne pomenovať cvičebné polohy, pohyby, tvary zo športovej a základnej gymnastiky,
- vie v hre uplatniť základné činnosti jednotlivca, pomenovať a popísať základné pravidlá v malom futbale, vo volejbale,
- pozná význam a vplyv rozvoja kondičných schopností na výkon a zdravie žiaka.

Obsah

- tvorí základné poznatky o význame pohybových aktivít pre zdravie, prevenciu ochorení, správnej životosprávy, športovej činnosti a jej organizovaní, pohybovej výkonnosti a jej hodnotení a pohybové prostriedky.

1. Zdravie a jeho poruchy
2. Zdravý životný štýl
3. Zdatnosť a pohybová výkonnosť
4. Športové činnosti pohybového režimu

Zdravie a jeho poruchy: Pochopiť účinok pohybovej aktivity na zdravie, vedieť poskytnúť prvú pomoc, mať vytvorený hodnotový systém.

Zdravý životný štýl: dodržiavať zásady správnej výživy, využívať športové a pohybové činnosti vo svojom voľnom čase, pochopiť význam aktívneho odpočinku.

Zdatnosť a pohybová výkonnosť: poznať úroveň vlastnej pohybovej výkonnosti, vedieť diagnostikovať a hodnotiť pohybovú výkonnosť vlastnú i spolužiakov, vedieť využiť pohybové prostriedky na rozvoj pohybovej výkonnosti.

Športové činnosti pohybového režimu: vedieť uplatniť osvojené pravidlá športových disciplín v športovej činnosti, prezentovať svoju športovú výkonnosť, preukázať pohybovú gramotnosť.

A. Základné tematické celky

Poznatky telesnej výchovy a športu
 Všeobecná gymnastika
 Atletika
 Základy gymnastických športov
 Športové hry
 Plávanie
 Sezónne činnosti
 Testovanie

B. Výberové tematické celky

Netradičné pohybové aktivity, menej známe pohybové a športové hry
Korčuľovanie
Korčuľovanie in line
Lyžovanie a Snowboarding
Cvičenie v posilňovni
Aerobik
Športové úpony a sebaobrana
Ľadový hokej
Tance / základy spol. tancov, disco tancov, ľudových tancov /

Požiadavky na výstup

Poznatzky z telesnej výchovy a športu sa delia na všeobecné a špecifické.

Žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v súvislosti s ochranou vlastného zdravia.

Výkonový štandard

- poznať drobné organizačné formy telesnej výchovy,
- dodržiavať pravidlá správnej životosprávy,
- poznať základné olympijské idey,
- dodržiavať bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybových činností,
- používať odbornú terminológiu osvojených pohybových činností.

Obsahový štandard

Všeobecné poznatzky:

- základné poznatzky o formách pohybovej aktivity v režime dňa
- význam správnej životosprávy pre pohybový výkon a negatívne vplyvy fajčenia
- základné poznatzky z biológie človeka súvisiace s účinkom pohybovej aktivity na vlastný organizmus
- prvá pomoc pri drobných poraneniach

Špecifické:

- odborná terminológia vo všetkých TC
- technika, taktika a metodika osvojených pohybových činností
- pravidlá súťaženia

Stratégia vyučovania

Predpokladom pre úspešné splnenie cieľov telesnej a športovej výchovy na 2. stupni ZŠ je:

- dokonalé poznanie žiakov, kladenie požiadaviek primerane k ich telesným a pohybovým predpokladom,
- účelné plánovanie a rozvrhnutie učiva v konkrétnych podmienkach školy,
- účelná organizácia práce,
- sústavné využívanie pomôcok,
- primerané opakovanie a objektívne hodnotenie žiakov,
- systematické vedenie evidencie postupov a výsledkov práce,

- premyslené spojenie výchovno-vzdelávacej práce v škole i mimo nej.

Poznatky z telesnej kultúry.: sú v učebných osnovách zaradené ako samostatný TC a aj v každom TC. Nie sú obsahom samostatných teoretických vyučovacích hodín.

Všeobecná gymnastika: tvorí pohybový základ pre každú vyučovaciu hodinu, všetky jej súčasti sa vyučujú priebežne.

Atletika: členenie do dvoch TC / jeseň, jar /.Využívanie vonkajšieho prostredia.

Základy gymnastických športov: sa vyučujú vo všetkých ročníkoch.

Športové hry: basketbal, futbal, hádzaná, volejbal

Všeobecná pohybová výkonnosť a telesný rozvoj :kontrola a hodnotenia na začiatku a aj v závere školského roka v 5. ročníku.

Hodnotenie sa vykonáva pomocou tabuliek modifikovaných podľa MORAVCA et.al./1996,1990/, kde je aj popis testov.

Hodnotenie

Hodnotenie a klasifikácia žiakov je súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu a bude realizovaná v súlade s Metodickými pokynmi na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl. Hodnotenie - slovné.

Učebné zdroje

- Učebné osnovy z telesnej výchovy
- časopisy, odborné metodiky z jednotlivých športov
- dostupné náradie a náčinie
- televízne prenosy zápasov a jednotlivých športov

Cieľ a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rozvoj všeobecnej pohybovej výkonnosti	ATLETIKA	Vstupné testovanie, základná terminológia, technika atl. disciplín, základy racionálnej techniky pohybových činností / bežecká abeceda, nízky štart, šprint – 50, 60m / Hod loptičkou	Vedieť sa orientovať v zákl. atl. disciplínach, charakterizovať a prakticky demonštrovať
Osvojenie gymnastických činností, schopnosť predviesť pohybový celok	ŠPORTOVÁ GYMNASTIKA	Terminológia polôh a pohybov, význam a zmysel vykonávania gymn.športov, rozvoj kondičných a koordin. schopností akrobacia / kotúľ vpred, vzad, ľah vznesmo, zostava na páse/ , pohybové cvičenie kĺbovej pohyblivosti a elasticity svalov	Vedieť správne pomenovať cvičebné polohy, pohyby, tvary
Vedieť hrať volejbal podľa upravených pravidiel	ŠPORTOVÉ HRY – VOLEJBAL	HČJ – základné postavenie hráča, spracovanie- príjem lopty, prihrávka bager, prsty, odbitie zhora, zdola, smeč, podanie zhora, zdola	V hre uplatniť HČJ, pomenovať a popísať základné pravidlá volejbalu,
Vedieť hrať malý futbal	ŠPORTOVÉ HRY – FUTBAL	Terminológia, základy techniky herných činností, základné pravidlá, prihrávka, tlmenie lopty, strel'ba, hra brankára, žonglovanie,	V hre uplatniť základné činnosti jednotlivca, pravidlá malého futbalu

		naháňačky s rôznymi obmenami/ priestorová orientácia, výbušnosť dolných končatín, hry na rozvoj vytrvalosti /	
--	--	--	--

Cieľ a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rozvoj pohybovej výkonnosti	ATLETIKA	Zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin mládeže, rozvoj kondičných schopností - vytrvalostný beh, odrazových schopností – skok do diaľky	Poznať a význam kondičných schopností na výkon a zdravie

Názov predmetu	Slovenský jazyk
Časový rozsah výučby	5 hodín týždenne, spolu 165 vyučovacích hodín
Ročník	piaty
Škola	ŠZŠ Čerenceňany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 2
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Vyučovanie slovenského jazyka a literatúry žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je základom celého vzdelávania a výchovy. Zvládnutie výchovno-vzdelávacích úloh slovenského jazyka a literatúry je predpokladom na splnenie úloh ďalších vyučovacích predmetov.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka a literatúry je naučiť žiakov jednoducho a zrozumiteľne sa vyjadrovať ústnou a písomnou formou spisovného jazyka, utvoriť u všetkých žiakov návyk správneho hlasného čítania, naučiť ich rozumieť prečítanému textu, z väčšiny žiakov vychovať čitateľov a poslucháčov s kladným vzťahom k literatúre. Slovenský jazyk a

literatúra spája v sebe niekoľko oblastí, ktoré sa navzájom prelínajú a špecifickým spôsobom prispievajú k plneniu cieľov výchovy: rozvíjajú zmyslovú, emocionálnu, vôľovú a rozumovú stránku osobnosti dieťaťa, spoluutvárajú charakter žiaka a spolu s ostatnými predmetmi posilňujú výchovu k vlastenectvu.

Ciele

- Správne písať „i“ po mäkkých spoluhláskach a „y“ po tvrdých spoluhláskach,
- poznávať obojaké spoluhlásky a pravopis vybraných slov po b, p, m,
- poznávať podstatné mená, učiť sa určovať ich rod a číslo,
- rozlišovať všeobecné a vlastné podstatné mená, učiť sa ich správne písať,
- ústne tvoriť vety s danými slovami,
- písomne dopĺňať a obmieňať vety,
- cvičiť sa v tvorení jednoduchých krátkych textov a rozprávania.

Kľúčové kompetencie

Cieľom vzdelávania je rozvíjať kľúčové kompetencie tak, aby žiaci:

- nadobudli a rozvíjali pozitívny vzťah k materinskému jazyku,
- rozvíjali komunikatívne schopnosti a návyky, aby získali kvalitnú jazykovú kompetenciu vzhľadom na ich stupeň a druh mentálneho postihnutia,
- zvládli základné pravidlá medziľudskej komunikácie,
- samostatne získali informácie z rozličných zdrojov,
- nadobudli sebedomie pri vystupovaní na verejnosti a kultivovaný prejav ako prostriedok presadenia samého seba,
- nadobudli etické cítenie založené na empatii a asertivite, naučili sa prosociálne správať,
- nadobudli vzťah k literatúre a mali vlastné čitateľské zážitky,
- rozvíjali svoju slovnú zásobu, vedeli správne používať gramatické javy ,
- rozlišovali spisovné a nespisovné výrazy.

Stratégia vyučovania

Zamerať sa na individuálny prístup ku každému žiakovi a formovať mikroklimu triedy, ktorá najviac vyhovuje žiakovi.

Počas celého roka sa venuje starostlivosť zvukovej stránke hovorených prejavov žiakov. Do učiva sa zaraďujú lexikálno-sémantické a štylistické cvičenia. Literatúra odporúčaná na čítanie v 5.ročníku ukazuje krásu sveta, prírody a ľudí. V slovenských rozprávkach sa žiaci oboznamujú s typom národného rozprávkového hrdinu, čítaním moderných rozprávok o zvieratkách si rozvíjajú vzťah k prírode, pri čítaní poviedok o deťoch získavajú poznatky o živote detí v minulosti a v súčasnosti. Pri čítaní poviedok zo súčasnosti poznávajú vzťahy k rodine, v detskom a školskom kolektíve a prebúdzajú sa ich city priateľstva k osobám vo svojom okolí, k deťom vo všetkých krajinách a k dospelým ľuďom na celom svete.

Tento ideovo-umelecký obsah si žiaci osvojujú pri čítaní a počúvaní ukážok z týchto kníh literatúry pre deti a mládež.

Obsah

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

Zvuková, významová, tvarová rovina jazyka a pravopis .
Obojaké spoluhlásky, správne písanie „y“ vo vybraných slovách po b, p, m.

Podstatné mená - rod a číslo.

Poznávanie vlastných mien osôb, zvierat, miest, obcí, hôr, riek (všeobecne známych z najbližšieho okolia).

Rozlišovanie všeobecných a vlastných podstatných mien.

Nacvičovanie správneho písania vlastných podstatných mien.

Písanie

V spojení s jazykovým vyučovaním si žiaci zdokonaľujú rukopis so zreteľom na svoje individuálne potreby.

Zvyšuje sa dôraz na plynulé písanie slov (bez zbytočného prerušovania písacieho ťahu), so zameraním na automatizáciu písacieho pohybu.

Dbá sa na dodržiavanie všetkých kvalitatívnych znakov písma, najmä na tvaropis, jednotný sklon a na úpravu písaných celkov. Postupne sa zvyšuje rýchlosť písania.

Priemerná veľkosť písmen strednej výšky je 3 – 4 mm, hornej a dolnej dĺžky 6 – 8 mm.

KOMUNIKÁCIA A SLOH

Tvorenie viet s danými slovami (ústne). Výber vhodných výrazov. Dopĺňanie viet (písomne) a obmieňanie slovami zvládnutými z pravopisnej stránky.

Pomenovávanie pozorovaných predmetov, javov a vlastnej činnosti (vyjadriť sa o nich).

Odpovede na otázky .

Odpovedanie na otázky podľa obrázkov, na základe vlastných skúseností a čítankových textov. Odpovede postupne tvoria súvislejší celok. Tvorenie otázok k jednoduchému textu.

Reprodukcia .

Reprodukcia kratších textov.

Rozprávanie .

Rozprávanie podľa obrázkov alebo podľa série obrázkov a na základe vlastných zážitkov.

Rozprávanie podľa jednoduchej osnovy, ktorú najprv zostavil učiteľ, neskôr za spolupráce všetkých žiakov.

Opis.

Opis spolužiaka, skutočných predmetov alebo obrázkov s dejovými prvkami (ústne).

Formy spoločenského styku .

Požiadanie o informáciu a vedieť podať stručnú informáciu, privítať návštevu a rozlúčiť sa s ňou; blahoželať (k narodeninám, k Novému roku, Dňu matiek – ústne).

Napísať pozdrav a blahoželania na pohľadnici (úprava – adresa, dátum, oslovenie, pozdrav, podpis).

ČÍTANIE A LITERATÚRA

Technika čítania.

Čítanie primeraných textov správne a s porozumením. Postupné plynulé, vhodne členené a prirodzene intonované čítanie súvetí (sústredovanie sa na významovú stránku viet a odsekov a na porozumenie obsahu textu).

Upevňovanie správneho slovného prízvuku, správne klásť vetný prízvuk.

Rozvíjanie a uplatňovanie návykov správneho a ekonomického dýchania, správneho znenia hlasu, starostlivosti artikulácie a spisovnej výslovnosti.

Rozširovanie slovnej zásoby žiakov. Presnejšie rozlišovanie významu slov, vyberať vhodný výraz a správne tvoriť vety, odpovedať na otázky z čítaného a s pomocou učiteľa jednoducho

reprodukovat' obsah.

Literárna výchova .

Oboznamovanie sa s literárnymi textami - hlasným čítaním, počúvaním predčítaného alebo hraného textu. Spájanie obsahu čítaného textu s príslušnou ilustráciou k literárnemu textu, vnímať ju, rozumieť jej.

S pomocou učiteľa reprodukovat', prípadne dramatizovat' dej rozprávky alebo poviedky.

Rozprávať príbeh hlavnej postavy a hodnotiť jej povahové vlastnosti, určiť čas a miesto deja, rozlišovat' reálne a nereálne (rozprávkové) prostredie.

Rozumieť niektorým ďalším literárnym pojmom a výrazom (bez ich definovania) v súvislosti so skutočnosťou, ktorú tieto pojmy a výrazy označujú, napr.: rozhlasové a televízne relácie, povesť, hádanka, báseň, spisovateľ, časopis.

Poézia od detských autorov (napr. K. Bendová, J. Turan, Š. Žáry, F. Hrubín)

Rozprávky a dobrodružná literatúra (napr. O. Sekora, A. Tolstoj, J. C. Hronský, J. a W. Grimmovci a iní).

Povesti a balady (napr. M. Ďuríčková, M. Rázusová-Martáková a iní).

Povesti zo života detí (napr. M. Haľamová, J. Šrámková, M. Jančová).

Rozprávky, bájky a poviedky o prírode a zvieratkách (napr. R. Móric, Ezopove bájky, V. Bednár)

Hodnotenie

Sumatívne, formatívne, autentické.

Učebné zdroje

Učebnica 5. ročníka ŠZŠ, pracovné listy, encyklopédie, média, internet.

Začlenenie prierezových tém

Osobnostný a sociálny rozvoj – v 5. ročníku formou malej komunity 1x týždenne

Ciele

1/ Osobnostný rozvoj, sebaopoznávanie a poznávanie iných s dôrazom na školský, profesijný, rodinný ,partnerský a manželský rámec, rozvíjanie identity seba a zdravého sebavedomia a sebadôvery.

2/ Sociálna komunikácia v škole, v rodine, vo vrstovnickej skupine, v partnerstve, v manželstve a na pracovisku, spoločenské správanie, bontón a etiketa .

3/ Efektívne riešenie konfliktov v škole, v rodine, medzi vrstovníkmi, v partnerskom, manželskom a pracovnom živote.

4/ Multikultúrna tolerancia a rešpektovanie odlišných názorov, postojov, aspirácií, hodnôt iných ľudí v medziľudských vzťahoch a komunikácii v škole, v rodine, vo vrstovnickej skupine, v partnerstve, v manželstve a na pracovisku.

5/ Prevencia agresie, násilia a šikanovania v škole, medzi vrstovníkmi, v rodine, v manželstve.

Enviromentálna výchova –v slovenskom jazyku, slohové práce s témou životné prostredie .

Dopravná výchova –v slovenskom jazyku v slohu na tému opis dopravných značiek, rozprávanie na tému význam dopravnej výchovy, návšteva dopravného ihriska .

Ochrana života a zdravia - dvakrát ročne sa realizuje formou účelových cvičení

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
------------------------------------	------------------------	--------------------------	--------------------------

Správne písať „i“ po mäkkých spoluhláskach	Hláskoslovie	Správne písať „i“, po mäkkých spoluhláskach	Ovládanie mäkkých spoluhlások a používanie v textoch
Poznávať obojaké spoluhlásky a pravopis vybraných slov po b,p,m	Vybrané slová	Správne písať „y“ po obojakých spoluhláskach	Ovládanie vybraných slov a používanie v krátkych textoch
Poznávať podstatné mená	Podstatné mená	Určovať ich rod, a číslo	Rozlišovanie rodu: mužského, ženského, stredného
Čítanie s porozumením	Rozprávky	Intonované čítanie	Samostatnosť pri čítaní
Rozširovanie slovnej zásoby	Oboznámenie s krátkymi literárnymi textami	Reprodukcia krátkych literárnych textov	Spojenie obsahu čítaného textu s príslušnou ilustráciou literárneho textu – medzipredmetové vzťahy
Rozprávať príbeh postavy	Poviedka	Reprodukcia, dramatizácia deja poviedky	Poznatky zo života detí

Názov predmetu	Matematika
Časový rozsah výučby	5 hodín týždenne
Ročník	piaty
Škola	ŠZŠ Čerenceňany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	Primárne vzdelanie – ISCED 1
Forma štúdia	denná
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Poňatie vyučovania matematiky v špeciálnej základnej škole je v súlade s poňatím vyučovania matematiky na základnej škole.

Vyučovanie matematiky sa snaží poskytnúť všetkým žiakom spôsobom primeraným ich mentálnej úrovni a adekvátnymi formami a metódami také matematické vzdelanie, ktoré im umožní riešiť najnutnejšie problémy a úlohy praktického života a pracovného pomeru.

Matematické vedomosti, zručnosti a návyky sa budujú v súlade s matematickou teóriou na rôznom stupni intuitívneho prístupu podľa individuálnych schopností žiaka, systematicky sa uplatňuje zásada názornosti. Pri opakovaní a upevňovaní učiva sa žiaci učia využívať svoje matematické poznatky pri riešení problémov praxe predovšetkým prostredníctvom riešenia úloh, ktorých námety zodpovedajú skúsenostiam a úrovni poznania žiakov špeciálnej základnej školy i pri riešení rôznych problémov v ostatných vyučovacích predmetoch.

Spojeniu vyučovania matematiky s praxou prispieva i to, že sa žiaci naučia používať rôzne pomôcky umožňujúce geometrické konštrukcie.

Individuálnym prístupom získava žiak prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností, na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázal v živote prirodzene aplikovať.

Ciele predmetu matematika sú kladené tak, aby bol obsah a proces vzdelávania orientovaný na žiaka, aby prostredníctvom individuálneho, názorného a štruktúrovaného prístupu pôsobili na pozitívny kognitívny rozvoj a v konečnom dôsledku aj na rozvoj celej osobnosti žiaka s mentálnym postihnutím.

Hranice obsahu učiva jednotlivých ročníkov nesmú byť prekážkou pre efektívne vzdelávanie žiaka. Časová potreba a množstvo obsahu učiva sa prispôbuje individuálnym schopnostiam žiaka.

Ciele

- Opakovať a prehĺbiť učivo z predchádzajúcich ročníkov,
- vedieť sčítovať a odčítovať prirodzené čísla písomne, v obore do 100,
- riešiť slovné úlohy,
- osvojiť si numeráciu prirodzených čísel v obore do 1000,
- vedieť sčítovať a odčítovať prirodzené čísla v obore do 1000 spamäti a písomne,
- osvojiť si násobenie a delenie v obore násobiliek do 60,
- vedieť merať a rysovať úsečky danej dĺžky,
- vedieť používať jednotky dĺžky: m, dm, cm,
- pracovať s kružidlom.

Kľúčové kompetencie

Absolvent programu primárneho vzdelávania pre **žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia má osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):**

(a) sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať,
- vie samostatne písomne komunikovať (nakolko mu to umožňuje dosiahnutý stupeň vo vývine jemnej motoriky a aktuálna úroveň zrakovo-motorickej koordinácie),

- dokáže určitý čas sústredene počúvať, prijať a rešpektovať názory iných ľudí,
- je schopný vyjadriť svoj názor a obhájiť ho,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu,
- rieši konflikty s pomocou dospelých alebo samostatne,
- je empatický k starým, chorým a postihnutým ľuďom,
- rozumie bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať podľa svojich možností,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky komunikácie,
- chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti, akceptuje a rešpektuje multikultúrne odlišnosti detí a dospelých,
- správa sa v skupine a kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem,
- preberá spoluzodpovednosť za seba aj za činnosť skupiny,
- nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými a udržiava s nimi harmonické vzťahy.

(b) kompetencia (spôsobilosť) v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života, používa pri tom konkrétne a abstraktné myslenie,
- rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- má vytvorené vedomie o ekológii, je zodpovedný voči prírode, chápe význam potreby ochraňovať prírodu pre budúce generácie.

(c) kompetencie (spôsobilosť) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií,
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa,
- využíva rôzne možnosti zhromažďovania informácií z kníh, časopisov, encyklopédií, z médií a internetu,
- vie používať vyučovacie programy,
- chápe rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT.

(d) kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť sa

- dokáže pracovať samostatne s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- ovláda algoritmus učenia sa a dodržiava ho,
- získané vedomosti dokáže uplatniť v rozličných situáciách a podmienkach,
- uvedomuje si význam učenia sa pre jeho následné uplatnenie sa na trhu práce,
- prejavuje aktivitu v individuálnom i skupinovou učení,
- hodnotí vlastný výkon, teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých.

(e) kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- rozpozná problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni a skúsenostiam navrhuje riešenia na ich prekonanie,
- dokáže popísať problém, skúša viaceré možnosti riešenia problému,
- v odôvodnených prípadoch dokáže privolať potrebnú pomoc.

(f) osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)

- uvedomuje si vlastné potreby, využíva svoje možnosti,
- dokáže odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si svoje práva a zároveň rešpektuje práva druhých ľudí,
- má v úcte život svoj a aj iných a chráni ho,
- pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb,
- je schopný počúvať, vysloviť svoj názor, rešpektuje názor iných ľudí,
- dokáže spolupracovať v skupine, pracovať pre kolektív,
- je tolerantný a ohľaduplný k iným ľuďom, k ich kultúre a vierovyznaniu,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
- uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom.

(g) kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať základné druhy umenia,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka, rešpektuje vkus iných ľudí,
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy špeciálna základná škola pre žiakov s mentálnym postihnutím – variant A nemá.

Stratégia vyučovania

Na splnenie vytýčených cieľov vyučovania matematiky je nevyhnutné používať aktivizujúce vyučovacie metódy , individuálny prístup a skupinovú prácu žiakov .Je potrebné začleniť i samostatnú prácu , pri ktorej žiaci získajú početné návyky a ďalšie zručnosti .Je nevyhnutné, aby žiaci objavovali nové poznatky experimentovaním a vlastnou činnosťou .Individuálnym prístupom učiteľ objavuje a usmerňuje rozvoj schopnosti jednotlivých žiakov , riadi tvorivú prácu kolektívu triedy.

Hodiny matematiky musia byť naplnené živým pracovným tempom .Objaviteľský prístup pri získavaní nových poznatkov a radosť zo samostatne vyriešenej úlohy posilňuje pozitívny vzťah žiaka k predmetu .Je potrebné priebežné opakovanie a precvičovanie učiva , riešenie primeraných úloh so stále rastúcou náročnosťou vo vzťahu k individuálnemu rozvoju žiakov. Účinnou formou je využívanie IKT.

Obsah

ARITMETIKA

Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel písomne v obore do 100

1. Sčítovanie a odčítovanie dvojciferných čísel bez prechodu cez základ.

Príklady typu:

34 57

23 -34

— —

Sčítovanie a odčítovanie dvojciferných čísel s prechodom cez základ.

Príklady typu:

47 82

35 - 35

— —

2. Riešenie slovných úloh.

Nový typ: o **n** viac, o **n** menej.

Prirodzené čísla v obore do 1000

Počítanie po stovkách, desiatkach, jednotkách, násobky čísel 10, 100.

Čítanie a písanie číslíc.

Rád čísel tisícky, stovky, desiatky, jednotky.

Usporiadanie čísel, číselná os.

Porovnávanie čísel, zápis pomocou znakov =, <, >.

Riešenie jednoduchých nerovnic postupným dosadzovaním.

Riešenie jednoduchých slovných úloh na porovnávanie čísel.

Sčítovanie a odčítovanie prirodzených čísel do 1000 spamäti a písomne

1. Sčítovanie a odčítovanie násobkov 100. Príklady typu: $300 + 400$, $700 - 400$.

2. Príčítovanie jednociferných a dvojciferných čísel k násobkom 100 .

Príklady typu: $300 + 4$, $300 + 34$.

3. Odčítovanie jednociferných a dvojciferných čísel od násobkov 100.

Príklady typu: $304 - 4$, $334 - 34$.

4. Ostatné príklady sčítovania a odčítovania v obore do 1000 bez prechodu cez základ.

Príklady typu: $532 + 4$, $648 - 40$.

5. Precvičovanie a upevňovanie sčítovania a odčítovania v obore do 1000.

Vzťah: o **n** viac, o **n** menej,

Riešenie slovných úloh.

Násobenie a delenie v obore násobiliek

1. Opakovanie a prehĺbenie násobenia a delenia v obore násobiliek do 30.

2. Násobenie a delenie v obore násobiliek do 60.

Tvorenie a zápis príkladov násobenia a delenia v obore násobiliek do 60.

Násobilka číslom 4, 5, 6 – pamäťový nácvik.

GEOMETRIA

Dĺžka úsečky

1. Jednotka dĺžky, meradlo, dĺžka úsečky.

2. Jednotka dĺžky dm, m.

- jednotka dĺžky – dm,

- meradlo s decimetrovou stupnicou,

- jednotka dĺžky – m,

- meradlo s metrovou stupnicou,

- premieňanie jednotiek (m – dm, m – cm, dm – cm).

3. Meranie dĺžky úsečky, rysovanie úsečky danej dĺžky,
 - meranie dĺžky úsečky s presnosťou na cm, dm,
 - rysovanie úsečiek danej dĺžky,
 - vytyčovanie úsečky v teréne a meranie dĺžky úsečky v m.
4. Súčet dĺžok úsečiek – numericky.
Rozdiel dĺžok úsečiek – numericky.
5. Práca s kružidlom. Rysovanie kružnice(stred ,polomer)

Hodnotenie

Motivačné hodnotenie : známkuje sa aktivita žiaka známku výborný za výnimočnú prácu

Kontrolné hodnotenie : krátke previerky celej triede alebo skupine, jednotlivcom , na zistenie pochopenia a naučenia sa učiva , klasifikácia 1-5

Slovné hodnotenie : hodnotí sa práca ,aktivita v priebehu vyučovania a na konci vyučovania

Učebné zdroje

- na vyučovanie sa používa

učebnica Matematiky pre 5.ročník ŠZŠ

pracovný zošit 1. a 2. časť

infovek

hravá matematika CD

internetové stránky - škola hrou , veselá matematika ,oriešky deťom

Prierezové témy

Multikultúrna výchova

- Slovné úlohy
- Riešenie slovných úloh s praktickou problematikou

Mediálna výchova

- Zhromažďovanie, usporiadanie údajov s praktickou problematikou

Osobnostný a sociálny rozvoj

- Slovné úlohy
- Riešenie slovných úloh s viacerými početnými výkonmi a s praktickou problematikou
- Nepriamo sformulované úlohy

Environmentálna výchova

- Slovné úlohy
- Riešenie slovných úloh s viacerými početnými výkonmi a s praktickou problematikou.

- Nepriamo sformulované úlohy

Ochrana života a zdravia

- Slovné úlohy

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Rozvíjanie pohotového počítania spamäti a písomnou formou.</p> <p>Bližšie zoznámenie sa s princípom práce kalkulačiek.</p>	Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel písomne do 100	<p>Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel spamäti ,písomne bez prechodu ,s prechodom .Riešenie slovných úloh z praktického života.</p>	<p>Vedieť pohotovo sčítať spamäti, odčítať spamäti. Vedieť a poznať používať algoritmus písomného sčítania a odčítania do 100. Vedieť pohotovo počítať na kalkulačke. Vedieť riešiť slovné</p>

Rozvíjanie schopnosti žiakov odhadnúť výsledok počtového výkonu.			úlohy.
Rozvíjanie nazerania žiakov na vzťah reality a matematiky . Lepšia orientácia žiakov medzi väčšími číslami.	Prírodné čísla v obore do 1000	Vytvorenie predstavy o väčších číslach Počítanie po stovkách, desiatkach , po jednotkách Čítanie a písanie prírodných čísel. Rád číslice v zápise prírodného čísla , porovnanie , usporiadanie, zaokrúhľovanie ,zobrazenie na číselnej osi Riešenie slovných úloh.	Vedieť čítať, písať ,znázorňovať, porovnať dve prírodné čísla, Vedieť riešiť sám, alebo s pomocou slovné úlohy zo života na porovnanie dvoch čísel.
Rozvíjanie pohotového počítania spamäti a písomne. Docvičenie práce s kalkulačkou. Rozvíjanie algoritmického myslenia žiakov. Rozvíjanie logického myslenia.	Sčítanie a odčítanie prírodných čísel do 1000 spamäti a písomne	Sčítanie a odčítanie prírodných čísel spamäti, písomne a na kalkulačke . Riešenie slovných úloh .	Vedieť počítať spamäti praktického hľadiska primerané príklady na tieto počtové výkony. Vedieť pohotovo počítať na kalkulačke .
Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rozvíjanie pamäťového počítania. Rozvíjanie algoritmického myslenia žiakov.	Násobenie a delenie do 30 ,do 60	Násobenie v obore do 30,delenie v obore do 30, Násobenie a delenie 4, 5 ,6 . Tvorenie a zápis príkladov na násobenie a delenie do 60 . Riešenie slovných	

		úloh.	
Osvojiť si základné geometrické predstavy. Rozvíjanie schopnosti stanovenia polohy. Dbať na presnosť pri meraniach , úhl'adnosť pri rysovaniach a na rozvíjanie jemnej motoriky rúk .	Geometria	Jednotky dĺžky, dĺžkové meradlá, Premena jednotiek dĺžky, m , dm, cm, mm, Meranie dĺžky úsečky, rysovanie úsečky danej veľkosti, súčet dĺžok úsečiek numericky , rozdiel úsečiek numericky. Práca s kružidlom. Rysovanie kružnice .	Poznať základné jednotky dĺžky. Vedieť odmerať dĺžku úsečky. Vedieť narysovať úsečku danej veľkosti . Vedieť premieňať jednotky dĺžky. Vedieť rysovať kružnicu o danom strede a polomere.

Názov predmetu	Informatická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne
Ročník	piaty
Škola	ŠZŠ Čerenceňany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	Primárne vzdelanie – ISCED 1
Forma štúdia	denná
Vyučovacia jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet informatická výchova má dôležité postavenie aj vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Cieľom informatickej výchovy je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch.

Cieľom predmetu je zoznámiť sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom

živote, získať základné zručnosti v používaní počítača primerane individuálnym schopnostiam žiaka s mentálnym postihnutím.

V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci môžu pomocou rôznych aplikácií precvičovať napr. učivo z matematiky, slovenského jazyka a iných predmetov. Získavajú vedomosti za podpory edukačných programov napr. z vlastivedy.

Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy

Informácie okolo nás

Komunikácia prostredníctvom IKT

Postupy, riešenie problémov

Princípy fungovania IKT

Informačná spoločnosť

Informácie okolo nás - žiaci sa učia pracovať so základnými počítačovými aplikáciami, aby vedeli základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou, získali prvé zručnosti pri kreslení v grafickom prostredí, porozumeli nahrávaniu a prehrávaniu zvukov a videí.

Komunikácia prostredníctvom IKT - sa venuje využitiu nástrojov internetu na komunikáciu, na vlastné učenie sa. Žiaci by sa mali naučiť pracovať s elektronickou poštou, mali by pochopiť spôsob a mechanizmy vyhľadávania informácií na internete, uvedomovať si bezpečnostné riziká pri práci s internetom.

Postupy, riešenie problémov - žiaci sa zoznámia so špecifickými postupmi riešenia problémov prostredníctvom IKT. Zoznámia sa s pojmami ako program, programovanie.

Princípy fungovania IKT - sa venuje popisu a pochopeniu mechanizmov informačných a komunikačných technológií. Žiaci by sa mali zoznámiť s možnosťami vstupných a výstupných zariadení, so získavaním základných zručností pri práci so súbormi a priečinkami.

Informačná spoločnosť - tematický okruh sa zaoberá s etickými, morálnymi a spoločenskými aspektmi informatiky. Žiaci by mali sa oboznámiť s ukázkami využitia IKT v bežnom živote, pochopiť, že používanie IKT si vyžaduje kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám, viesť k zodpovednému používaniu interaktívnych médií – rozumieť rizikám, ktoré sa tu nachádzajú.

Ciele

- Samostatne/s pomocou zapnúť a vypnúť počítač,
- samostatne/s pomocou pracovať s myšou,
- samostatne/s pomocou pracovať s klávesnicou,
- samostatne/s pomocou správnym spôsobom uchopiť a spustiť CD, DVD,
- minimalizovať a maximalizovať pracovné okno, zatvoriť ho,
- pracovať s jednoduchými hrami ovládateľnými myšou a klávesnicou,
- chápať rozdiel medzi ťahaním a klikaním myšou, rozdiel medzi dvojklikom a jedným kliknutím, stláčaním pravého a ľavého tlačidla,
- spustiť CD, DVD cez tento počítač,
- e-mailly posielat' a prijať,
- používať jednoduché zásady písania e-mailov,
- rozpoznať vhodné detské webové stránky – vzdelávacie, zábavné, náučné, je oboznámený s negatívnym vplyvom stránok, propagujúcich násilie a s erotickým zameraním,
- získať základy algoritmického myslenia – príkazy v priamom režime,

- pracovať so slúchadlami – zapojenie, hlasitosť,
- ovládať zásady správneho sedenia pri počítači.

Kľúčové kompetencie

- predmet žiakov vedie k :

- Poznaniu úlohy informácií a informačných činností a k využívaniu moderných informačných a komunikačných technológií
- Porozumeniu toku informácií ,počínajúc ich vznikom, uložením na médium ,prenosom , spracovaním , vyhľadávaním a praktickým využitím
- Schopnosti formulovať svoju požiadavku a využívať a využívať pri interakcii s počítačom algoritmické myslenie
- Porovnávanie informácií a poznatkov z väčšieho množstva alternatívnych zdrojov a tým k dosahovaniu väčšej vierohodnosti vyhľadaných informácií
- Využívanie výpočtovej techniky
- Zaujatie zodpovedného etického prístupu k nevhodným obsahom vyskytujúcich sa na internete

Obsah

Informácie okolo nás

Oboznámenie sa s počítačom.

Vedieť z akých základných častí sa skladá počítačová zostava (PC, monitor, klávesnica, myš).

Ovládanie klávesnice, myši.

Textový dokument, čísla a znaky, slová, vety, jednoduché formátovanie, textové efekty.

Práca s textovým editorom, vytváranie jednoduchého textu, mazanie, ukladanie dokumentu.

Ukladanie rôznych informácií do súborov (text).

Jednoduché nástroje na úpravu textových dokumentov (zmena veľkosti písma, hrúbka).

Dodržiavanie základných zásad písania textu.

Počítačové didaktické hry.

Komunikácia prostredníctvom IKT

E-mail, poštový program, e-mailová adresa, adresár.

Oboznámenie sa s pojmami – e-mail, poštový program, e-mailová adresa.

Správne posielanie a prijímanie jednoduchých listov (rodičom, kamarátom, spolužiakom).

Bezpečné a etické správanie v e-mailovej komunikácii (ochrana osobných údajov).

E-mailové adresy rodičov a kamarátov (zistenie adresy, využitie adresára),

www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie na webe.

Oboznámenie sa s pojmami – www, webový prehliadač, webová stránka.

Bezpečnosť, zásady správania sa v prostredí internetu.

Detské webové stránky (rozprávky, obrázky).

Postupy, riešenie problémov

Oboznámenie sa s pojmami – detský programovací jazyk, elementárne príkazy.

Riešenie jednoduchých algoritmov v detskom programovacom prostredí (kreslenie obrázkov).

Princípy fungovania IKT

Oboznámenie sa s pojmami myš, klávesnica.

Funkcie vybraných klávesov.

Tlačiareň.

Funkcia tlačiarne.

CD

Spúšťanie hry a hudby z CD, ovládanie jednoduchých hier.

Ukladanie informácií, súbor.

Uloženie informácií do súboru, otvorenie.

Informačná spoločnosť

Informačné technológie v škole.

Edukačné programy, komunikácia. - objavovanie a využívanie rôznych typov edukačných programov pre rôzne predmety.

Voľný čas a IKT.

Počítačové hry, hudba, filmy.

Stratégia vyučovania

Hlavným pracovným nástrojom na príprave a pri výučbe je počítač. Je veľmi silným prostriedkom na dosiahnutie výchovno-vzdelávacích cieľov. Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy :

- výkladovo ilustratívnu metóda
- reproduktívnu metóda
- metóda problémového výkladu
- metóda výskumu
- samostatná práca
- riadený rozhovor
- vyhľadávanie informácií

Hodnotenie

Žiak bude hodnotený nasledovne:

absolvoval – ak získa minimálne polovicu možných bodov počas celého hodnotenia.

neabsolvoval – ak získa menej ako polovicu bodov.

V piatom ročníku nebudú žiaci na predmete Informatika hodnotení známkou, aby ľahšie zvládli prechod z prvého stupňa ZŠ na druhý stupeň.

Cieľom bodového hodnotenia počas roka je naučiť sa hravou, súťaživou formou cieľavedome využívať informačné technológie.

Hodnotia sa nasledovné činnosti:

Mimoriadne aktívna práca na hodine – bonusové body

Samostatná práca na hodine – vyhodnotenie najlepších prác podľa ich charakteru :

- napr. vytlačenie na nástenku

umiestnenie na www stránke

vyhodnotenie najlepších prác

zverejnenie na www stránke

Vedomostné testy

Učebné zdroje

Práca s grafikou, SPN, Ľubomír Salanci

Práca s textom, SPN Jana Machová

Práca s internetom, SPN, Ľudmila Jašková, Ľubomír Šnajder, Roman Baranovič
internet

Prierezové témy

Multikultúrna výchova

Mediálna výchova

Osobnostný a sociálny rozvoj

Enviromentálna výchova

Dopravná výchova

Ochrana života a zdravia

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Oboznámiť sa s ukázkami využitia IKT v bežnom živote	Úvodná hodina , informačná spoločnosť	od mechanizácie k informačnej spoločnosti	IKT v bežnom živote
Oboznámiť sa so systémami na spracovanie údajov, zvládnuť základnú obsluhu počítača ovládanie klávesnice , práca s myšou , výučbové programy CD/DVD	Princípy fungovania IKT	oboznámenie sa s pojmami myš , klávesnica tlačiareň, fungovanie tlačiarne CD, spúšťanie hry a hudby s CD ,ovládanie jednoduchých hier	Pozná princípy fungovania IKT Dokáže spustiť CD, jednoduchú hru a hudbu

		Ukladanie informácií ,súbor Uloženie informácií do súboru	
Pozná a dodržiava základné zásady písania textu , ovláda jednoduché formátovanie Vedieť pracovať so súbormi	Informácie okolo nás	Textový dokument, čísla a znaky, slová, vety, jednoduché formátovanie, textové efekty Práca s textovým editorom, vytváranie jednoduchého textu, mazanie, ukladanie dokumentu. Ukladanie rôznych informácií do súborov (text). Jednoduché nástroje na úpravu textových dokumentov (zmena veľkosti písma, hrúbka). Dodržiavanie základných zásad písania textu. Počítačové didaktické hry	Dokáže napísať súvislý text a uložiť ho

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zvládne základné IKT nástroje na komunikáciu	Komunikácia prostredníctvom IKT	E-mail, poštový program, e-mailová adresa, adresár Oboznámenie sa s pojmiami – e-mail, poštový program, e- mailová adresa. Správne posielanie a prijímanie jednoduchých listov (rodičom, kamarátom, spolužiakom). Bezpečné a etické správanie v e- mailovej komunikácii (ochrana osobných údajov).	Vie poslať mail Vie vyhľadať stránky pre použitie v praxi

		<p>E-mailové adresy rodičov a kamarátov (zistenie adres, využitie adresára), www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie na webe</p> <p>Oboznámenie sa s pojmmami – www, webový prehliadač, webová stránka.</p> <p>Bezpečnosť, zásady správania sa v prostredí internetu.</p> <p>Detské webové stránky (rozprávky, obrázky).</p>	
<p>Rozvíja svoje algoritmické myslenie</p> <p>Vie zapísať postup riešenia</p> <p>Pozná programovací jazyk</p>	Postupy , riešenie problémov	<p>Oboznámenie sa s pojmmami – detský programovací jazyk, elementárne príkazy</p> <p>Riešenie jednoduchých algoritmov v detskom programovacom prostredí (kreslenie obrázkov)</p>	Vie nakresliť plagát na ľubovoľnú tému

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vedieť ako vznikajú počítačové vírusy , ako sa odhaľujú , a odstraňujú	Informačná spoločnosť	<p>Informačné technológie v škole</p> <p>Edukačné programy, komunikácia. - objavovanie a využívanie rôznych typov edukačných programov pre rôzne predmety.</p> <p>Voľný čas a IKT</p> <p>Počítačové hry, hudba, filmy</p>	Dokáže posúdiť spoľahlivosť získaných informácií

Názov predmetu	Vlastiveda
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne
Ročník	piaty
Škola	ŠZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	Primárne vzdelanie – ISCED 1
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Vlastiveda je integrovaný predmet v 4. až 6. ročníku pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, prostredníctvom ktorého žiaci získavajú základné poznatky z oblasti prírodovedných a spoločenskovedných odborov.

Nadväzuje na poznatky o prírode a spoločnosti, ktoré žiaci získali vo všeobecnom učive (v prípravnom) v 1. až 3. ročníku, a utvára základy pre vyučovanie spoločenskovedných a prírodovedných predmetov v ďalších ročníkoch vzdelávania.

Obsah predmetu vychádza z miestneho prírodného prostredia a prežívanej sociálnej skutočnosti. Na základe výkladu a pozorovania získajú žiaci základné poznatky o živej a neživej prírode a z prostredia miestnej krajiny.

Obsah predmetu vlastivedy vytvára vzťah k miestu, odkiaľ žiaci pochádzajú a kde aktuálne žijú. Na základe bezprostredného poznania miestnej krajiny si žiaci osvojujú základné poznatky o Slovenskej republike. Vedie ich k úcte k dospelým, priateľskému vzťahu k spolužiakom. Vychováva ich k ochrane životného prostredia.

Dôležitou súčasťou vyučovania vlastivedy sú vychádzky a exkurzie, pri ktorých žiaci získavajú konkrétne poznatky o predmetoch, javoch a živočíchoch v ich prirodzenom prostredí.

Sviatky, pamätné dni a významné výročia žiakom pripomínáme priebežne. Využívame predovšetkým miestne a regionálne kultúrne podujatia a slávnosti.

CIELE

- Orientovať sa v príbuzenských vzťahoch v rodine,
- orientovať sa v príbuzenských vzťahoch v najbližšom príbuzenstve,
- orientovať sa vo veku osôb,
- starať sa primeraným spôsobom o domácnosť,
- orientovať sa na mape v miestnej krajine,
- vedieť najdôležitejšie údaje o obci, v ktorej žiak žije,
- oboznámiť sa so životom ľudí v dávnej minulosti,
- získať základné poznatky o živej a neživej prírode.

Kľúčové kompetencie

Cieľom vzdelávania vlastivedy je rozvíjať kľúčové kompetencie tak, aby žiaci:

- nadobudli a rozvíjali pozitívny vzťah k sebe samému, svojej rodine i blízkym
- získali základnú orientáciu o spoločnosti, jej fungovaní a o úlohách jednotlivých základných inštitúcií v obci
- pochopili a zvládli základné pravidlá medziľudskej komunikácie,
- rozvíjali chápanie pojmov: žiť v minulosti – v súčasnosti - budúcnosti
- získali prehľad o dejinnom vývoji človeka od jeho vzniku po súčasnosť a oboznámili sa s našimi dejinami.
- nadobudli sebavedomie pri vystupovaní na verejnosti a kultivovaný prejav ako prostriedok presadenia samého seba,
- nadobudli etické cítenie založené na empatii a asertivite, naučili sa prosociálne správať,
- aby sa učili pozorovať prírodu a naučili sa o tom, čo vidia rozprávať
- aby nadobudli vzťah k prírode a naučili sa chápať rozdelenie prírody na živú a neživú a aby pochopili význam ochrany prírody pre človeka
- aby sa vedeli bezpečne pohybovať po verejných komunikáciách
- zvládli zásady poskytnutia 1. pomoci sebe, alebo kamarátom

STRATÉGIA VYUČOVANIA

Predmet vlastiveda v 5. ročníku špeciálnej školy si vyžaduje využívanie takých metód a foriem práce, ktoré podporujú rozvoj poznávacích schopností žiakov, ich samostatnosť, tvorivosť a cieľavedomosť. Prednosť dávame takým metódam a formám vyučovania, v rámci ktorých bude vystupovať žiak ako aktívny činiteľ vyučovacieho procesu, nie iba ako subjekt prijímajúci mechanicky nové informácie.

Z metód využívame v najvyššej miere:

- informačno-receptívnu metódu (výklad)
- riadený rozhovor
- situačnú a inscenačnú metódu
- využívanie IKT cestou využitia PC a internetového pripojenie
- písomné spracovanie tematiky formou projektu
- opakovanie dôležitých častí celku
- dokumentárny i hraný film zachytávajúci určitú historickú udalosť s vlastným komentárom
- beseda – seminár k filmu, obrázku či tematike
- kreslenie určitej historickej udalosti a jej opis.

Voľbu metód vyučovania prispôbime cieľom vyučovacej hodiny, vekovým a iným osobitostiam žiaka, materiálnemu vybaveniu školy. Učiteľ poskytuje pozitívnu pomoc na zvyšovanie sebaúcty žiakov, vytvára atmosféru dôvery, pocit príslušnosti ku kolektívu, zaangažováva žiakov do rozhodovania. Učiteľova vierohodnosť, jasné očakávania výsledkov učenia, spravodlivosť a slušnosť v spolupráci má význam pre vytváranie kladnej klímy v triede.

HODNOTENIE

Vzhľadom na to, že do nášho zariadenia prichádzajú žiaci s rôznymi poruchami učenia a s rôznou úrovňou vedomostí priebežne počas celého roka, bude po ich zaradení do triedy vykonaná diagnostika na zistenie ich aktuálnej vedomostnej úrovne.

Na základe výsledkov diagnostiky sa im vytvorí časový priestor na doplnenie chýbajúcich základov a poskytne sa im formou individuálneho prístupu zúžený objem materiálov z vlastivedy by zvládli a pochopili základy poznatkov vlastivedy, ktoré sú obsahom vyučovania v 5. ročníku SZŠ.

Pri hodnotení sa zameriavame na:

- schopnosť žiaka samostatne odpovedať, formulovať myšlienky,
- správne pochopenie preberaných pojmov ,
- správnosť a presnosť ich interpretácie,
- schopnosť k jednotlivým udalostiam zaujať svoj vlastný postoj, vyjadriť k nim, svoj názor a porovnať ho so súčasnosťou.

UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania sa využijú tieto učebné zdroje:

- 1) učebnica vlastivedy pre 5. ročník,
- 2) pracovný zošit z vlastivedy pre 5. ročník,
- 3) odborné časopisy,
- 4) prezentácie cestou PowerPointu cez PC a internet,
- 5) výukové filmy.

ZAČLENENIE PRIEREZOVÝCH TÉM

Enviromentálna výchova – vychádzka do Ekorelaxu a do prírody – ochrana životného prostredia, ochrana vodných tokov, vychádzka do prírody s následnou maľbou do zošita , ochrana rastlín – kresba liečivých rastlín a chránených rastlín.

Dopravná výchova –dopravné značky-, ako sa správať na cestách – poznávanie podľa obrázkov.

Cieľ a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Orientovať sa v príbuzenských vzťahoch v rodine	<p style="text-align: center;">Náuka o spoločnosti</p> <p>Život v rodine</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Povinnosti a práva členov rodiny • Rodičia a deti • Úcta k starobe • Vzťahy v rodine • Vzťahy v rodine, deľba práce, rodičia a deti, úcta k starobe, povinnosti a práva členov rodiny • Rodisko, bydlisko 	<p>Orientovať sa v príbuzenských vzťahoch v najbližšom príbuzenstve.</p> <p>Orientovať sa vo veku osôb.</p>
Starat' sa primeraným spôsobom o domácnosť	<p style="text-align: center;">Vybavenie domácnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduché stroje a prístroje v domácnosti • Používanie výt'ahu, plynového variča, telefónu, elektrických spotrebičov (k čomu slúžia, ako sa s nimi zaobchádza, bezpečnosť pri používaní) • Možnosti vzniku a šírenia požiaru • Predchádzanie požiaru, nebezpečie požiaru v byte, v budove • Privolanie požiarnikov 	<p>Jednoduché stroje a prístroje v domácnosti, používanie výt'ahu, plynového variča, telefónu, elektrických spotrebičov.</p> <p>Bezpečnosť v domácnosti, možnosti vzniku a šírenia požiaru, predchádzanie požiaru, nebezpečenstvo požiaru v byte, v budove, privolanie požiarnikov.</p>

Cieľ a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Téma obsahový štandard	Výkonový štandard požiadavky na výstup
<p>Vedieť najdôležitejšie údaje o obci, v ktorej žiak žije.</p> <p>Orientovať sa na mape a v miestnej krajine.</p>	<p>Orientácia v obci</p> <p>Obec a okolitá krajina</p> <p>Orientácia na mape miestnej krajiny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ulice, ich názvy, križovatky, význam orientačných tabúl • Dopravné značky • Správanie sa chodcov, automobilistov a cyklistov na ceste • Spôsoby riadenia križovatky • Mapa • Určovanie hlavných svetových strán • Slovenská republika • Farby na mape, značky • Turistická mapa, automapa • Orientácia na mape regiónu 	<p>Poznávanie obce a okolitej krajiny, dominantné prvky obce, pamätihodnosti, významné objekty, inštitúcie a zariadenia - obchod, služby, správne inštitúcie, zdravotnícke zariadenia, stanica polície, požiarny útvar, kultúrne a športové zariadenia.</p> <p>Charakteristika miestnej krajiny na základe pozorovania. Jednoduchý opis krajiny – nížina, vrchovina, pohorie.</p> <p>Krajina – mestská, vidiecka, zalesnená, nezalesnená, poľnohospodárska, priemyselná.</p> <p>Chránené krajinné oblasti najbližšieho regiónu.</p> <p>Žiak pozná význam farieb na mape, základné mapové značky, vie čo je to turistická mapa, automapa.</p>
<p>Poznať základné informácie o štáte, v ktorom žijeme.</p>	<p>Slovenská republika</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mapa SR • Hlavné mesto – Bratislava • Hranice štátu 	<p>Žiak pozná mapu SR, vie na nej nájsť hlavné mesto SR.</p> <p>Susedné štáty – ukázať a vymenovať podľa mapy.</p>

Cieľ a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Téma obsahový štandard	Výkonový štandard požiadavky na výstup
Oboznámiť sa so základnými dopravnými značkami a pravidlami cestnej premávky pre bicyklistov.	Pravidlá cestnej premávky pre bicyklistov	<ul style="list-style-type: none"> • Dopravné značky 	Žiak zvládne základy pravidiel cestnej premávky ako chodec a ako cyklista
Oboznámiť sa so životom ľudí v dávnej minulosti.	Život ľudí v dávnej minulosti	<ul style="list-style-type: none"> • Život ľudí v najstaršej minulosti, spôsob ich života • Zberači a lovci, lovci mamutov, prví roľníci 	<p>Žiak vie porozprávať o dobe ľadovej a lovcoch mamutov.</p> <p>Žiak vie ako žili naši predkovia.</p>
Oboznámiť žiaka so sviatkami a pamätnými dňami a výročiami v priebehu školského roka – ich význam a dôvod vzniku a osláv.	Sviatky, pamätné dni a významné výročia	<ul style="list-style-type: none"> • Učivo sa preberá priebežne, využívajú sa miestne a regionálne kultúrne podujatia a slávnosti 	<p>Žiak pozná rozdiel medzi sviatočným dňom a bežným pracovným dňom.</p> <p>Žiak pozná význam najvýznamnejších sviatkov v roku: Vianoce, deň vzniku SR, Veľkonočný sviatok, narodeniny.</p>
Získať základné poznatky o živej a neživej prírode	Živá príroda	<ul style="list-style-type: none"> • Rozdelenie živej prírody - živočíchy a rastliny • Živočíchy: <ul style="list-style-type: none"> • Cicavce • Vtáky • Plazy • Obojživelníky • Ryby • Rastliny: <ul style="list-style-type: none"> • Dreviny • Byliny • Význam a ochrana rastlín 	<p>Žiak vie:</p> <p>Spoločné znaky rastlín a živočíchov.</p> <p>Charakteristické znaky rastlín.</p> <p>Rozdelenie rastlín – <i>Dreviny:</i> strom, ker, ihličnaté stromy – smrek, listnaté stromy – dub, čerešňa, ker – ríbezľa. <i>Byliny:</i> púpava, pšenica, zemiak, pelargónia.</p>

Cieľ a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Téma obsahový štandard	Výkonový štandard požiadavky na výstup
Získať základné poznatky o živej a neživej prírode	Neživá príroda	<ul style="list-style-type: none"> • vzduch • voda, • nerasty, • horniny. • Pôda. Význam pôdy, typy pôd - ochrana pôdy	Žiak vie čo je: <ul style="list-style-type: none"> • vzduch • voda, • nerasty, • horniny • Pôda Žiak pozná význam pôdy, typy pôd a vie prečo a ako treba chrániť pôdu.

Názov predmetu	Etická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne
Ročník	piaty
Škola	ŠZŠ Čerenceňany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	Primárne vzdelanie – ISCED 1
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet Etická výchova sa zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Prosociálne správanie je také správanie, ktoré prináša prospech druhej osobe alebo skupine osôb, nevyplýva z povinností a nie je sprevádzané očakávaním aktuálnej odmeny. Etická výchova prispieva k výchove zrelej osobnosti s rozvinutou identitou a takou hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, prosociálnosť ako princíp správania, zaujímajú výrazné miesto.

Ciele

Cieľom predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade.

Pripravuje mladých ľudí pre život, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi. Etická výchova sa podieľa na výchove k manželstvu a rodičovstvu, na environmentálnej výchove, výchove k tolerancii, rasovej a náboženskej znášanlivosti.

Kľúčové kompetencie

- Žiak vie na primeranej úrovni pomenovať a vysvetliť základné etické postoje a spôsobilosti.
- Žiak rozvíja a zdokonaľuje základné etické postoje a spôsobilosti, ako sú sebaovládanie, pozitívne hodnotenie seba a druhých, komunikačné zručnosti, tvorivé riešenie medziľudských vzťahov atď.
- Žiak vie na primeranej úrovni vysvetliť základné etické pojmy, súvislosť medzi hodnotami a normami.
- Žiak vie vysvetliť princípy náboženskej etiky, vie pochopiť a tolerovať správanie a názory veriacich spoluobčanov a spolužiakov.
- Žiak vie vysvetliť dôležité hodnoty a etické normy, súvisiace so životom a zdravím, rodinným životom, rodičovstvom a sexualitou, ekonomickým životom a prácou v povolání. Rozvíja sa morálny úsudok a zmysel pre zodpovednosť.
- Žiak pomocou zážitkových metód, nácviku a prepojením osvojeného správania s každodenným životom si osvojí základné postoje a spôsobilosti, súvisiace s uvedenými hodnotami a normami.

Stratégia vyučovania

Do procesualnej stránky Etickej výchovy patrí výchovný štýl. Je to vzťah učiteľa k žiakom, ktorý je charakterizovaný nasledujúcimi zásadami:

- Vytvoríme z triedy výchovné spoločenstvo.
- Prijmeme žiaka takého, aký je a prejavujeme mu priateľské city.
- Pripisujeme žiakom pozitívne vlastnosti, najmä prosociálnosť (vyjadrujeme pozitívne očakávania).
- Formulujeme jasné a splniteľné pravidlá.
- Nabádajme, je to osvedčený výchovný prostriedok.
- Na negatívne javy reagujeme pokojným poukázaním na ich dôsledky (induktívna disciplína).
- Odmeny a tresty používame opatrne.
- Do výchovného procesu zapojme aj rodičov.
- Budme nositeľmi radosti.

Postup prijatia hodnôt Etickej výchovy do života žiakov je daný skutočnosťou, že každému rozhodnutiu človeka predchádza poznanie (reflexia) a každé poznanie sa začína zmyslovým vnímaním. V Etickej výchove je schéma vyjadrená v pojmoch:

- Senzibilizácia (scitlivenie)- emocionálne i kognitívne- na problém, na tému, na hodnotu
- Nácvik v podmienkach triedy
- Reálna skúsenosť, transfer (v rodine, na ulici, medzi kamarátmi,...)

Hodnotenie

Žiak bude v priebehu školského roka hodnotený v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR. Budú hodnotení slovne absolvoval / absolvovala.

Učebné zdroje

Pre vyučovanie etickej výchovy budú používané učebné pomôcky schválené a odporúčané MŠ SR, prezentované a odporúčané v pedagogicko - organizačných pokynoch MŠ SR na príslušný školský rok.

Pre vyučovanie budú použité pracovné listy vypracovávané učiteľmi v zmysle didaktických zásad pre tento druh didaktickej pomôcky.

Demonštračné pomôcky a didaktická technika (IKT) budú využívané podľa možností školy.

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
------------------------------------	------------------------	--------------------------	--------------------------

<p>Osvojenie základných sociálno komunikačných zručností</p> <p>Osvojenie si zručností pozitívneho hodnotenia seba aj druhých</p> <p>Osvojenie si zručností pozitívneho hodnotenia seba aj druhých</p>	<p>1.Otvorená komunikácia Úrovne komunikácie, verbálna a neverbálna komunikácia, pozdrav, otázka, poďakovanie, ospravedlnenie, prejavenie úcty voči iným v komunikácii, komunikačné šumy, chyby a prekážky.</p> <p>2. Poznanie a pozitívne hodnotenie seba Sebapoznanie, seba hodnotenie, sebaúcta, sebaovládanie, poznanie svojich silných a slabých strán vlastnej hodnoty, elementy formujúce sebaúctu v školskom veku (rodina, škola, vrstovníci, zovňajšok, úspech, vzťahy, záujmy...), povedomie</p>	<p>-vie vymenovať druhy komunikácie a jej úrovne -vie vysvetliť pojem otvorená Komunikácia</p> <p>-rozumie a vie vysvetliť pojmy sebaúcta a sebaovládanie -vie pomenovať prvky podporujúce sebaúctu u žiaka</p> <p>-vie vysvetliť dôležitosť pozitívneho hodnotenia druhých v medzil'udských vzťahoch</p>	<p>-uvedomuje si príčiny komunikačných šumov a vníma miesto komunikačných prekážok pri nedorozumeniach -dobre zvláda základné komunikačné zručnosti –predstavenie sa, pozdrav, poďakovanie, prosbu, ospravedlnenie sa -v komunikácii badať odstraňovanie komunikačných šumov</p> <p>-uvedomuje si dôležitosť poznania svojich silných a slabých stránok -pozná elementy formujúce jeho sebaúctu -badať snahu o väčšie sebapoznanie a rozvíjanie pozitívneho hodnotenia seba -v správaní badať väčšie sebaovládanie</p>
--	--	---	--

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
-----------------------------	-----------------	-------------------	-------------------

<p>Osvojenie tvorivého riešenia každodenných situácií v medziľudských vzťahoch</p>	<p>3. Poznanie a pozitívne hodnotenie druhých Pozitívne hodnotenie druhých v bežných podmienkach, pozitívne hodnotenie najbližších (rodina, kamaráti, učitelia...) hľadanie dôvodov pre pozitívne hodnotenie iných, ich verbálne vyjadrenie, prípadne písomné vyjadrenie pozitív iných, reflexia nad dobrom, ktoré od iných prijímame. Úcta k postihnutým, starým, chorým a pod.</p> <p>4. Tvorivosť v medziľudských vzťahoch, iniciatíva Rozvíjanie základnej tvorivosti, objavovanie darov prostredníctvom širokej ponuky pre ľudskú tvorivosť (pohybová, výtvarná, imitačná, literárne, prosociálna...) radosť z tvorivosti, tvorivosť a iniciatíva v medziľudských vzťahoch (čo môžem urobiť pre mojich spolužiakov, pre našu triedu, pre rodinu, pre ľudí v núdzi</p>	<p>-vie vysvetliť aké má miesto tvorivosť v medziľudských vzťahoch -vie vymenovať znaky tvorivého človeka</p>	<p>-chápe zmysel pozitívneho hodnotenia druhých -učí sa vidieť problémy postihnutých, starých a chorých a objavuje ich dary -je schopný verbalizovať pozitívne hodnotenie druhých v bežných podmienkach -vie ohodnotiť dobro u iných i v podmienkach záťaže -u postihnutých, starých, chorých</p> <p>-rozumie, že tvorivosť je potrebná nielen pre vedu a umenie, ale aj pre vytváranie medziľudských vzťahov -pri robení dobra je iniciatívny a tvorivý -vedieť si vážiť dobro poskytnuté iným človekom</p>
--	--	--	--

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Osvojenie základných pojmov súvisiacich s ochranou prírody a životného prostredia	5. Etické aspekty ochrany prírody Vnímanie prírody, obdiv a úcta ku všetkým formám života, dôležitosť ochrany prírody z hľadiska prosociálnosti (úcta k tým, čo prídu do prírody po nás, či už o týždeň, alebo o sto rokov...) ekologická etika z pohľadu žiaka (zber odpadu, neznečisťovať okolie, šetriť prírodu konkrétnou citlivosťou v bežných životných situáciách –tečúci vodovodný kohútik, zbytočne zažaté svetlo	-vie vysvetliť súvislosti medzi ľudskou činnosťou a životným prostredím -vie uviesť príklady ekologickej etiky (šetrenie energie, ochrana prírody	-cíti sa súčasťou prírody a chce jej pomôcť -vníma svoje možnosti pre ochranu životného prostredia -podľa svojich možností a výziev, ktoré ponúka daný región ,chráni prírodu a životné prostredie

Názov predmetu	Pracovné vyučovanie
Časový rozsah výučby	4 hodiny týždenne
Ročník	piaty
Škola	ŠZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	Primárne vzdelanie – ISCED 1
Forma štúdia	denná
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Pracovné vyučovanie je pre žiakov s mentálnym postihnutím najdôležitejším rehabilitačným

predmetom, ktorý od najnižšieho ročníka systematicky ovplyvňuje rozvoj ich motoriky vytváraním pracovných zručností a spolupôsobí na zvýšenie ich rozumovej úrovne. Žiaci v tomto predmete získavajú vedomosti z rôznych pracovných činností, vrátane elementárnych technických a výrobných poznatkov. Pracovné vyučovanie vytvára u žiakov kladný vzťah k práci, plní základnú prípravu pre budúce povolanie, ale aj pre potrebu praktického života v rodine a spoločnosti. V spolupráci s ostatnými predmetmi pôsobí na harmonický rozvoj žiakov.

V pracovnom vyučovaní získajú žiaci základné vedomosti o materiáloch, nástrojoch a o pracovných postupoch. Naučia sa rozoznávať druhy materiálov, ich vlastnosti, poznávať konštrukciu a funkciu nástrojov, učia sa hovoriť o tom, čo robia a s čím pracujú. Žiakov postupne primerane veku vedieme k chápaniu vzťahov medzi materiálom, nástrojmi a spôsobmi práce. Postupne tak u nich rozvíjame ich technické myslenie a vyjadrovanie sa a technickú pripravenosť.

V pestovateľských prácach na školskom pozemku (záhrade) určíme pre jednotlivé triedy - pracovné skupiny dostatočnú plochu s prihliadnutím na vek a možnosti žiakov.

Na hodinách pracovného vyučovania používame rôzne učebné pomôcky. Zvyčajne je to vzorový výrobok a súbor nástrojov, materiálov, potrieb a zariadení pre určitý druh práce; ďalej sú to výkresy, pracovné postupy, obrazy, ilustrácie, modely, diagramy, prírodniny, predlohy, internet, filmy, diapozitívy a diafilmy.

Obsah pracovného vyučovania je členený na zložky. Toto rozdelenie vychádza zo schopností žiaka osvojiť si obsah daného učiva a zo schopnosti vedieť ho aplikovať v súčasnom i budúcom praktickom živote.

V zložke **sebaobslužné činnosti** žiaci nadobúdajú zručnosti v starostlivosti o hygienu tela a zovňajšku, osvojujú si stravovacie návyky a pravidlá stolovania.

Obsahom zložky **práce v domácnosti** je osvojovanie si základných pracovných návykov v domácnosti, zručností potrebných pri domácich prácach a udržiavanie poriadku. Súčasťou tejto zložky je aj šitie.

V zložke **práce v dielni** si žiaci osvojujú schopnosť rozlišovať rozličné materiály, spoznávajú ich v praktickom živote, osvojujú si manuálne zručnosti s nimi a vytvárajú jednoduché výrobky.

V zložke **pestovateľské práce** sa žiaci učia rozpoznávať rôzne druhy ovocia a zeleniny, nadobúdajú základné pestovateľské zručnosti, osvojujú si starostlivosť o izbové rastliny.

Ciele

- * Reedukácia narušeného vývinu vlastností osobnosti vo vzťahu k práci správaniu, učeniu a narušeného sociálneho, mravného a emocionálneho vývinu
- * Upevňovanie zručností získaných v nižších ročníkoch
- * Rozvíjanie estetického cítenia
- * Aktívne využívanie voľného času
- * Vytváranie stereotypov pri základných hygienických návykoch a samoobslužných zručnostiach
- * Upevňovanie pravidiel správneho stolovania

- * Orientácia v základnom vybavení kuchyne
- * Osvojovanie si základných poznatkov o potravinách
- * Udržiavanie poriadku na pracovisku
- * Dodržiavanie zásad hygieny a bezpečnosti práce v kuchyni
- * Nadobúdanie zručností v základných technikách šitia a ručných prác
- * Rozlišovanie rôznych materiálov, spoznávanie ich vlastností, rozširovanie a prehĺbovanie základných manuálnych zručností pri práci s nimi,
- * Dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s nástrojmi a náradím
- * Osvojovanie si základné vedomosti a pracovné zručnosti pri pestovateľských prácach.

Kľúčové kompetencie

- používa bezpečné a účinné materiály, nástroje a vybavenie, dodržiava stanovené pravidlá, plní povinnosti a záväzky, adaptuje sa na zmenené alebo nové pracovné podmienky
- pristupuje k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a spoločenského významu, ale i z hľadiska ochrany svojho zdravia i zdravia druhých, ochrany životného prostredia i ochrany kultúrnych a spoločenských hodnôt
- využíva znalosti a skúsenosti získané v jednotlivých vzdelávacích oblastiach v záujme vlastného rozvoja i svojej prípravy na budúce povolanie
- uvedomuje si potrebu svojho učenia sa ako prostriedku sebarealizácie a osobného rozvoja,
- osvojil si základné postupy spolupráce v skupine - uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,
- dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medziľudských vzťahoch.

Stratégia vyučovania

Časová týždenná dotácia :

Vyučovanie sa uskutočňuje v dvojhodinových celkoch dvakrát každý týždeň v kmeňovej triede, v školskej dielni, učebni informatiky, na školskom dvore a v blízkom okolí školy-stolárska dielňa, kovo a drevo spacujúce firmy.

Hodnotenie

Predmet pracovné vyučovanie, ktorý má v špeciálnej základnej škole dominantné postavenie sa klasifikuje. Po odsúhlasení pedagogickou radou sa môže predmet pracovné vyučovanie hodnotiť slovom.

Hodnotenie slovom je prípustné aj u žiakov, ktorých zdravotný stav, napr. ťažké poškodenie motoriky nedovoľuje v plnej miere spĺňať kritériá pre klasifikáciu. Návrh podáva triedny učiteľ po konzultácii s vyučujúcim pracovného vyučovania. Návrh nadobúda platnosť po prerokovaní v pedagogickej rade a schválení riaditeľom školy. Triedny učiteľ urobí záznam v triednom výkaze.

Pri klasifikácii činnosti v pracovnom vyučovaní sa v súlade s požiadavkami učebných osnov s prihliadnutím na druh a stupeň postihnutia hodnotí :

- a/ osvojenie praktických zručností a návykov, zvládnutie účelových spôsobov práce,
- b/ využitie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach, čítanie jednoduchých

technických výkresov,
c/ aktivita, samostatnosť, tvorivosť, iniciatíva v praktických činnostiach, vytrvalosť, húževnatosť v práci a snaha o jej dokončenie,
d/ kvalita výsledkov činností,
e/ organizácia vlastnej práce a pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku,
f/ vzťah k práci, pracovnému kolektívu a praktickým činnostiam,
g/ dodržiavanie predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia a starostlivosť o životné prostredie,
h/ hospodárne využívanie surovín a materiálov,
i/ schopnosť prekonať prekážky v praxi,
j/ obsluha a údržba jednoduchých pracovných pomôcok, nástrojov a náradia.

Stupnica hodnotenia slovom, resp. klasifikáciou:

Absolvoval/a/ úspešne – výborný /1/

Žiak je v činnostiach aktívny, tvorivý, prevažne samostatný, využíva svoje osobné predpoklady a úspešne ich rozvíja v individuálnych a kolektívnych prejavoch. Jeho prejav je estetický, pôsobivý a má len menšie nedostatky. Žiak tvorivo aplikuje osvojené vedomosti, zručnosti a návyky v nových úlohách. Má záujem o umenie, estetiku, rozvíja svoj vkus. Snaží sa o rozvoj telesnej zdatnosti.

Absolvoval/a/ – chváľitebný /2/

Žiak je v činnostiach menej aktívny, tvorivý samostatný a pohotový. Nevyužíva dostatočne svoje schopnosti v individuálnom a kolektívnom prejave. Jeho prejav je menej pôsobivý, dopúšťa sa v ňom chýb. Vedomosti a zručnosti aplikuje s čiastočnou pomocou učiteľa.

Absolvoval/a/ s pomocou – dobrý /3/

Žiak je v činnosti prevažne pasívny. Rozvoj jeho schopností je málo uspokojivý až neuspokojivý. Úlohy rieši s častými a závažnými chybami. Svoje minimálne vedomosti a zručnosti aplikuje len pri zvýšenej pomoci učiteľa. Záujem o umenie, estetiku a rozvoj vkusu neprejavuje. Nevyvíja potrebné úsilie rozvíjať svoju telesnú zdatnosť.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania sa využijú tieto učebné zdroje:

1. odborná literatúra
2. odborné časopisy
3. internet

Obsah

Práce v dielni

Práce s papierom a kartónom
Modelovanie
Montážne a demontážne práce
Práca s drevom
Práce s kovem
Práce z kože alebo koženky
Práce s rozličným materiálom

Pestovateľské práce

Ošetrovať izbové rastliny
Pracovať s kľúčidlom
Pozorovať klíčenie obilnín
Okopaniny
Pestovanie zemiakov
Pestovať strukoviny (hrach, fazuľu, šošovicu)
Hlavné druhy burín, poznať ich škodlivosť a zásady boja proti nim
Založenie herbáru
Siatie semien kvetín do debničiek
Presádzať kvetiny
Starat' sa o okrasné kry

Sebaobslužné činnosti

Osobná hygiena
Pravidelne si čistiť zuby
Obviazať poranenie na ruke alebo na nohe
Stolovanie

Práce v domácnosti

Hygiena domácnosti
Umývať a udržiavať rôzne druhy podlahových krytín
Vysávať

Príprava pokrmov

Urobiť jednoduchý nákup
Pripraviť raňajky - vajíčko na mäkko, na tvrdo, miešané
Pripraviť polievku zeleninovú, zemiakovú
Čistiť zeleninu a zemiaky

Šitie

Zvládnuť základné stehy (vrátane jednoslučkového stehu)
Prišívanie rozličných gombíkov, spínačiek, háčikov
Plátať a vykonávať jednoduché opravy odevov
Háčkovanie
Háčkovať retiazku, krátky stĺpik, dlhý stĺpik

Proces

Upevňovať a rozširovať poznatky z predchádzajúcich ročníkov. Dodržiavanie požiadaviek bezpečnosti a hygieny pri každej práci. Vyučovací proces sa rozvíja na základe obsahu stanoveného učebnými osnovami tak, aby boli dosiahnuté ciele .

Ciele a klíčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
------------------------------------	------------------------	--------------------------	--------------------------

<p>Nájsť si miesto v triede, vedieť komunikovať so spolužiakmi, s učiteľmi, správať sa v triede, v dielni</p> <p>Viesť k pozitívnemu vzťahu k práci a k zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce</p> <p>Pozorovať, Porovnávať</p> <p>Upevňovanie zručností získaných v nižších ročníkoch</p>	<p>Práce v dielni Práce s papierom a kartónom</p>	<p>Poučiť o výrobe papiera, o závislosti kvality papiera od použitého výrobného materiálu. Jednoduchšie kartonážne práce. Papier a kartón merať, strihať, rezať, narezávať podľa pravítka, ohýbať, prebijať,... . Zhotovovať zložitejšie skladačky, vytvárať priestorové kužeľovité figúrky a papierové plastiky. Zošívajú listy osmičkovým a dvojslučkovým stehom. Vlepovať vložky do mäkkých obalov bez orezania.</p> <p>Opakovať zručnosti z predchádzajúcich ročníkov, používať formičky a profilové šablóny, farbiť a lakovať výrobky. Pracovať s pilinovou kašou. Oboznamovať sa s vlastnosťami rozličných modelovacích materiálov a porovnávať rozdiely medzi nimi.</p>	<p>Vie rozpoznať základné druhy papiera Vie pracovať s pravítkom, nožnicami, nožom</p> <p>Pripraví pilinovú kašu, pracuje s ňou,</p>
--	--	--	--

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Osvojenie základných pracovných zručností a návykov z rôznych pracovných oblastí, k organizácii a plánovaniu práce a k používaniu vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci i v bežnom živote</p> <p>Dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s nástrojmi a náradím</p>	<p>Práce s kovom</p> <p>Práce z kože alebo koženky</p> <p>Práce s rozličným materiálom</p>	<p>Zdokonaľiť sa v osvojených technikách z predchádzajúceho ročníka. Vytvárať meandre z drôtu podľa nákresu v skutočnej veľkosti, figúrky z drôtu a nastrihaných plechových pásov.</p> <p>Pokračovať v jednoduchých prácach z kože alebo koženky.</p> <p>Vystrihovať, vysekávať, rezať materiál podľa kovového pravítka, zošívajúť.</p> <p>Práce podľa potreby, drobné opravy a údržba</p>	<p>Meria, vyrovnáva a ohýba tenký drôt a tenké plechové pásiky</p> <p>Pracuje s nožnicami, priebojníkom, nožom</p>
<p>Osvojovanie si základné vedomosti a pracovné zručnosti pri pestovateľských prácach.</p>	<p>Pestovateľské práce Pracovať s kľúčidlom. Okopaniny. Strukoviny Hlavné druhy burín, poznať ich škodlivosť a zásady boja proti nim. Založenie herbáru., Siatie semien kvetín do debničiek. Presádzať kvetiny. Staráť sa o okrasné kry.</p>	<p>Ošetrovať izbové rastliny</p> <p>Pozorovať klíčenie obilnín.</p> <p>Pestovanie zemiakov Pestovať strukoviny (hrach, fazuľu, šošovicu).</p>	<p>Má úctu k produktom ľudskej práce (k dielam vytvorených ľuďmi) Šetrí zariadenie triedy, školskej dielne</p>
Ciele a kľúčové	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard

kompetencie			
<p>Vytváranie stereotypov pri základných hygienických návykoch a samoobslužných zručnostiach,</p>	<p>Sebaobslužné činnosti Osobná hygiena. Obviazať poranenie na ruke alebo na nohe. Stolovanie</p>	<p>Umývanie a čistenie zubov Obviazať poranenie na ruke alebo na nohe</p>	<p>Pravidelne si čistíť zuby. Ošetriť poranenie na ruke alebo na nohe</p>
<p>Upevňovanie pravidiel správneho stolovania,</p> <p>Orientácia v základnom vybavení kuchyne</p> <p>Osvojovanie si základných poznatkov o potravinách</p> <p>Udržiavanie poriadku na pracovisku</p> <p>Dodržiavanie zásad hygieny a bezpečnosti práce v kuchyni</p> <p>Nadobúdanie zručností v základných technikách šitia a ručných prác</p>	<p>Práce v domácnosti</p> <p>Hygiena domácnosti.</p> <p><i>Príprava pokrmov</i> Urobiť jednoduchý nákup.</p> <p>Pripraviť raňajky Pripraviť polievku Čistiť zeleninu a zemiaky.</p> <p><i>Šitie</i></p> <p>Háčkovanie.</p>	<p>Umývať a udržiavať rôzne druhy podlahových krytín. Vysávať.</p> <p>Urobiť jednoduchý nákup.</p> <p>Pripraviť raňajky - vajíčko na mäkko, na tvrdo, miešané. Pripraviť polievku zeleninovú, zemiakovú. Čistiť zeleninu a zemiaky.</p> <p>Zvládnuť základné stehy (vrátane jednoslučkového stehu). Prišívanie rozličných gombíkov, spínačiek, háčikov. Plátať a vykonávať jednoduché opravy odevov.</p> <p>Háčkovať retiazku, krátky stĺpik, dlhý stĺpik.</p>	<p>Vie udržiavať čistotu a poriadok v triede , na pracovisku</p> <p>Dokáže pripraviť jednoduché jedlo</p> <p>Poznať pravidlá pravidelného stravovania Uviesť príklady správneho a nesprávneho stolovania</p> <p>Vie prišit' gombík, dokáže vykonávať jednoduché opravy odevov</p>

Názov predmetu	Výtvarná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne
Ročník	piaty
Škola	ŠZŠ Čerenceňany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	Primárne vzdelanie – ISCED 1
Forma štúdia	denná
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Hlavným cieľom výtvarnej výchovy je využiť esteticko-výchovný charakter predmetu, čo znamená prebúdžanie a formovanie estetického vzťahu žiaka s mentálnym postihnutím ku skutočnosti prostredníctvom výtvarných aktivít a výtvarného umenia.

Estetické zážitky a tvorivé činnosti prispievajú k postupnému zlepšovaniu psychomotorického stavu žiakov, k vyrovnávaniu ich disharmonického rozvoja a celkovej rehabilitácii umožňujúcej úspešné zaradenie do praktického života.

Výtvarná výchova vzhľadom na jej rozmanité možnosti pôsobenia na motoriku a psychiku žiakov s mentálnym postihnutím je v špeciálnej základnej škole nezastupiteľná. Má široký záber medzipredmetových vzťahov, v rozvoji citovej výchovy a veľkou mierou prispieva k celkovej rehabilitácii žiakov.

Cieľom výtvarnej výchovy vo vyšších ročníkoch špeciálnej základnej školy je i naďalej viesť žiakov k vytváraniu správneho vzťahu k prírodnej a umeleckej kráse, k výchove vkusu a k rozvoju už osvojených základných výtvarných zručností. V procese vyučovania výtvarnej výchovy je potrebné neustále brať do úvahy nielen výtvarnú typológiu detí, ale hlavne druh a stupeň postihnutia s prihliadnutím na individuálne možnosti každého žiaka.

Vhodné je využiť možnosti terapeutického pôsobenia predmetu s použitím relaxačných činností spätých s emocionálnym prežívaním žiakov.

Ciele

- Získané poznatky a výtvarné zručnosti z predchádzajúcich ročníkov ďalej zdokonaľovať, rozvíjať a dopĺňať.
- Rozširovať používanie farebnej škály miešaním základných farieb a učiť žiakov paletu farieb v jednotlivých oblastiach obsahu výtvarnej výchovy vhodne používať.
- Zdokonaľovať schopnosť kresby postavy a naučiť žiakov uplatniť ju v kompozíciách tematických prác (dynamická, statická kompozícia).

Kľúčové kompetencie

Žiak má po absolvovaní nižšieho sekundárneho vzdelania tieto vedomosti, zručnosti a postoje:

vedomosti

- vo výtvarnej výchove je väčšina vedomosti získavaná a zároveň overovaná

prostredníctvom praktických činnosti žiaka; časť vedomosti o výtvarnom umení a vizuálnej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi (edukačne DVD, knihy, časopisy);

Absolvent nižšieho sekundárneho vzdelania sa naučil:

- zručnosti a spôsobilosti

– formálne zručnosti

Vyjadrovacie zručnosti, ktoré predstavujú základy znalostí vyjadrovacích prostriedkov (jazyka) vizuálnych umení (gramotnosť v oblasti vizuálnej kultúry).

Žiak dokáže :

– tvorivo používať vybrané médiá, vyjadrovacie prostriedky, nástroje a techniky komponovať a štylizovať – prostredníctvom toho vedieť vyjadriť vlastne nápady a koncepty,

– vo svojom vyjadrovacom procese spracovať charakteristické podnety z prostredia svojej obce (regiónu), svojho sociálneho prostredia,

– vo svojom vyjadrovacom procese (výtvarnom, hudobnom, literárnom) spracovávať podnety z iných predmetov.

– technické zručnosti

– rozvoj schopnosti a získavanie zručnosti v oblasti vnímania skutočnosti a prežívania

– otvorenosť voči experimentovaniu s farbou, hmotou, tvarom, technikou, postupom, motívom a témou,

– v nižších ročníkoch spontánne výtvarné riešenia,

– tolerancia voči rôznym typom vyjadrovania, vkusu iných ľudí,

– aktívny prístup ku svojmu prostrediu, citlivá reflexia jeho hodnôt – jeho poznávanie a pretváranie

- vyjadriť a vyhodnotiť štýl ľudí, ktorých obdivuje (považuje za svoj vzor) a porovnať ich so svojim štýlom,

– hľadať vlastné cesty seba vyjadrenie; budovania vlastného vkusu a tvare (imidžu),

Stratégia vyučovania

Zamerať sa na individuálne osobitosti každého žiaka.

Postupne dopĺňame vedomosti žiakov v oblasti výtvarného umenia - maliarstva, sochárstva, architektúry, užitého umenia. Vychádzame z regionálnych možností.

Obsah

Výtvarné osvojovanie skutočnosti

Pri voľbe námetov vychádzame zo sveta blízkeho deťom, z ich priamych zážitkov a skúseností - z vychádzok, pracovných činností, zo života v rodine, v škole, na ulici, v obchode, dopravnom prostriedku a pod..

Ďalším zdrojom námetov sú ilustrácie filmových, divadelných a literárnych útvarov.

Na základe priameho pozorovania predmetov dennej potreby, pozorovania prírodnín vedieme žiakov k zachyteniu reality a k jej výtvarnému stvárneniu. Upozorňujeme na proporcionálne vzťahy jednotlivých častí k celku, šírky k výške a pod.

Žiakov učíme využívať kontrast svetlých a tmavých tónov, studených a teplých farieb.

Výtvarné techniky: kresba, maľba, kombinované a materiálové techniky - koláž, textilná aplikácia, mozaika.

Výtvarné materiály: tuš, rudka, mäkká ceruzka, akvarel, tempera, fixky, farebný papier,

časopisy, textil a iné.

Práca s výtvarnými prostriedkami

V kompozíciách vychádzame z osvojených základných poznatkov z predošlého ročníka. Odporúčame realizovať rastlinný, vecný, figuratívny i geometrický dekoratívny motív. Používať šablónu, ktorú učíme zhotovovať samostatne. Využívať pritom zjednodušené štylizované tvary. Dbáť na vhodnú jednoduchú farebnú kombináciu. Opäť uplatňovať kontrast tmavých, svetlých, teplých a studených farieb.

Maľba (akvarel), kombinované techniky - modrotlač (odkrývacia technika, vosková rezerva), batika.

V priestorovom vytváraní uplatňujeme a dopĺňame poznatky a výtvarné zručnosti z predošlého ročníka. Modelujeme dvoj a trojrozmerné plastiky jednoduchých štylizovaných tvarov. Námety volíme analogicky s oblasťou - výtvarné osvojovanie skutočnosti.

Modelovanie (hlina, sadra, plastelína, modurit), kaširovanie (noviny, papierová buničina, škrob, voda).

Plastiky z rôzneho materiálu (látka, farebný papier, kartónové škatuľky, prírodniny, drevo ...).

Výtvarné umenie

Návštevy výstav výtvarných prác detí, umelcov, ľudových umelcov, remeselníkov, múzeí. Vychádzky zamerané na okolitú architektúru.

Hodnotenie

- priebežné, verbálne, autentické.

Učebné zdroje

Kniha : Každé dieťa to zvládne – sto výtvarných nápadov, pracovné listy, makety.

Začlenenie prierezových tém

Enviromentálna výchova – kresba maľba – ochrana životného prostredia, ochrana vodných tokov, vychádzka do prírody s následnou maľbou prírody, ochrana rastlín – kresba liečivých rastlín, maľba – chránených rastlín

Dopravná výchova –dopravné značky-koláž, ako sa správať na cestách - maľba

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Esteticko - výchovný charakter	Výtvarné umenie	Skúsenosti z vychádzok	Maľba, akvarel
Rozširovať používanie farebnej škály	Miešanie farieb	Vhodne používať paletu farieb	Kombinovanie farebnej palety
Zdokonaľovať schopnosť kresby postavy	Kompozícia tematických prác	Uplatniť kompozíciu tem. prác	Dynamická, statická kresba postavy človeka
Zachytenie reality	Pozorovanie prírodnín	Výtvarné stvárnenie	Proporcionálne vzťahy jednotlivých častí celku

Názov predmetu	Hudobná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	piaty
Škola	ŠZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 1
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Hudobná výchova ako jeden z esteticko-výchovných predmetov je neoddeliteľnou súčasťou výchovy harmonicky rozvinutej osobnosti. Učí žiakov vnímať a prežívať krásu nielen v hudbe, ale aj v iných druhoch umenia.

Ciele

Ciele hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy sú podmienené špecifickosťou úloh školy, spoločnými a individuálnymi problémami rozvoja osobnosti žiakov, bezprostrednou fyziologickou pôsobivosťou hudby a možnosťami jej psychoterapeutického pôsobenia.

Cieľom hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy je rozvoj hudobnosti žiakov spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby. Pritom je potrebné rešpektovať ich postihnutie, hudobné schopnosti a zručnosti.

- Prehlbovať záujem o hudbu
- Rozvíjať sluchové vnímanie spievaného slova
- Rozlišovať sluchom jednotlivé hudobné nástroje v skladbe

Výchovno-vzdelávacie úlohy hudobnej výchovy plnia žiaci v prítlačivo motivovaných hudobných činnostiach – speváckych, inštrumentálnych, pohybových a posluchovéch.

Piesne sa učia spievať kultivovaným hlasom, intonačne a rytmicky správne.

Osvojujú si základné poznatky o hudobných nástrojoch, rozlišujú ich podľa zvuku. Aktívne sa oboznamujú s Orffovým inštrumentárom, prípadne s ďalšími hudobnými nástrojmi.

Skladby na počúvanie sú vyberané tak, aby boli primerané pre žiakov z hudobnej i obsahovej stránky, aby nadväzovali na poznatky z ostatných zložiek hudobnej výchovy a prispievali k utváraniu kladného vzťahu k hudbe. V priebehu školského roka sa žiaci oboznámia najmenej so siedmimi skladbami na počúvanie.

Pri počúvaní skladieb orientovať žiaka aj v súčasnej tvorbe, populárnej tvorbe, ale aj v regionálnej ľudovej tvorbe. Podporovať spontánnu detskú kreativitu, rozvíjať emocionalitu, rozvíjať prepojenie pohybovej, hudobnej a slovesnej kultúry. Chápať hudobnú výchovu ako psychoterapeutický prostriedok hudobnej relaxácie cieľavedome zameraný na psychickú a somatickú aktivizáciu osobnosti a jej uvoľnenie.

Pohybové vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu detí, vedie ku kultivovanému pohybu zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb.

Hudobná výchova prispieva aj k formovaniu psychických procesov a vlastností žiakov. Pôsobí na ich pozornosť, predstavivosť, pamäť, výrazne ovplyvňuje sluchové vnímanie a obohacuje citový život žiakov.

Kľúčové kompetencie

Predmet hudobná výchova rozvíjajú kompetencie žiakov tak, aby:

- sa hudba stala súčasťou ich každodenného života,
- sa orientovali v súčasných hudobných žánroch,
- sa učili rozlišovať v hudbe kvalitu,
- sa formoval rozvíjal emocionálny svet žiakov,
- zo žiakov vyrástli vnímaví poslucháči,
- sa prostredníctvom hudby rozvíjala ich osobnostná, sociálna, občianska stránka.

Obsah

Učenie sa piesní:

Čierne oči choďte spať (ľudová); Po valašsky od zeme (ľudová); Červený kachel, biela pec (ľudová); Pri Prešporku na Dunaji (ľudová); Zjedzte ma vlčky, zjedzte (ľudová); Do hory ma poslali (ľudová); Prešporská kasáreň (ľudová); Chodíme, chodíme (ľudová); Anička, dušička, kde si bola (ľudová); Tu je zima zas (O. Francisci) a iné.

Počúvanie piesní zamerané na rôzne žánre:

Hej, lepšie na doline (ľudová); Javor, javor vysoký si (ľudová) a iné

Počúvanie skladieb:

Zázračná muzika (J. Letňan); Pochod drevených vojakov (P. Čajkovskij); Keď sa vlci zišli (E. Suchoň) a iné.

Hudobno-pohybové hry a tance:

Čížiček, čížiček (ľudová); Trebišovské dzivky (ľudová) a iné.

Stratégia vyučovania

V 5. ročníku žiaci spevom a nástrojovou hrou uskutočňujú rytmickú a melodickú hru na ozvenu a hudobný dialóg. Hru na rytmickú ozvenu sprevádzajú pohybom a hrou na telo. Rytmizujú texty rečovaniiek a vyčítaniiek, spievajú ich ako popevky na 2 – 3 tónoch.

Žiaci vnímajú 4-taktovú inštrumentálnu a vokálnu melódiu. Zrakom a sluchom sledujú jej pohyb v jednoduchom notovom zápise. Všímajú si, či sledovaná melódia je smutná, veselá, žartovná, rázna, slávnostná a pod. V inštrumentálnych skladbách rozlišujú hru rozličných hudobných nástrojov.

Žiakov usmerňujeme k intonačne čistému spevu piesní interpretovaných rytmicky správne, v ucelených speváckych frázach, s mäkkým nasadením tónu a jednoduchým odstupňovaním dynamiky (slabo – silno). Spev žiakov zjednocujeme podľa taktovacích pohybov učiteľa, najmä na nástup a ukončenie. K piesňam vytvárajú žiaci jednoduché nástrojové a pohybové sprievody.

V skladbách na počúvanie žiaci sluchom rozoznávajú hru rozličných hudobných nástrojov (napr. flauty, klarinetu, lesného rohu), hru dychového orchestra a cimbalovej hudby. Pohybom stvárňujú najznámejšie ľudové tance (napr. karička, čardáš, odzemok).

Ľudové hudobno – pohybové hry žiaci nacvičujú v súlade so základným charakterom hudby.

Hodnotenie

Forma hodnotenia:

- ťažiskovou formou hodnotenia je slovné hodnotenie výkonu a vedomosti žiaka na základe pozorovania,
- hodnotenie známku, pričom nie je nutné známkovať každý výkon žiaka.

Je na voľbe učiteľa, ktoré výkony, resp. úlohy bude hodnotiť, aby poskytol žiakovi i prostrediu dostatočný obraz o jeho kvalitách a vývoji.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- učebnica Hudobnej výchovy pre 5. ročník ŠZŠ
- nahrávky hudobných diel slovenských a svetových skladateľov

Názov predmetu	Telesná a športová výchova
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne, celkom 99 hodín
Ročník	piaty
Škola	ŠZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	

Stupeň vzdelania	Primárne vzdelanie – ISCED 1
Forma štúdia	denná
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet telesná a športová výchova poskytuje základné informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak si v ňom rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvojí si zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov. Svojím zameraním má telesná výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu - pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

Ciele

Cieľom telesnej výchovy v 5. ročníku ŠZŠ je, aby každý žiak dosiahol, vzhľadom k svojim psychomotorickým osobitostiam optimálny telesný a pohybový rozvoj. Žiaci si majú osvojiť telesné cvičenia, základné pravidlá a organizáciu športových hier, upevniť zmysel pre kolektív, spoluprácu a vzájomnú pomoc a formovať kladné stránky osobnosti, najmä vôľu, cieľavedomosť, usilovnosť a čestnosť.

Osvojiť si základy techniky a taktiky používaných cvičení jednotlivých tematických celkov, znalosť pravidiel, pasívnu znalosť základov odbornej terminológie.

Získať elementárne zručnosti k účinnému poskytovaniu prvej pomoci, záchrany a pomoci pri cvičení a k osvojovaniu zásad dodržiavania bezpečnosti cestnej premávky.

Všeobecným cieľom telesnej a športovej výchovy ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej aktivity, telesnej výchovy a športu s ohľadom na ich záujmy, predpoklady a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie.

Kľúčové kompetencie

Pohybové kompetencie

- Žiak si vie vybrať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb.
- Žiak dokáže rozvíjať všeobecnú pohybovú výkonnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia.
- Žiak má osvojené primerané množstvo pohybových činností vo vybraných odvetviach telesnej výchovy a športu a vie ich uplatniť vo voľnom čase.

Kognitívne kompetencie

- Žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia.
- Žiak používa odbornú terminológiu osvojených pohybových činností a oblastí poznatkov.
- Žiak vie zostaviť a používať rozcvičenie pred vykonávaním pohybovej činnosti.
- Žiak dodržiava osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru.
- Žiak vie, ktoré sú základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote.
- Žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem.
- Žiak vie poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí.
- Žiak dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti.
- Žiak pozná životné priority a priority v starostlivosti o vlastné zdravie.
- Žiak pozná negatívne účinky návykových látok na organizmus.

Komunikačné kompetencie

- Žiak sa dokáže jasne a zrozumiteľne vyjadrovať.
- Žiak používa správnu odbornú terminológiu v edukačnom procese i počas voľno časových aktivít.

Učebné kompetencie

- Žiak vie zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu.
- Žiak vie zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenie pre športový výkon i ako prevenciu pred zranením.

Interpersonálne kompetencie

- Žiak prejavuje pozitívny vzťah k sebe i iným.
- Žiak efektívne pracuje v kolektíve.
- Žiak vie racionálne riešiť konfliktné situácie, najmä v športe.
- Žiak sa vie správať empaticky a asertívne pri vykonávaní telovýchovných a športových činností.

Postojové kompetencie

- Žiak má zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.
- Žiak dokáže vysvetliť, ale i prijať prehru v športovom záporení i v živote, uznať kvality súpera.
- Žiak dodržiava princípy fair-play.
- Žiak sa zapája do mimoškolskej telesnej a športovej aktivity.
- Žiak využíva poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblasti telesnej výchovy a športu a iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochrany prírody.

Profil absolventa

- vie sa orientovať v základných atletických disciplínach, vie ich charakterizovať a prakticky demonštrovať,
- vie správne pomenovať cvičebné polohy, pohyby, tvary zo športovej a základnej gymnastiky,

- vie v hre uplatniť základné činnosti jednotlivca, pomenovať a popísať základné pravidlá v malom futbale, vo volejbale,
- pozná význam a vplyv rozvoja kondičných schopností na výkon a zdravie žiaka

Obsah

- tvoria ho základné poznatky o význame pohybových aktivít pre zdravie, prevenciu ochorení, správnej životosprávy, športovej činnosti a jej organizovaní, pohybovej výkonnosti a jej hodnotení a pohybové prostriedky.

5. Zdravie a jeho poruchy
6. Zdravý životný štýl
7. Zdatnosť a pohybová výkonnosť
8. Športové činnosti pohybového režimu

Zdravie a jeho poruchy: Pochopiť účinok pohybovej aktivity na zdravie, vedieť poskytnúť prvú pomoc, mať vytvorený hodnotový systém.

Zdravý životný štýl: dodržiavať zásady správnej výživy, využívať športové a pohybové činnosti vo svojom voľnom čase, pochopiť význam aktívneho odpočinku.

Zdatnosť a pohybová výkonnosť: poznať úroveň vlastnej pohybovej výkonnosti, vedieť diagnostikovať a hodnotiť pohybovú výkonnosť vlastnú i spolužiakov, vedieť využiť pohybové prostriedky na rozvoj pohybovej výkonnosti.

Športové činnosti pohybového režimu: vedieť uplatniť osvojené pravidlá športových disciplín v športovej činnosti, prezentovať svoju športovú výkonnosť, preukázať pohybovú gramotnosť.

A. Základné tematické celky

Poznatky telesnej výchovy a športu
 Všeobecná gymnastika
 Atletika
 Základy gymnastických športov
 Športové hry
 Plávanie
 Sezónne činnosti
 Testovanie

B. Výberové tematické celky

Netradičné pohybové aktivity, menej známe pohybové a športové hry
 Korčuľovanie
 Korčuľovanie in line

Lyžovanie a Snowboarding
Cvičenie v posilňovni
Aerobik,
Športové úpony a sebaobrana
Ľadový hokej
Tance / základy spol. tancov, disco tancov, ľudových tancov /

Požiadavky na výstup

Poznanky z telesnej výchovy a športu sa delia na všeobecné a špecifické.

Žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v súvislosti s ochranou vlastného zdravia.

Výkonový štandard

- poznať drobné organizačné formy telesnej výchovy,
- dodržiavať pravidlá správnej životosprávy,
- poznať základné olympijské idey,
- dodržiavať bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybových činností,
- používať odbornú terminológiu osvojených pohybových činností.

Obsahový štandard

Všeobecné poznatky:

-základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa,

Význam správnej životosprávy pre pohybový výkon a negatívne vplyvy fajčenia, základné poznatky z biológie človeka súvisiace s účinkom pohybovej aktivity na vlastný organizmus, Prvá pomoc pri drobných poraneniach.

Špecifické:

- odborná terminológia vo všetkých TC,
- technika, taktika a metodika osvojených pohybových činností,
- pravidlá súťaženía.

Stratégia vyučovania

Predpokladom pre úspešné splnenie cieľov telesnej a športovej výchovy na 2. stupni ZŠ je:

- dokonalé poznanie žiakov, kladenie požiadaviek primerane k ich telesným a pohybovým predpokladom,
- účelné plánovanie a rozvrhnutie učiva v konkrétnych podmienkach školy,
- účelná organizácia práce,
- sústavné využívanie pomôcok,
- primerané opakovanie a objektívne hodnotenie žiakov,
- systematické vedenie evidencie postupov a výsledkov práce,
- premyslené spojenie výchovno-vzdelávacej práce v škole i mimo nej.

Poznanky z telesnej kultúry.: sú v učebných osnovách zaradené ako samostatný TC a aj v každom TC. Nie sú obsahom samostatných teoretických vyučovacích hodín.

Všeobecná gymnastika: tvorí pohybový základ pre každú vyučovaciu hodinu, všetky jej súčasti sa vyučujú priebežne.

Atletika: členenie do dvoch TC / jeseň, jar /.Využívanie vonkajšieho prostredia.

Základy gymnastických športov: sa vyučujú vo všetkých ročníkoch.

Športové hry: basketbal, futbal, hádzaná, volejbal

Všeobecná pohybová výkonnosť a telesný rozvoj :kontrola a hodnotenia na začiatku a aj v závere školského roka v 5. ročníku.

Hodnotenie sa vykonáva pomocou tabuliek modifikovaných podľa MORAVCA et.al./1996,1990/, kde je aj popis testov.

Hodnotenie

Hodnotenie a klasifikácia žiakov je súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu a bude realizovaná v súlade s Metodickými pokynmi na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl. Hodnotenie - slovné.

Učebné zdroje

- Učebné osnovy z telesnej výchovy,
- časopisy, odborné metodiky z jednotlivých športov,
- dostupné náradie a náčinie,
- televízne prenosy zápasov a jednotlivých športov.

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rozvoj všeobecnej	Atletika	Zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin	

pohybovej výkonnosti		mládeže, rozvoj kondičných schopností - vytrvalostný beh, odrazových schopností – skok do diaľky Vstupné testovanie, základná terminológia, technika atl. disciplín, základy racionálnej techniky pohybových činností / bežecká abeceda, nízky štart, šprint – 50, 60m / Hod loptičkou	Poznať a význam kondičných schopností na výkon a zdravie Vedieť sa orientovať v zákl. atl. disciplínach, charakterizovať a prakticky demonštrovať
Osvojenie gymnastických činností, schopnosť predviesť pohybový celok	Športová gymnastika	Terminológia polôh a pohybov, význam a zmysel vykonávania gymn.športov,.rozvoj kondičných a koordin. schopností akrobacia / kotúľ vpred, vzad, ľah vznesmo, zostava na páse/ , pohybové cvičenie kĺbovej pohyblivosti a elasticity svalov	Vedieť správne pomenovať cvičebné polohy, pohyby, tvary
Vedieť hrať volejbal podľa upravených pravidiel	Športové hry – volejbal	HČJ – základné postavenie hráča, spracovanie- príjem lopty, prihrávka bager, prsty, odbitie zhora, zdola, smeč, podanie zhora, zdola,	V hre uplatniť HČJ, pomenovať a popísať základné pravidlá volejbalu

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vedieť hrať malý futbal	Športové hry – futbal	Terminológia, základy techniky herných činností,	V hre uplatniť základné činnosti

		základné pravidlá, prihrávka, tlmenie lopty, streľba, hra brankára, žonglovanie, naháňačky s rôznymi obmenami/ priestorová orientácia, výbušnosť dolných končatín, hry na rozvoj vytrvalosti	jednotlivca, pravidlá malého futbalu
--	--	--	---